

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ψηφίσματα της Συνόδου Προέδρων
- Αντιπροέδρων των ΤΕΙ

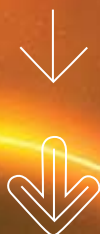
Ο μαύρος κύκνος:
Η διάψευση της επαλήθευσης

Διαγωνισμός ΜΟΚΕ
«Καινοτόμος ιδέα - προϊόν / υπηρεσία»

ΤΕΥΧΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ
2012

28

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ιδιοκτησία ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Συντακτική Επιτροπή Δημήτριος Νίνος
Μιχαήλ Μπρατάκος
Ιωάννης Χάλαρης
Απόστολος Παπαποστόλου
Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης Ιφιγένεια Αναστασάκου
Δώρα Φραγκούλη
Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική
Επιμέλεια έκδοσης Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ Ζαμπία Βαρδάκη
Διευθυντής ΣΤΕΦ Δήμος Τριάντης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ Ζωή Γεωργιάδου
Διευθυντής ΣΔΟ Γιώργος Γιαννακόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ Γιώργος Αγγελούσης
Γενικός Γραμματέας Ηλίας Οικονόμου
Γραμματέας Συμβουλίου Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε Αθανάσιος Νασσιόπουλος
Γεώργιος Παναγιάρης
Διονύσιος Κάβουρας
Ευαγγελία Πρωτόππαπα
Περικλής Λύτρας
Γραμματέας ΕΕ&Ε Ιφιγένεια Αναστασάκου

ΤΕΙ Αθήνας
Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100
<http://www.teiath.gr> / e-mail: eee@teiath.gr

1. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

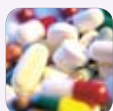
ΣΕΛ. 4

2. ΘΕΣΜΙΚΑ

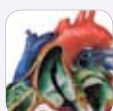
- Ψηφίσματα της Συνόδου
Προέδρων - Αντιπροέδρων των ΤΕΙ
ΣΕΛ. 6
- Δελτίο τύπου της Συνόδου
ΣΕΛ. 10

3. ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

■ Κ. Σφιλώμος

Συστατικά τροφίμων με φαρμακευτικές ιδιότητες, ως συμπληρώματα διατροφής
ΣΕΛ. 13

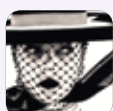
■ Μ. Βενετίκου

Η κυκλοφορία του αίματος από την αρχαιότητα μέχρι το De Motu Cordis και τις μέρες μας
ΣΕΛ. 16

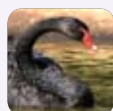
■ Α. Μπενάκη

Εικαστικές αξίες της βυζαντινής αγιογραφίας
ΣΕΛ. 26

■ Μ. Μελετζής

Φωτογραφία μόδας και πολιτικοοικονομική δομή της κοινωνίας σήμερα
ΣΕΛ. 30

■ Ι. Μπουρής

Ο μαύρος κύκνος:
Η διάψευση της επαλήθευσης
ΣΕΛ. 38

4. ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

Νέα του ΤΕΙ Αθήνας
ΣΕΛ. 44

Νέα από τα Τμήματα
ΣΕΛ. 57

Νέα της Επιτροπής
Εκπαίδευσης και Ερευνών
ΣΕΛ. 66

Διαγωνισμός ΜΟΚΕ
«Καινοτόμος ιδέα - προϊόν / υπηρεσία»
ΣΕΛ. 68

5. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΣΕΛ. 75

6. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΣΕΛ. 88

Αγαπητοί φίλοι,

Άλλη μια ακαδημαϊκή χρονιά έφτασε στο τέλος της. Μια χρονιά που όλοι μας θα θυμόμαστε για καιρό, αλλά μάλλον δε θα νοσταλγήσουμε ποτέ. Στους μήνες που πέρασαν οι πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις δεν ήταν απλώς ραγδαίες, ήταν καταιγιστικές. Αρχικά δεν είχαμε το χρόνο να τις κατανοήσουμε και να τις διαχειριστούμε, στη συνέχεια αφεθήκαμε μουδιασμένοι να μας παρασύρουν στη δίνη τους και στο τέλος βρεθήκαμε αντιμέτωποι με τις τύψεις και τις ενοχές μας για τους αγώνες που δε δώσαμε και τριγυρισμένοι από αδιέξοδα.

Δε θα ήταν υπερβολή να χαρακτηρίσω ζοφερή την καθημερινότητα που βιώνουμε. Ίσως μάλιστα η λέξη αυτή να μην αρκεί για να αποδώσει με λεπτομέρεια το πλήθος των συναισθημάτων που γεννά μέσα μας όλη αυτή η αρνητική ενέργεια που εισπράττουμε καθημερινά μέσα από τις κοινωνικές συναναστροφές, τις επαγγελματικές δραστηριότητες και τις προσωπικές ενασχολήσεις μας.

Οι άνθρωποι μοιάζουν να κινούνται σαν από συνήθεια, σχεδόν μηχανικά στους δρόμους, βυθισμένοι στις σκέψεις τους με πρόσωπα σκυθρωπά κι αγέλαστα, συχνά αγριεμένα, αναζητώντας μια αφορμή για να εκτονώσουν σε οποιονδήποτε ή οτιδήποτε το θυμό που συσσωρεύεται τόσο καιρό μέσα τους.

Φαίνεται πως επειδή είμαστε αδύναμοι να αντισταθούμε στα όσα αποφασίζουν για μας χωρίς εμάς όλοι αυτοί οι κοινοβουλευτικοί κι εξωκοινοβουλευτικοί παράγοντες, που νοιάζονται μόνο για το καλό μας, αισθανόμαστε έντονη την ανάγκη να φωνάξουμε, να αντιδράσουμε, ώστε τουλάχιστον οι γύρω μας να αντιληφθούν πως δεν είμαστε συναισθηματικά νεκροί.

Άραγε υπάρχει κανείς που να εξακολουθεί να διατηρεί την ψυχραιμία του και να μπορεί στ' αλήθεια να

αντιμετωπίσει με στωικότητα την όλη κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώνεται από την αντιφατικότητα των πολιτικών εξαγγελιών και την παραφροσύνη των κυβερνητικών μέτρων; Βιώνουμε το απόλυτο χάος και έχουμε περιέλθει σε πλήρη σύγχυση, και αυτό αντικατοπτρίζεται σε όλες μας τις δραστηριότητες. Υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη γι' αυτό από τις πρόσφατες εκλογικές αναμετρήσεις; Χρειάστηκαν δυο ολόκληροι μήνες και μερικά εκατομμύρια ευρώ, για να αποφασίσουμε πως για να αλλάξουμε όλα τα κακώς κείμενα των τελευταίων τριάντα χρόνων και να διαμορφώσουμε εμείς τις πολιτικές εξελίξεις, πρέπει να αφήσουμε το πολιτικό σκηνικό ως έχει και να εμπιστευτούμε το μέλλον μας σε όλους αυτούς που μας κυβερνούν τα τελευταία τριάντα χρόνια.

Μέχρι χτες ήμασταν μια χώρα χαρούμενων κι αισιόδοξων ανθρώπων. Αντιμετωπίζαμε όλα τα προβλήματα ως προκλήσεις. Έτσι ήμασταν εμείς οι Έλληνες, βλέπαμε το ποτήρι πάντοτε μισογεμάτο. Κι όταν έρχονταν τα δύσκολα, παραμερίζαμε τις διαφορές μας, βάζαμε όλοι μαζί πλάτη και με μοναδικό όπλο το φιλότιμο, στο τέλος πανηγυρίζαμε όλοι μαζί νικητές.

Μήνες τώρα βάζουμε όλοι μαζί πλάτη, θυσιάσαμε στοιχειώδη δικαιώματά μας, τσαλακώσαμε την αξιοπρέπεια μας, αλλά η νίκη πουθενά. Και σα να μην έφταναν τα δικά μας προβλήματα, γινόμαστε καθημερινά αντικείμενο χλευασμού όλων εκείνων των δήθεν αδιάφθορων Ευρωπαίων που οι χώρες τους πλούτισαν στις πλάτες μας και τώρα σχεδιάζουν τη σωτηρία της πατρίδας μας απαιτώντας από όλους εμάς τους ανεύθυνους και φυγόπονους Έλληνες να σταματήσουμε να ζούμε με δανεικά και να δουλέψουμε σκληρά για να εξοφλήσουμε τα δανεικά.

Σε μια Ευρώπη εκατοντάδων εκατομμυρίων κατοίκων, που κλυδωνίζεται από ραγδαίες πολιτικοοικονομικές

ανακατατάξεις και η διατήρηση της όποιας ισορροπίας μοιάζει με γρίφο ή σταυρόλεξο για δυνατούς λύτες, η αιτία όλων των κακών είμαστε εμείς. Μια χούφτα Έλληνες, με τη φυσική μας ροπή προς την τεμπελιά και τις ανορθόδοξες μεθόδους μολύναμε τους θεσμούς και τις λειτουργίες όλων εκείνων των προηγμένων και πάνω απ' όλα ευνομούμενων χωρών και τώρα περιμένουμε τη δίκαιη τιμωρία και βέβαιη καταδίκη μας.

Πόσο γρήγορα άλλαξαν τα πάντα! Μέχρι χθες η πατρίδα μας ήταν το λίκνο του πολιτισμού και της δημοκρατίας, σήμερα θεωρείται η γενέτειρα της διαπλοκής. Τι διαφοροποιεί όμως τα πολιτικά σκάνδαλα της χώρας μας από τα αντίστοιχα της Γερμανίας, της Γαλλίας; Απολύτως τίποτε. Αν μάλιστα μελετήσει κανείς προσεκτικά τα γεγονότα θα διαπιστώσει πως αόρατα νήματα συνδέουν τους εμπλεκόμενους ανεξαρτήτως εθνικότητας, διότι η διαπλοκή δε γνωρίζει σύνορα.

Κι ενώ συμβαίνουν όλα αυτά όλοι εμείς οι απλοί άνθρωποι χάσαμε το χαμόγελο, τη δουλειά, τις οικονομίες μιας ζωής, την υγεία μας, μαζί χάσαμε την ελπίδα πως τα πράγματα μπορούν να γίνουν καλύτερα, γιατί ζούμε πλέον σε μια χώρα που δεν μας πονάει, που μας αντιμετωπίζει μόνον ως φορολογούμενους, ως πηγές άντλησης εσόδων.

Κι εδώ γεννιέται ένα ακόμη ερώτημα: τι θα μείνει στο τέλος σε εμάς και στα παιδιά μας έπειτα από τις ανελέητες φοροεπιδρομές; Τι θα συμβεί όταν δεν θα έχει μείνει πια τίποτε να δώσουμε; Πριν μερικά χρόνια ακόμη και η σκέψη θα θεωρούνταν φαιδρή, σήμερα όμως που τα πάντα είναι αναλώσιμα συνιστά υπαρκτό κίνδυνο το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι δανειστές μας προσβλέπουν στην αδυναμία μας να ανταποκριθούμε στις συμβατικές μας υποχρεώσεις και караδοκούν για να διεκδικήσουν όλα όσα κρυφοκοιτάζανε ζηλόφθονα

αιώνες τώρα: τον ήλιο, τη θάλασσα, τα πανέμορφα νησιά, τα μνημεία του πανάρχαιου πολιτισμού μας. Σχεδιάζουν αγοραπωλησίες και προγραμματίζουν πλειστηριασμούς όλων αυτών των περιουσιακών στοιχείων που συνιστούν την εθνική μας ταυτότητα, με απώτερο σκοπό να πλήξουν την εθνική μας κυριαρχία. Μπορούν στ' αλήθεια να διαγράψουν σε μια στιγμή μια ιστορική διαδρομή αιώνων; Αυτή την απάντηση έχουμε την ηθική υποχρέωση να τη δώσουμε και θα τη δώσουμε εμείς οι απλοί πολίτες. Όχι δεν πωλείται ούτε εκποιείται ο φυσικός και ιστορικός μας πλούτος, διότι μας ανήκει δικαιωματικά. Οι πρόγονοί μας τον κληροδότησαν σε εμάς, εμείς στα παιδιά μας κι αυτά στα δικά τους παιδιά.

Δεν μπορεί να έχετε σκεφτεί κι εσείς κάποια στιγμή, πως ακόμη κι όταν όλα γύρω μας καταρρέουν, μια ηλιόλουστη μέρα δίπλα στη θάλασσα είναι αρκετή για να μας δώσει δύναμη και κουράγιο για να ριχτούμε ξανά στον αγώνα. Και αυτό είναι ένα προνόμιο που ο Θεός, η Μητέρα Φύση παραχώρησε μόνον σε εμάς, τους Έλληνες.

Μόνον ο δικός μας ουρανός, ο δικός μας ήλιος, ο ήλιος της Ελλάδας μπορεί να δώσει ξανά ζωή στην ύπαρξή μας και πνοή στα όνειρα των παιδιών μας. Ας τον χαρούμε τις ημέρες των διακοπών μας αφήνοντας πίσω μας, έστω για λίγο, την αναλγησία της τρόικας, την αναξιοπιστία των πολιτικών, την αναποτελεσματικότητα των μέτρων που μας επιβάλλουν, τα χρέη και καθετί που μας βασανίζει.

Καλές διακοπές σε όλους.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

» ΣΥΝΟΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΩΝ - ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΩΝ ΤΕΙ

Αθήνα, 11-12 Ιουλίου 2012

● Ψηφίσματα της Συνόδου

Ψήφισμα 1

Φλέγοντα προβλήματα λειτουργίας των ΤΕΙ - Γενικό πλαίσιο προτάσεων

Η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ χαιρετίζει την ανάληψη των καθηκόντων της πολιτικής ηγεσίας και της Διοίκησης του Υπουργείου Παιδείας από έμπειρους Καθηγητές των Πανεπιστημίων μας. Η Σύνοδος, μαζί με τις θερμές ευχές για επιτυχία στο έργο τους, θεωρεί υποχρέωσή της να ενημερώσει τους Αξιότιμους κ.κ. Υπουργό Κ. Αρβανιτόπουλο, Υφυπουργό Θ. Παπαθεοδώρου και Γενικό Γραμματέα Α. Κυριαζή και να επισημάνει περιληπτικά τα κύρια τρέχοντα ζητήματα για την λειτουργία των ΤΕΙ. Τα ΤΕΙ της Χώρας, παρόμοια με τα Πανεπιστήμια, αντιμετωπίζουν πληθώρα προβλημάτων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές λειτουργίες τους, ιδιαίτερα λόγω της κατάρτησης πλήθους διατάξεων του νομοθετικού πλαισίου από τον Ν. 4009/2001, της αδυναμίας άμεσης έναρξης εφαρμογής του, αλλά και κάποιων διατάξεων του που εμφανίζονται ανεφάρμοστες ή ιδιαίτερα δυσλειτουργικές. Από την 1η Σεπτεμβρίου 2012 δεν υπάρχουν Διοικήσεις στα Ιδρύματα και στα Τμήματα και έτσι, μεταξύ άλλων, δεν θα υπάρχει η δυνατότητα χορήγησης πτυχίων.

Οι Διοικήσεις των Ιδρυμάτων μας απαιτούν την άμεση λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της εκπαιδευτικής, ερευνητικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΤΕΙ, για να αρθούν δηλαδή τα θεσμικά και οικονομικά αδιέξοδα που έχουν σωρευτεί τα τελευταία 2 έτη:

1. Διασφάλιση της άμεσης Δημόσιας Χρηματοδότησης των ΤΕΙ για τα έτη 2012 και 2013.
2. Άμεση θεσμική και οικονομική διασφάλιση της Φοιτητικής Μέριμνας.
3. Κατά την κυοφορούμενη επανεξέταση των δυσλειτουργικών διατάξεων του Ν. 4009/2011, η Σύνοδος κρίνει απαραίτητη τη θεσμική συμμετοχή εκπροσώπων της. Κατ' αρχάς κρίνονται απαραίτητες οι ακόλουθες βελτιώσεις:
 - Η επαναφορά των Ακαδημαϊκών και Διοικητικών αρμοδιοτήτων της Συνέλευσης του ΤΕΙ, με το Συμβούλιο του Ιδρύματος να διατηρεί ρόλο χάραξης πολιτικής, εποπτικό και ελεγκτικό.
 - Άμεση εκλογή των Διευθυντών της Σχολής από την Κοινότητα της Σχολής και επανεξέταση των αρμοδιοτήτων τους.
 - Αντιπροσωπευτική συμμετοχή των άλλων Μελών της Κοινότητας του ΤΕΙ και της Σχολής (πέρα από το ΕΠ) στην εκλογή του Προέδρου και Διευθυντή Σχολής αντίστοιχα.

Ψήφισμα 2**Προϋπολογισμοί**

Τα ΤΕΙ βρίσκονται σήμερα σε οικονομικό αδιέξοδο λόγω της μη έγκρισης του προϋπολογισμού τους για το 2012 που είχε ως αποτέλεσμα να μπορούν να δαπανήσουν φέτος μόνο το 50% του προϋπολογισμού του 2011.

Μετά την πρόσφατη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την αποδοχή της από την Υπηρεσιακή Υπουργό άνοιξε ο δρόμος για έγκριση των φετινών προϋπολογισμών. Η Υπηρεσιακή Υπουργός κ. Ε. Κιάου, μετά από παρεμβάσεις από πλευράς των ΑΕΙ, ενήργησε άμεσα με ερμηνευτική εγκύκλιο και το πρόβλημα λύθηκε προσωρινά. Απαραίτητο είναι να εκδοθεί άμεσα το αναμενόμενο ΠΔ για να δοθεί μόνιμη λύση του προβλήματος.

Η Σύνοδος κρίνει απόλυτα απαραίτητα:

- α.** Την άμεση έγκριση των προϋπολογισμών των Ιδρυμάτων για το 2012, στο ίδιο επίπεδο τουλάχιστον με το 2011. Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη συμπλήρωση των ΤΟ των ΤΕΙ που εμφανίζουν αντικειμενικά δομικές ελλείψεις.
- β.** Την ένταξη των Ταμειακών υπολοίπων του 2011 στους Τακτικούς Προϋπολογισμούς μας.
- γ.** Την ενίσχυση της Φοιτητικής Μέριμνας με τα απαιτούμενα ποσά κατά ΤΕΙ.
- δ.** Την απεμπλοκή από τις διατάξεις του Π.Δ. 113 περί διαδικασίας διενέργειας διαγωνισμών μέχρι την έγκριση των προϋπολογισμών.

Ψήφισμα 3**Φοιτητική μέριμνα**

Πολλοί φοιτητές από τον Σεπτέμβριο του 2012 δεν θα έχουν σίτιση και στέγαση, ενώ η ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη είναι επισφαλής. Τα κενά αυτά της φοιτητικής μέριμνας από την αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους θα οδηγήσουν σε εκρηκτικές καταστάσεις στα ΑΕΙ της χώρας. Ειδικότερα:

Σίτιση

Οι υποχρεώσεις πολλών Ιδρυμάτων, με βάση συμβάσεις εν ισχύει για το 2012, υπερβαίνουν κατά πολύ την αντίστοιχη επιχορήγηση. Το πρόβλημα

επιτείνεται κατά πολύ επειδή, ενώ τα προηγούμενα έτη ήταν επιτρεπτή η χρήση του Ταμειακού Υπολοίπου, από αυτό το οικονομικό έτος απαγορεύτηκε. Τα Ιδρύματα οδηγούνται σε αφαίρεση των καρτών σίτισης μεγάλου αριθμού φοιτητών, έως και του 30%. Αντίρροπη σε αυτή τη δύσκολη πραγματικότητα είναι και η πρόσφατη ΥΑ με βάση την οποία αυξάνεται το όριο εισοδήματος για χορήγηση καρτών σίτισης, με συνέπεια να πρέπει να δοθούν κάρτες σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών από το σημερινό!

Στέγαση

Οι φοιτητικές εστίες είναι απαραίτητο να παραμένουν σε διαχείριση του Ιδρύματος Νεολαίας και Δια βίου Μάθησης, για λόγους ανεπάρκειας των Τακτικών Προϋπολογισμών των Ιδρυμάτων. Επιπλέον υπάρχουν περιπτώσεις Ιδρυμάτων/ Παραρτημάτων χωρίς δυνατότητα στέγασης. Απαραίτητο είναι θα θεσπισθούν διαδικασίες και να εξασφαλισθούν πόροι για το σκοπό αυτό.

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Ο Ν. 4009/2011 καταργεί το ΠΔ327/1983 με βάση το οποίο παρείχτο ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους φοιτητές. Όμως το προβλεπόμενο νέο ΠΔ στον Ν.4009/2011 δεν έχει εκδοθεί και έτσι το Ελεγκτικό Συνέδριο επιστρέφει χωρίς έγκριση τα εντάλματα πληρωμής των νοσηλίων.

Ψήφισμα 4**Θέματα εκπαιδευτικού προσωπικού**

Στα ΤΕΙ, περισσότερο στα περιφερειακά, η υλοποίηση των προγραμμάτων σπουδών βασίζεται σε σημαντικό βαθμό, συχνά στο μεγαλύτερο ποσοστό, σε συμβασιούχους διδάσκοντες. Η κατάσταση αυτή έχει ενταθεί τα τελευταία δύο χρόνια λόγω της αποχώρησης πολλών Μελών Μόνιμου ΕΠ αλλά και λόγω της τεράστιας καθυστέρησης στο διορισμό των νέων, εκλεγμένων Μελών ΕΠ.

Η Σύνοδος κρίνει απαραίτητα:

- 1.** Τον άμεσο διορισμό όλων των εκλεγμένων νέων μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού.
- 2.** Την άμεση προώθηση των διαδικασιών για την προκήρυξη των κενών οργανικών θέσεων

των μελών ΕΠ που εκκρεμούν.

3. Τη νομοθετική ρύθμιση του δικαιώματος εξέλιξης μικρού αριθμού Καθηγητών Εφαρμογών που απέκτησαν Διδακτορικό Δίπλωμα από το θέρους του 2011 και δεν καλύπτονται από το νέο νομοθετικό πλαίσιο.
4. Για τα νεο-προσλαμβανόμενα μέλη ΔΕΠ, άμεση αναγνώριση της προϋπηρεσίας στο Δημόσιο. Αυτό δεν γίνεται το τελευταίο διάστημα με βάση σχετική γνωμοδότηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
5. Τη χορήγηση αυξημένων πιστώσεων για το ακαδημαϊκό έτος 2012-13 για την πρόσληψη συμβασιούχων διδασκόντων, τουλάχιστον στο επίπεδο των πιστώσεων του 2011.
6. Τη άρση του περιορισμού του αριθμού του αριθμού των διδασκόντων ανά Ίδρυμα. Αυτές να γίνονται με βάση τις ανάγκες και τις σχετικές πιστώσεις. Εφόσον απαιτηθεί, για να διατηρηθεί η σχετική ΠΥΣ στα επίπεδα του 2011, να γίνει περικοπή προσωπικού από άλλη περιοχή αρμοδιότητας του Υπ. Παιδείας.

Ψήφισμα 5

Μεταπτυχιακές σπουδές

1. Διαδικασία έγκρισης ΠΜΣ

Δεν είναι δυνατό να συνεχιστεί η διαδικασία της αρχικής θεσμοθέτησης και έγκρισης της συνέχισης λειτουργίας των Μεταπτυχιακών Σπουδών από αποφάσεις μόνο των Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας. Με την ανοχή της πολιτικής ηγεσίας και της Διοίκησης του Υπουργείου, και παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις σε Συνόδους, παρατηρούνται συνεχώς επεμβάσεις ακαδημαϊκού, οργανωτικού και επιστημονικού χαρακτήρα στις προτάσεις των Ιδρυμάτων, με απορρίψεις ή δραματικές τροποποιήσεις των αποφάσεων των αρμόδιων Συνελεύσεων Ειδικής Σύνοψης των Ιδρυμάτων.

Επιπλέον το Υπ. Παιδείας δεν δίδει τη δυνατότητα έγκρισης λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών σε δόκιμα Τμήματα/ Σχολές, έχοντας θέσει ως προϋπόθεση να έχει προηγηθεί Εξωτερική Αξιολόγησή τους, ενώ η ευθύνη για την έγκαιρη διενέργεια εξωτερικών αξιολογήσεων δεν ανήκει

στα Ιδρύματα, αλλά στην ΑΔΙΠ και σε εκείνους που έδωσαν περιορισμένα περιθώρια στη λειτουργία της μέχρι σήμερα.

2. Χορήγηση Διδακτορικών Διπλωμάτων

Τα ΤΕΙ εμμένουν στη διεκδίκησή τους για συμμετοχή στην απονομή Διδακτορικών Διπλωμάτων, μαζί και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με τα Πανεπιστήμια της χώρας. Η συνεργασία Σχολών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ θα συμβάλει ουσιαστικά στην εξέλιξη του θεσμού.

Η συγκρότηση ακαδημαϊκού σώματος σε επίπεδο χώρας, με τη συμμετοχή Καθηγητών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, για θέματα εγκρίσεων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, είναι απαραίτητο στοιχείο ενός έγκυρου θεσμικού πλαισίου.

Ψήφισμα 6

Νέο θεσμικό πλαίσιο ανάληψης συμβάσεων μίσθωσης έργου

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου επιβάλλει μια αδικαιολόγητα γραφειοκρατική διαδικασία, μία στείρα και εξαιρετικά χρονοβόρα αναπαραγωγή εγγράφων (βεβαιώσεις Γενικών Γραμματέων Υπουργείων, ΑΣΕΠ, έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων κ.ά.). Αυτά οδηγούν σε πολύμηνες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων και διεθνή αμφισβήτηση της αποτελεσματικότητας της ελληνικής έρευνας. Θα οδηγήσουν σύντομα σε οικονομικές κυρώσεις από πιθανή αδυναμία τήρησης συμβατικών υποχρεώσεων. Δεν συνάδουν με τη φύση της έρευνας και τους σκοπούς των ΕΛΚΕ και δεν εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, αφού ουσιαστικά στρέφονται κατά της έρευνας, ενός από τα λίγα αναπτυξιακά εργαλεία που διαθέτει η χώρα.

Ήδη βραδυπορούν απaráδεκτα ή έχουν τελετωθεί, από Μάρτιο 2012, όλα τα νέα ερευνητικά, εκπαιδευτικά και αναπτυξιακά έργα. Υπάρχει πολύ μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση των συμβατικών υποχρεώσεων των ΕΛΚΕ, σοβαρή μείωση στην απορρόφηση ή και απώλεια ερευνητικών κονδυλίων.

Πιθανή περαιτέρω παραμονή σε ισχύ του αντιπαραγωγικού αυτού θεσμικού πλαισίου θα οδηγήσει τη χρηματοδοτούμενη έρευνα στα Ιδρύματά μας σε μαρασμό, με τεράστιο κόστος για τη χώρα συνολικότερα.

Η Σύνοδος θεωρεί απαραίτητη την κατάργηση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου (Ν. 4057/2012, 4071/2012, 4072/2012) στο πλαίσιο ερευνητικών, εκπαιδευτικών ή αναπτυξιακών προγραμμάτων που χειρίζονται οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) των ΤΕΙ.

Ψήφισμα 7

Ανάκληση της μεταφοράς των γενικών γραμματειών έρευνας και τεχνολογίας και δια βίου μάθησης απο το υπουργείο παιδείας στα υπουργεία ανάπτυξης και εργασίας αντίστοιχα

Η ΓΓΔΒΜ. Πρόσφατα εξαγγέλθηκε η μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), από το Υπουργείο Παιδείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Η ΓΓΕΤ έχει ουσιαστική αρμοδιότητα στο συντονισμό και την στρατηγική της Έρευνας στη χώρα. Επιπλέον είναι ο εποπτεύων φορέας πολλών Ερευνητικών Κέντρων. Η ένταξή της στο Υπουργείο Παιδείας ήταν αποτέλεσμα μελετών, υιοθέτησης ανάλογων πρακτικών στον διεθνή χώρο, αλλά και επανειλημμένων αιτημάτων των Ερευνητικών Κέντρων και των ΑΕΙ, με βάση ερευνητικά, εκπαιδευτικά και αναπτυξιακά δεδομένα και απαιτήσεις.

Η ακαδημαϊκότητα της Έρευνας και ο δημόσιος χαρακτήρας της συνιστούν απαραίτητες αρχές και απαιτούν συγκεκριμένες συνθήκες για την εγκυρότητα, την αποτελεσματικότητα και τη συμβολή της στην ανάπτυξη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αντίθετα η άμεση εξάρτηση της Έρευνας και της Τεχνολογίας από το Υπουργείο Ανάπτυξης αντικατοπτρίζει μια

ιδιαίτερα απλουστευτική και μονοδιάστατη αντίληψη για την Έρευνα που παράγεται από τα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα και θα συμβάλει ανασταλτικά στην παραγωγή νέας γνώσης και στη μακρόχρονη ανάπτυξη της χώρας.

Η μεταφορά της ΓΓΕΤ στο Υπουργείο Ανάπτυξης δεν είχε συζητηθεί προεκλογικά από κανένα από τα τρία κόμματα της σημερινής κυβέρνησης. Στις ιδιαίτερα κρίσιμες συνθήκες που βρίσκεται σήμερα η χώρα είναι απαραίτητο οι σχετικές αποφάσεις να διαπνέονται από σοβαρότητα και δι-υπουργική συνέργεια.

Η ΓΓΔΒΜ. Παρόμοια εξαγγέλθηκε η μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης από το Υπουργείο Παιδείας στο Υπουργείο Εργασίας.

Η Σύνοδος Προέδρων-Αντιπροέδρων ΤΕΙ καλεί την Κυβέρνηση να μην υλοποιήσει την μεταφορά των δύο αυτών Γενικών Γραμματειών, επειδή θα δημιουργηθούν αξεπέραστα προβλήματα και αποσυντονισμός των ερευνητικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, σε μια περίοδο τόσο κρίσιμη για τη χώρα.

Ψήφισμα 8

Αριθμός εισακτέων στα ΤΕΙ

Οι τραγικά μεγάλοι αριθμοί διδασκόμενων και εξεταζόμενων φοιτητών ανά μάθημα, 300-500 ακόμα και 1000, καθιστούν ανέφικτους τους στόχους για υψηλή ποιότητα και μαθησιακά αποτελέσματα σε κάθε σπόνδυλο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Άλλωστε ο μεγάλος αριθμός εισακτέων οδηγεί σε χαμηλότερα επίπεδα επιδόσεων και ικανοτήτων. Είναι απαραίτητο ο αριθμός των εισακτέων ανά Τμήμα να μειωθεί στους 120 ή λιγότερους. Αυτό θα πρέπει να συνδυασθεί με την επαναφορά της βάσης του 10 στη συνολική επίδοση εισαγωγής. Επιπλέον τα Τμήματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, εξετάζοντας το φάκελο των υποψηφίων, να εισάγουν φοιτητές με επίδοση μικρότερη του 10, αλλά σε κάθε περίπτωση υψηλότερη του 8.

Αθήνα 11-12 Ιουλίου 2012

Δελτίο τύπου της Συνόδου

Η Σύνοδος Προέδρων-Αντιπροέδρων ΤΕΙ εξέτασε τα σοβαρά οικονομικά και θεσμικά ζητήματα που είναι κρίσιμης σημασίας για τη λειτουργία των Ιδρυμάτων κατά το νέο Ακαδημαϊκό έτος 2012-13. Ομόφωνα ψηφίσματα της Συνόδου που τεκμηριώνουν τη δεινή οικονομική κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα Ιδρύματα αλλά και την ανάγκη θεσμικών βελτιώσεων, επεδόθησαν στην ηγεσία του Υπ. Παιδείας κατά τη διάρκεια της Συνόδου. Περιληπτικά, τα κυριότερα θέματα είναι:

Οικονομικά

Οι προϋπολογισμοί λειτουργικών δαπανών των Ιδρυμάτων έχουν μειωθεί κατά 52%. Οι διαγωνισμοί για τη σίτιση, τη στέγαση, τη φύλαξη και την καθαριότητα των Ιδρυμάτων δεν είναι δυνατό να συνεχισθούν, ενώ οι υποχρεώσεις με βάση υπάρχουσες συμβάσεις δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν. Αναστέλλονται οι συντηρήσεις εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, ενώ απειλείται αυτή καθεαυτή η εκπαιδευτική διαδικασία, με την τραγική έλλειψη κονδυλίων για Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό και αναλώσιμα εκπαίδευσης. Η οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση του Έκτακτου ΕΠ οδηγεί νομοτελειακά στην αναστολή της λειτουργίας των Ιδρυμάτων.

Απαραίτητα και επιτακτικά λοιπόν είναι:

- ➔ Η άμεση έγκριση των Προϋπολογισμών του τρέχοντος έτους και η διατήρησή τους τουλάχιστον στα επίπεδα του 2011, ιδιαίτερα μάλιστα εφόσον η περικοπή για τα ΤΕΙ ήταν η μεγαλύτερη από όλους τους δημόσιους φορείς.
- ➔ Η ειδική ενίσχυση των κονδυλίων σίτισης των φοιτητών, εφόσον τα ποσά που προτείνει το Υπ. Παιδείας συνεπάγονται αφαίρεση του δικαιώματος σίτισης από πολλούς φοιτητές, κάτι μη αποδεκτό, με τη σημερινή οικονομική κατάσταση των οικογενειών. Πρέπει να ανακληθεί ως ανεφάρμοστη η τελευταία ΚΥΑ για την σίτιση.

Θεσμικά

Διαπιστώνεται ότι ανακύπτουν σοβαρά θέματα από την κατάργηση της προηγούμενης νομοθεσίας με τον νέο Νόμο, 4009/2011, για την Ανώτατη Εκπαίδευση, ενώ οι νέες διατάξεις δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ. Ειδικότερα:

- ➔ Απαιτείται να γίνει νομοθετική ρύθμιση ώστε μετά τη λήξη της θητείας των θεσμικών οργάνων στις 31. 07 2012, να συνεχισθεί απρόσκοπτα η εκπαιδευτική διαδικασία και η συνολική ακαδημαϊκή λειτουργία των Ιδρυμάτων, όπως η έκδοση πτυχίων κ.ά..

- ➔ Άμεσα είναι απαραίτητο να συγκροτηθεί Ομάδα Εργασίας για εξέταση των δυσκολιών στην εφαρμογή κρίσιμων διατάξεων του νέου νόμου και υποβολή προτάσεων για την ομαλή εφαρμογή ή και την τροποποίησή τους. Στην Ομάδα Εργασίας η Σύνοδος θεωρεί δεδομένη την ισότιμη συμμετοχή εκπροσώπων της. Αντικείμενα επανεξέτασης πρέπει να είναι: Η άμεση εκλογή Πρύτανη/ Προέδρου και Κοσμήτορα/ Διευθυντή Σχολής από τα μέλη Ε.Π., η δυνατότητα διατήρησης των βασικών ακαδημαϊκών μονάδων (Τμήματα, Τομείς), οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου, ο τρόπος νομιμοποίησης των αποφάσεων του Πρύτανη/ Προέδρου κ.ά..
- ➔ Η Σύνοδος απαιτεί να προχωρήσουν ταχύτατα οι χρονίζουσες (επί σειρά ετών με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας) εξελίξεις και νέες προσλήψεις μελών Ε.Π.
- ➔ Τα ΤΕΙ είναι πλέον ώριμα για να τους δοθεί και το νομικό δικαίωμα απονομής διδακτορικών διπλωμάτων, κάτω από τα ίδια κριτήρια και κρίσεις με τα Πανεπιστήμια, με δεδομένη την επίδοση των ιδρυμάτων στις Προπτυχιακές και Μεταπτυχιακές Σπουδές και την Έρευνα, όπως διαπιστώνεται και μετράται από εξωτερικές, ελληνικές και διεθνείς αξιολογήσεις.

Θέματα Έρευνας

Η Σύνοδος έκρινε απαράδεκτες τις γραφειοκρατικές διαδικασίες για την πρόσληψη ερευνητών και προσωπικού υποστήριξης των προγραμμάτων, που συνεπάγονται πολύμηνες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων, σοβαρή μείωση στην απορρόφηση ή και απώλεια ερευνητικών κονδυλίων και διεθνή αμφισβήτηση της αποτελεσματικότητας της ελληνικής έρευνας. Σύντομα θα οδηγήσουν σε οικονομικές κυρώσεις από πιθανή αδυναμία τήρησης συμβατικών υποχρεώσεων.

Η Σύνοδος θεωρεί απαραίτητη την κατάργηση του γραφειοκρατικού και αντιπαραγωγικού αυτού θεσμικού πλαισίου που ακυρώνει τις λειτουργίες ερευνητικών, εκπαιδευτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων των Ιδρυμάτων.

Ιδιαίτερα απασχόλησε τη Σύνοδο η ανάγκη για διαφάνεια και αξιοκρατία κατά τις αξιολογήσεις των προτάσεων ερευνητικών προγραμμάτων και η διαφαινόμενη διάκριση σε βάρος των ΤΕΙ, όπως π.χ. στο Πρόγραμμα ΑΡΙΣΤΕΙΑ.

3 ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **Κ. Σφλώμος**

Συστατικά τροφίμων με φαρμακευτικές ιδιότητες, ως συμπληρώματα διατροφής

- **Μ. Βενετίκου**

Η κυκλοφορία του αίματος από την αρχαιότητα μέχρι το De Motu Cordis και τις μέρες μας

- **Α. Μπενάκη**

Εικαστικές αξίες της βυζαντινής αγιογραφίας

- **Μ. Μελετζής**

Φωτογραφία μόδας και πολιτικοοικονομική δομή της κοινωνίας σήμερα

- **Ι. Μπουρής**

Ο μαύρος κύκνος: η διάψευση της επαλήθευσης

του Κ. Σφλώμου*

Συστατικά τροφίμων με φαρμακευτικές ιδιότητες, ως συμπληρώματα διατροφής

Τα **συμπληρώματα διατροφής** περιέχουν διάφορες ουσίες, βιταμινικής κυρίως προέλευσης και δράσης, όπου - η κάθε μία από αυτές - προσθέτει τις δικές της ιδιότητες / δράσεις και χρήσεις στην πολύπλοκη, μα και ελκυστική, φαρέτρα της υγιεινής διατροφής. Έτσι, πολλές ουσίες ενισχύουν τον οργανισμό και τις λειτουργίες του με την αντιοξειδωτική τους δράση, άλλες τον προσταπίζουν έναντι των καρδιαγγειακών νοσημάτων και του καρκίνου, ενώ οι περισσότερες, συνεισφέρουν στην ομαλή ανάπτυξη των ιστών και των κυττάρων του σώματος αποτρέποντας συγχρόνως τις (αναπόφευκτες) αντιδράσεις γήρανσης και εκφυλισμού τους. Τα «δραστικά» αυτά συστατικά των τροφίμων, τα οποία εμφανίζουν ιδιαίτερα επιθυμητές φαρμακευτικές / θεραπευτικές ιδιότητες, αυξάνοντας έτσι και τη διατροφική αξία των τροφίμων, είναι γνωστά και με τον όρο **τροφοφάρμακα** ή φαρμακοτρόφιμα (nutraceuticals, από τη σύντηξη των όρων nutrition / διατροφή και pharmaceuticals / φάρμακα)).

Με τις παραπάνω έννοιες, καθίσταται σαφές ότι τα συμπληρώματα διατροφής, δεν δρουν μόνο θεραπευτικά, αλλά και προληπτικά, ιδιαίτερα για συγκεκριμένες καταστάσεις ή περιόδους

του ανθρώπινου οργανισμού, όπως: αδύναμος οργανισμός, πτωχή - ελλιπής ή μη υγιεινή διατροφή, εγκυμοσύνη, περιεγχειρητικές περίοδοι ασθενών, εντατική σωματική και πνευματική άσκηση, περίοδοι εφαρμογής ειδικών διαιτητικών σχημάτων που επηρεάζουν τον μεταβολισμό μας, βεβαρυμμένη κληρονομικότητα κλπ. Αξίζει να σημειωθεί ότι: οι ουσίες που συνθέτουν ένα διαιτητικό συμπλήρωμα επιλέγονται κατά τέτοιο τρόπο, που να έχουν διαφορετικές αλλά συμπληρωματικές δράσεις και αντιδράσεις μέσα στον οργανισμό. Δημιουργείται έτσι ένα διαιτητικό σκεύασμα προστιθέμενης διατροφικής αξίας, που διασφαλίζει τον άνθρωπο έναντι ενός ευρέος φάσματος ενδεχομένων αλλά και εν εξελίξει, ασθενειών, κάνοντάς τον συγχρόνως πιο λειτουργικό, δυνατό και υγιή.

Για πληρέστερη κατανόηση των παραπάνω ερευνητικών ευρημάτων και επιστημονικών προσεγγίσεων για τα διατροφικά συμπληρώματα και τα τροφοφάρμακα, περιγράφεται και αναλύεται η περίπτωση (Μελέτη περίπτωσης - Case study) ενός διαιτητικού συμπληρώματος που παρασκευάζεται από: λιποϊκό οξύ, βιταμίνες Β1 και Ε, ασκορβικό οξύ και L-κυστεΐνη. Αυτό, προσφέρει στον οργανισμό:

*Ο κ. Κώστας Σφλώμος είναι καθηγητής του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΙ-Α

α. μέσω του **λιποϊκού οξέος**: ολοκληρωμένη αντιοξειδωτική προστασία στα υδατικά και στα λιπαρά συστατικά των κυττάρων, της εξουδετέρωσης των ελευθέρων ριζών και της επιβράδυνσης της φυσικής γηραντικής διαδικασίας.

Το λιποϊκό οξύ είναι ένα οργανικό οξύ που περιέχει φωσφόρο και προέρχεται από το οκτανοϊκό οξύ (πρόδρομος ουσία). Συχνά, αναφέρεται και ως ALA (AlphaLipoicAcid). Η κατά IUPAC χημική του ονομασία είναι: (R)-5-(1,2-dithiolan-3-yl) pentanoic acid. Επιταχύνει επίσης την απομάκρυνση της γλυκόζης από το αίμα, μέσω της ενίσχυσης της λειτουργίας της ινσουλίνης. Για το λόγο αυτό, χαρακτηρίζεται και ως «**μεταβολικό αντιοξειδωτικό**» και πολέμιο του μεταβολικού συνδρόμου και της αθηροσκλήρωσης. Σημειώνεται ότι η δράση του είναι συνεργιστική με αυτή των βιταμινών E και C, αφού προστατεύει τον οργανισμό μας από συμπτώματα έλλειψης αυτών.

β. Οι Βιταμίνες του συμπλέγματος B, ενισχύουν σημαντικά τη λειτουργία του νευρικού συστήματος. Ειδικότερα, η **Βιταμίνη B1** ή **Θειαμίνη** θεωρείται απαραίτητη για το μεταβολισμό και την παραγωγή ενέργειας από τους υδατάνθρακες. Βοηθά, κυρίως, στην καλή λειτουργία του νευρικού συστήματος, των μυών και της καρδιάς.

γ. Η βιολογική σημασία των **Βιταμινών E** (**τοκοφερόλες**) είναι πολλαπλή:

- Είναι ισχυρά αντιοξειδωτικά. Εμποδίζουν την οξείδωση των λιπών και των βιταμινών A και D. Η αντιοξειδωτική τους δράση εμφανίζεται στα κύτταρα των φυτών και των ζώων, καθώς και στον πεπτικό σωλήνα των ζώων. Πολλοί ερευνητές θεωρούν την α-τοκοφερόλη ειδικότερα, ως το πλέον ισχυρό φυσικό αντιοξειδωτικό που προφυλάσσει τις κυτταρικές μεμβράνες από την οξείδωση, αντιδρώντας με τις ελεύθερες ρίζες, οι οποίες προκύπτουν από τις υπεροξειδώσεις των λιπιδίων. Ενεργούν δηλαδή παράλληλα και συνεργιστικά με το λιποϊκό οξύ.
- Είναι αναγκαίες για την κυτταρική αναπνοή ιστών, όπως ο καρδιακός μυς και οι σκελετικοί μύες.
- Παίζουν ρυθμιστικό ρόλο στη βιοσύνθεση άλλων απαραίτητων ενώσεων του οργανισμού.
- Εκτός από τη δέσμευση των ελευθέρων ριζών, εκτιμάται ότι προστατεύουν (όπως και η βιταμίνη D)

από τον καρκίνο του προστάτη. Εμφανίζουν δηλαδή αντικαρκινικές ιδιότητες. Ενδέχεται επίσης να καθυστερεί την εμφάνιση των συμπτωμάτων της νόσου Αλτσχάιμερ.

δ. Το **ασκορβικό οξύ**, που - στο χώρο της διατροφής και της υγείας - ονομάζεται συχνότερα **βιταμίνη C**, διαθέτει ένα ευρύ φάσμα ευεργετικών δράσεων στον οργανισμό. Είναι περισσότερο γνωστό για την προάσπισή του απέναντι στα κρυολογήματα, τις καρκινογενέσεις και, γενικά, το οξειδωτικό στρες. Είναι υδατοδιαλυτή χημική ένωση και άρα, αποβάλλεται ευκολότερα από τον οργανισμό μας, συγκρινόμενη - τουλάχιστον - με τις λιποδιαλυτές βιταμίνες (A, D, E, K). Κατά συνέπεια, φαινόμενα τοξικότητας που μπορεί να εμφανίζονται μετά από υπερβολικές δόσεις πρόσληψης της βιταμίνης C από τον άνθρωπο, ελαχιστοποιούνται. Υπενθυμίζεται ότι το «**μηδέν άγαν**» (καμία υπερβολή), ισχύει ακόμα και για τις πολύτιμες αυτές ουσίες της διατροφής μας, τις βιταμίνες. Το ασκορβικό οξύ, αποτελεί την πλέον μελετημένη βιταμίνη. Αυτό οφείλεται κυρίως στο ευρύ φάσμα των χημικών αντιδράσεων και επιδράσεων της, τόσο στην τροφική αλυσίδα, όσο και στον ανθρώπινο οργανισμό.

Οι βιολογικές δράσεις του ασκορβικού οξέος και οι αντιδράσεις του με συστατικά των τροφίμων συνοψίζονται στις εξής:

- αντιοξειδωτικές (για τα τρόφιμα και τον οργανισμό)
- συνεργιστικές (αυξητικές) των δράσεων ορισμένων ενζύμων
- συμμετοχή στο σχηματισμό συγκεκριμένων πρωτεϊνών (κολλαγόνου)
- συμμετοχή σε αντιδράσεις αμαύρωσης των τροφίμων
- ενισχυτικές της απορρόφησης του σιδήρου από τον οργανισμό
- ενισχυτικές του ανοσοποιητικού μας συστήματος

ε. Το τελευταίο τροφοφάρμακο που περιλαμβάνεται στο διατροφικό συμπλήρωμα του παραδείγματος, η **L-κυστεΐνη**, είναι ένα μη απαραίτητο αμινοξύ. Μπορεί και σχηματίζεται στον οργανισμό μας από την L-μεθειονίνη και την L-σερίνη. Το κύριο

χημικό χαρακτηριστικό της L-κυστεΐνης είναι ότι περιέχει θείο. Η L-κυστεΐνη συμβάλλει έτσι στην ενδυνάμωση της δομής (διάταξης) των πρωτεϊνών, μέσω των δισουλφιδικών δεσμών (S-S) οι οποίοι αναπτύσσονται μεταξύ των ατόμων του θείου. Το αμινοξύ, αποτελεί σημαντικό τμήμα του πεπτιδίου γλουταθειόνης, που -με τη σειρά του- παίζει σημαντικό ρόλο στη δράση του αντιοξειδωτικού ενζύμου υπεροξειδάση της γλουταθειόνης. Η L-κυστεΐνη είναι απαραίτητη και για την παραγωγή του συνενζύμου A, το οποίο είναι ζωτικής σημασίας για την παραγωγή ενέργειας από τις τροφές. Αποτελεί συστατικό της ένωσης που ρυθμίζει το σάκχαρο στο αίμα, δηλαδή του παράγοντα ανοχής στη γλυκόζη (GTF).

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά της L-κυστεΐνης, τεκμηριώνονται και οι πολλαπλές ευεργετικές - για την υγεία του ανθρώπινου οργανισμού - ιδιότητές της. Έτσι, το αμινοξύ αυτό από μόνο του ή σε συνδυασμό με άλλα θρεπτικά συστατικά, βοηθά στην ανάπτυξη των κυττάρων και αποτελεί ένα ισχυρό αντιοξειδωτικό που τα προστατεύει από τις επιδράσεις της ακτινοβολίας (ιδιαίτερα χρήσιμο κατά την ακτινοθεραπεία), διασφαλίζει την καλή φυσική κατάσταση των μαλλιών (κυρίως μετά από χημειοθεραπείες) και προστατεύει τον ανθρώπινο οργανισμό από πολλές από τις τοξικές ουσίες που υπάρχουν στο περιβάλλον και - μερικές

φορές - επιβαρύνουν και τη διατροφή μας (βαρέα μέταλλα - κοβάλτιο, τοξίνες, οινόπνευμα, καπνός τσιγάρου κλπ). Υπάρχουν τέλος μελέτες οι οποίες καταδεικνύουν την επικουρική δράση της L-κυστεΐνης για την αντιμετώπιση των βρογχοπνευμονιών μέσω της υγροποίησης και της απομάκρυνσης της βλέννας από τους βρόγχους και τους πνεύμονες.

Με τη συστηματική περιγραφή των ιδιοτήτων και των βιολογικών δράσεων των επιμέρους συστατικών του συγκεκριμένου διατροφικού σκευάσματος, γίνεται πλήρως κατανοητός ο πολυσχιδής χαρακτήρας και το ευρύ φάσμα των εφαρμογών του. Παράλληλα, παρουσιάζονται οι πολλαπλές δυνατότητες που έχει σήμερα ο τεχνολόγος και ο επιστήμονας τροφίμων και η βιομηχανία τροφίμων γενικότερα, για την ανάπτυξη και την παραγωγή νέων - καινοτομικών προϊόντων και σκευασμάτων (novel foods).

Καταδεικνύονται ακόμα και οι πολλαπλές ευεργετικές επιδράσεις που έχουν για τη διασφάλιση της υγείας του καταναλωτή και του ανθρώπινου οργανισμού γενικότερα, ανάλογα διατροφικά συμπληρώματα, τα οποία εμπεριέχουν τα ονομαζόμενα **λειτουργικά συστατικά** (functional foods) ή τροφο - φάρμακα. Πάντοτε όμως με την τήρηση του κανόνα του μέτρου (**μέτρον άριστον**) και με τη συμβουλή/ παρακολούθηση ιατρού ή διαιτολόγου.

* Το άρθρο αυτό, είναι η μετάφραση από τα αγγλικά, ανάλογης εισήγησης σε ημερίδα του Πολυτεχνικού Ινστιτούτου Viana do Castelo (Πορτογαλία, Μάρτιος 2012). Ο Κ. Σφλώμος είχε προσκληθεί / μεταβεί εκεί - στα πλαίσια του Προγράμματος ERASMUS/TS - να παρουσιάσει το βιβλίο «Χημεία τροφίμων με στοιχεία Διατροφής του ανθρώπου», σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του συνεργαζόμενου με το TTT/TEI-A, Τμήματος Βιοχημικής Μηχανικής.

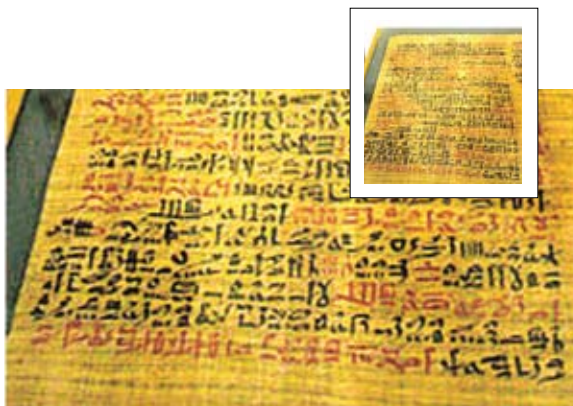

της Μ. Βενετίκου*

αίματος Η κυκλοφορία του αίματος από την αρχαιότητα μέχρι το De Motu Cordis και τις μέρες μας

Είναι γνωστό ότι οι **από τα προϊστορικά χρόνια** οι κυνηγοί και οι ιερείς είχαν παρατηρήσει τις συσπάσεις της καρδιάς και τον σφυγμό των αρτηριών.

Τα παλαιότερα γνωστά γραπτά κείμενα σχετικά με το κυκλοφορικό σύστημα βρίσκονται στον πάπυρο Ebers. Ο πάπυρος περιλαμβάνει και μια «Treatise on the Heart». Αναφέρει ότι η καρδιά είναι το κέντρο της προσφοράς αίματος στο σώμα με αγγεία προσκεκολλημένα για κάθε μέρος του σώματος («Book of Hearts»).

The Ebers Papyrus (ca. 1,550 BCE)

Τον 6^ο αιώνα πΧ, η γνώση σχετικά με την κυκλοφορία των ζωικών υγρών δια μέσου του σώματος ήταν γνωστή στους Αγιουβερδικούς γιατρούς κυρίως στον Sushruta στην αρχαία Ινδία. Φαίνεται ότι αυτός περιέγραψε τις αρτηρίες ως «κανάλια».

Το 500 περίπου πΧ, ένας μαθητής του Πυθαγόρα ήταν ο πρώτος που έδωσε προσοχή στο ότι υπάρχουν αγγεία γεμάτα και άδεια από αίμα.

Το πορτραίτο είναι από μια έκδοση των Ιπποκρατικών αφορισμών του 18^{ου} αιώνα που δημοσιεύθηκαν μαζί με του αφορισμούς του Κέλσου (Ρωμαίου γιατρού του 1^{ου} πΧ αιώνα. Editors, Th. Almeloveen and L. Verhoofd)

*Η κ. Μαρία Βενετίκου, MD, DipEndo, PhD είναι ενδοκρινολόγος και καθηγήτρια Παθοφυσιολογίας - Νοσολογίας στη ΣΕΥΠ

Γύρω στα 400 πΧ, ο **Ιπποκράτης ο Κώος** (460-377) θεώρησε ότι το αίμα «ebbed and flowed». Σχετικά με την ανατομία της καρδιάς, οι Ιπποκρατικοί γνώριζαν ότι υπήρχαν δύο κοιλότητες και δύο κόλποι και σχετικά με την λειτουργία παρατήρησαν το κλείσιμο της «ημισεληνοειδούς» βαλβίδας. Ο Ιπποκράτης θεωρούσε ότι η αριστερή κοιλότητα (κοιλία) είναι η έδρα της θερμότητας και περιείχε πνεύμα. Ωστόσο η λειτουργία των βαλβίδων της καρδιάς δεν ήταν ακριβώς κατανοητή στην Ιπποκρατική Σχολή, καθώς μετά θάνατον το αίμα λιμνάζει στις φλέβες και οι αρτηρίες φαίνονται άδειες. Θεωρούσαν ότι ήταν γεμάτες αέρα και ότι μετέφεραν αέρα.

Galen, in *Pathfinders in Medicine*.
From the holdings of Francis A. Countway (Harvard Library)

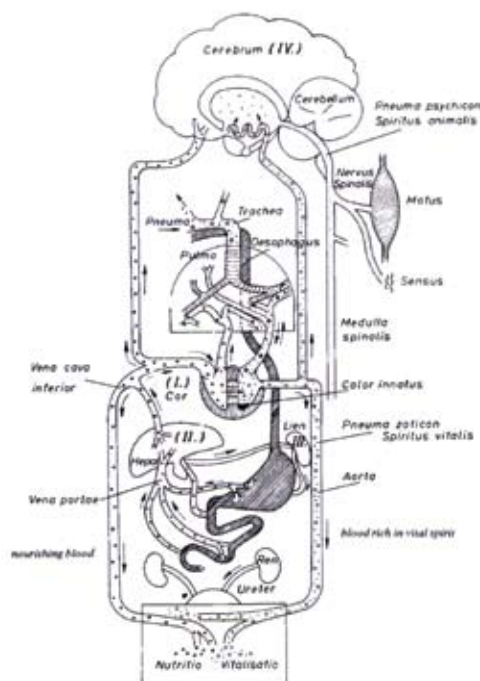
Στα 330 πΧ, ο **Αριστοτέλης** (384-322) υποστήριζε ότι η καρδιά είναι το κεντρικό όργανο του σώματος και η έδρα της ψυχής. Η συστολή και η διαστολή αποδιδόταν στην εναλλαγή της διάτασης και σύσπασης του αίματος που θερμαινόταν και ψυχόταν στην καρδιά. Η ανατομική του αγγειακού συστήματος που γνώριζε ο Αριστοτέλης δείχνει υψηλό επίπεδο γνώσης.

Στα 300 πΧ, ο **Ηρόφιλος στην Αλεξάνδρεια** διέκρινε τις αρτηρίες από τις φλέβες με βάση την ανατομική τους δομή. Πίστευε ότι οι αρτηρίες μεταφέρουν αέρα και πνεύμα.

Στα 280 π Χ, ο **Ερασίστρατος επίσης από την Αλεξάνδρεια** υπέθεσε την ύπαρξη «αναστομώσεων» μεταξύ των αρτηριών και των φλεβών. Κατά τον Ερασίστρατο, οι αρτηρίες μεταφέρουν το ζωτικό πνεύμα και οι φλέβες οδηγούν το αίμα στην περιφέρεια και στην δεξιά κοιλία.

Στα 180 πΧ, ο **Γαληνός από την Πέργαμο** (129-199) έκανε τις εξής παρατηρήσεις:

1. Η καρδιά και οι αρτηρίες έχουν δύναμη σφυγμού και μεταφέρουν κύρια πνεύμα.
2. Το πέρασμα του αίματος στις φλέβες γίνεται από το ήπαρ στην περιφέρεια και στην δεξιά κοιλία.
3. Το φλεβικό αίμα και το πνεύμα αναμειγνύονται στην αριστερά κοιλία μέσω αναστομώσεων.
4. Υπάρχει στενή σχέση μεταξύ της δραστηριότητας της καρδιάς και της αναπνοής, με απέκκριση των αχρήστων ουσιών από τους πνεύμονες.

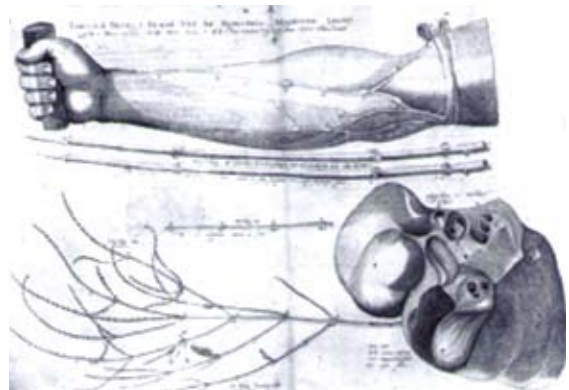
Οι απόψεις του Γαληνού για την καρδιά και τα μεγάλα αγγεία.
Φαίνεται η επικοινωνία μεταξύ της δεξιάς και της αριστεράς κοιλίας καθώς και η ανεξάρτητη ροή που λαμβάνει χώρα στις φλέβες και στις αρτηρίες.

Στον Μεσαίωνα, ο **Άραβας γιατρός Ibn-An-Nafis** (1210-1290) ήταν ο πρώτος που αναγνώρισε την ύπαρξη της μικρής κυκλοφορίας. Κατ' αυτόν, στους πνεύμονες, το αίμα «αναμειγνυόταν» με αέρα και το «λεπτότερο μέρος αυτού καθαριζόταν».

Στα νεότερα χρόνια ο **Andreas Vessalius** (1514-1564) γράφει στο *De Fabrica* ότι δεν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ της δεξιάς και της αριστεράς κοιλίας. Παρ' όλα αυτά έθεσε μεγαλύτερη βαρύτητα στην αυθεντία του Γαληνού σχετικά με το ανωτέρω, παρά στις δικές του προσωπικές παρατηρήσεις.

Vesalius, Andreas. *De humani corporis fabrica libri septem.*

Hieronymus Fabricius. *De Venarum Ostioliis.*
Padua: Lorenzo Pasquati, 1603.

Στα 1628, ο **William Harvey** (1578-1657), με την βοήθεια πειραματικής και μαθηματικής αποδεικτικής μεθόδου καθιέρωσε την μικρή και την μεγάλη κυκλοφορία (*Exercitatio anatomica de motu cordis et sanguinis in animalibus*).

William Harvey,
πορτραίτο του Cornelius Jansen

Στα 1546, ο **Giambattista Ganano** (1515-1579) έδειξε τις βαλβίδες των φλεβών στον Andrea Vessalius. Αυτές οι βαλβίδες, στην εποχή ήταν γνωστές και στον Sylvius, ένα ακαδημαϊκό στο Παρίσι.

Στα 1553, ο **Miguel Serveto** (1511-1553) έγραφε «Πέρασμα του αίματος, ...όχι από το διάφραγμα της καρδιάς, ...αυτό (το αίμα)... οδηγείται σε μεγάλη απόσταση δια μέσου των πνευμόνων» (*Restitutio Christianismi*).

Στα 1559, ο **Realdo Colombo** (1516-1559) έγραφε «Το αίμα πηγαίνει με την φλέβα που μοιάζει με αρτηρία στον πνεύμονα. Εκεί διαλύεται και μαζί με αέρα επιστρέφει στην αριστερή κοιλία (*De re anatomica*).

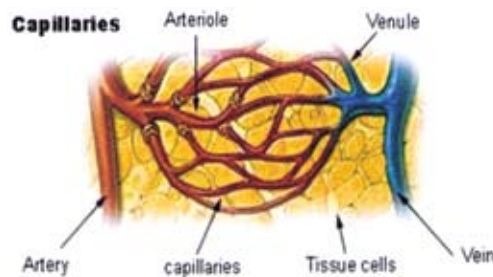
Στα 1603, ο **H Fabricius ab Aquapendente** (1537-1619) δημοσίευσε εξαιρετά σχέδια των βαλβίδων των φλεβών, αλλά υπέθεσε την λειτουργία τους εσφαλμένα (*De venarum ostioliis*).

Harvey, William. *Exercitatio anatomica de motu cordis et sanguinis in animalibus.* Francofurti: Sumptibus Guilielmi Fitzeri, 1628. 72 pp

Στα 1640, ο **Jan de Wale** (1604-1649), έδωσε πειστική απόδειξη στο Leyden του περάσματος του αίματος από τις αρτηρίες στις φλέβες (The loose ligature method).

Στα 1661, ο **Marcello Malpighi** (1628-1694), παρατήρησε τα τριχοειδή στον πνεύμονα του βατράχου, δίνοντας έτσι τον χαμένο κρίκο στην λογική που ανέπτυξε ο William Harvey.

Σχεδιάγραμμα τριχοειδών που συνδέουν μακροσκοπικά ορατές αρτηρίες και φλέβες και που φαίνονται μόνον μέσω μικροσκοπίου

Ο **William Harvey** ήταν Άγγλος γιατρός και το πρώτο πρόσωπο που περιέγραψε με λεπτομέρεια την συστηματική κυκλοφορία και τις ιδιότητες του αίματος που αντλείται προς το σώμα από την καρδιά. Γεννήθηκε στο Folkestone και απεφοίτησε από το King's School (Canterbury) και το Gaius College (Cambridge) (Bachelor of Arts). Μετά ταξίδεψε στην Ιταλία όπου φοίτησε στο πανεπιστήμιο της Πάδοβας στα 1599. Κατά την διαμονή του εκεί και στην διάρκεια των σπουδών του ανέπτυξε σχέση με τον Fabricius και διάβασε το έργο του Fabricius «De Venarum Ostiis». Απεφοίτησε ως γιατρός (Doctor of Medicine) σε ηλικία 24 ετών από το πανεπιστήμιο της Πάδοβας στις 25 Απριλίου 1602. Εργάστηκε στο St Bartholomews και ως γιατρός και ως Lecturer ανατομίας. Υπήρξε προσωπικός γιατρός του Charles I και James I. Με το έργο του **για την κυκλοφορία, άλλαξε την ιατρική φυσιολογία και παραμένει αξεπέραστος μέχρι τις μέρες μας.**

Το βιβλίο του Harvey, De motu Cordis

Το βιβλίο του Harvey, **De motu Cordis**, γνωστό και ως «On the Motion of the Heart and Blood», δημοσιεύτηκε στα 1628 στην Φραγκφούρτη (όπου γινόταν και το ετήσιο φεστιβάλ βιβλίου και ο Harvey πίστευε ότι το βιβλίο του θα τύχει της άμεσης προσοχής). Το βιβλίο αυτό είναι έκτασης 72 σελίδων και περιλαμβάνει την ώριμη αντίληψη του συγγραφέα σχετικά με την κυκλοφορία του αίματος.

Το βιβλίο αρχίζει με **μια απλή αλλά σαφή αφιέρωση στο Βασιλιά Charles I**. Περιλαμβάνει 17 κεφάλαια που περιγράφουν με σαφήνεια και συνοχή την δράση

της καρδιάς και την απορρέουσα κίνηση του αίματος σε κύκλωμα γύρω από το σώμα. Έχοντας μόνο ένα μεγεθυντικό φακό, ο Harvey δεν μπορούσε να επιτύχει τις ακριβείς εικόνες που κατόρθωνε να έχει ο Leeuwenhoek, κι έτσι αρκετές φορές χρειάστηκε στο βιβλίο του να καταφύγει στην θεωρία.

Στο πρώτο κεφάλαιο όπου περιγράφονται συνοπτικά οι παλαιότερες ιδέες και παραδεκτοί ιατρικοί κανόνες σχετικά με τους πνεύμονες και την καρδιά. Κατόπιν, ο Harvey προχωρώντας στο έργο του εξηγεί ότι ήταν πολύ **σημαντικό να εξετάσει την καρδιά**

στην διάρκεια του έργου της για να μπορέσει να κατανοήσει την πραγματική της κίνηση, πράγμα που υπήρξε τρομακτικά δύσκολο: «...I found the task so truly arduous... that I was almost tempted to think... that the movement of the heart was only to be comprehended by God. For I could neither rightly perceive at first when the systole and when the diastole took place by reason of the rapidity of the movement...».

Απευθυνόμενος προς τους συναδέλφους του γιατρούς, αναφέρεται στο ότι έχουν δει **τις ανατομές του** και μπορούν στην πραγματικότητα να είναι μάρτυρες όσον αφορά την αλήθεια των λεγομένων του. Επίσης επισημαίνει την **πρωτοτυπία του έργου** του («a new route, very different from the ancient and beaten pathway trodden for so many ages»). Επισημαίνει ότι παρ' ότι οι αρχαίοι είχαν ανακαλύψει θαυμαστά πράγματα, ωστόσο ποτέ δεν πρέπει να θεωρούμε ότι δεν έμεινε κάτι θαυμαστό για να ανακαλύψουν οι νεώτεροι και θέλει να δείξει ότι δεν συμφωνεί ότι η γνώση αρχίζει και τελειώνει μόνο με την αρχαία συνεισφορά η αυθεντία. Επισημαίνει ότι δεν θέλει να δημιουργήσει ένα ογκώδες βιβλίο που να ασκήσει την μνήμη του **αλλά μια γνώση που θα προκύπτει από τις ανατομές και από την ουσία της φύσης**.

Αρνείται την θέση του Colombus ότι οι πνεύμονες είτε δημιουργούν είτε περιέχουν πνεύματα. Επίσης αναφέρει αρχικά ότι όπως ο Γαληνός πολλές φορές έδειξε ότι οι αρτηρίες περιέχουν αίμα, έτσι και ο ίδιος σε πολλά πειράματά του με νεκρά η ζωντανά σώματα δεν βρήκε τίποτε άλλο στις αρτηρίες και τις φλέβες παρά αίμα και μάλιστα το ίδιο αίμα. **Κατά τον Harvey, το σώμα δεν είναι τίποτε άλλο παρά αίμα**. Αναφέρεται κατόπιν στο ότι **η δομή και των δύο κοιλιών της καρδιάς είναι σχεδόν η ίδια**. Επίσης λίγο παρακάτω αναφέρεται στο γεγονός ότι **δεν βρήκε ποτέ στα πειράματά του πόρους η περάσματα μεταξύ των κοιλιών και ότι στα σημεία αυτά, το διάφραγμα της καρδιάς είναι από τις πιο πυκνές δομές του σώματος** πράγμα που έρχεται σε αντίθεση με τις αρχαίες περιγραφές που υποστήριζαν ότι το αίμα διερχόταν από την μια κοιλία στην άλλη. Επισημαίνει λίγο παρακάτω ότι ο σκοπός του ήταν να βρει την αλήθεια για την δομή και λειτουργία της

HARVEY'S DE MOTU CORDIS
(Exercitatio Anatomica de Motu Cordis et Sanguinis in Animalibus)

καρδιάς από τα δικά του πειράματα και ανατομές παρά από τα γραφόμενα των άλλων. **Επισημαίνει δε ότι οι απόψεις του δεν εκφράστηκαν μόνο ιδιωτικά, αλλά και δημόσια, και στην διάρκεια των μαθημάτων ανατομίας που έκανε κατά τον τρόπο που συνιστούσε η Ακαδημία**.

Αναφερόμενος στον δάσκαλό του Fabricius of Aquapendente τον κατονομάζει ικανό ανατόμο που αν και περιέγραψε πολλά όργανα, ωστόσο άφησε ανέγγιχτη την καρδιά.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, (σχετικά με την κίνηση της καρδιάς σε ζωντανό διανοιγόμενο ζώο), περιγράφει ότι στην διάνοιξη του θωρακικού τοιχώματος ενός ζωντανού ζώου, μετά την απομάκρυνση της κάψουλας που περιβάλλει την καρδιά, αυτή φαίνεται άλλοτε σε κίνηση και άλλοτε σε ηρεμία. Φιλοδόξησε **να αναλύσει με λεπτομέρεια την όλη δομή της καρδιάς** (που μελέτησε και στα ψυχρά ζώα), όπου η καρδιά κινείται πιο αργά και με αυτόν τον τρόπο μπορεί να μελετηθεί καλύτερα στον χρόνο.

Στην κίνηση του οργάνου, παρατήρησε ότι η καρδιά είναι σε ορθή θέση και ο σφυγμός αντιληπτός εξωτερικά. Ότι αυτή συστέλλεται σε όλα τα σημεία, αλλά ειδικά στα πλάγια όπου φαίνεται στενότερη και

σχετικά μακρύτερη. Όταν η καρδιά συλληφθεί με το χέρι, φαίνεται να γίνεται σκληρότερη στην διάρκεια της δράσης της. Στα ψάρια και ψυχρότερα ζώα, η καρδιά όταν κινείται αποκτά ένα ωχρότερο χρώμα, όταν είναι ήρεμη ένα βαθύτερα ερυθρό χρώμα.

Στην διάρκεια της κίνησής της η καρδιά γίνεται πιο ορθή, πιο σκληρή και μικρότερου μεγέθους. Επίσης ότι συσπάται σε όλες τις πλευρές, γίνεται παχύτερη στα πλάγια και μικρότερη στις κοιλίες και αυτό για να προωθήσει το αίμα.

Όταν η καρδιά χτυπά στο στήθος, αντίθετα από ότι πιστευόταν στο παρελθόν, η καρδιά όταν συστέλλεται (και αυτό γίνεται μεταδιδόμενο από την κορυφή, γίνεται αντιληπτό δια μέσου του θωρακικού τοιχώματος), τότε αδειάζει, δεν γεμίζει.

Έτσι, σχετικά με την κίνηση των αρτηριών όπως φαίνονται στην ανατομή των ζωντανών ζώων, ο Harvey αναφέρει **στο τρίτο κεφάλαιο** του βιβλίου του ότι

1. την στιγμή που η καρδιά συσπάται, και όταν χτυπιέται το στήθος, δηλαδή όταν το όργανο είναι σε συστολή, οι αρτηρίες διαστέλλονται, δίνουν σφυγμό, είναι σε διαστολή. Όταν η δεξιά κοιλία συστέλλεται και στέλνει αίμα, τότε η πνευμονική αρτηρία διατείνεται στον ίδιο χρόνο με τις άλλες αρτηρίες του σώματος.
2. όταν η αριστερή κοιλία σταματά να ενεργεί, να συστέλλεται η να συσπάται, ο σφυγμός στις αρτηρίες επίσης σταματά. Επίσης όταν η κοιλία συσπάται αργά, ο σφυγμός στις αρτηρίες είναι μόλις ορατός. Όταν επίσης η σύσπαση στην δεξιά

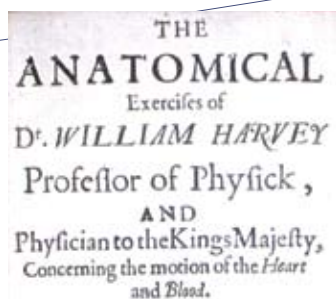
κοιλία αποτυγχάνει, αποτυγχάνει και ο σφυγμός στην πνευμονική αρτηρία επίσης.

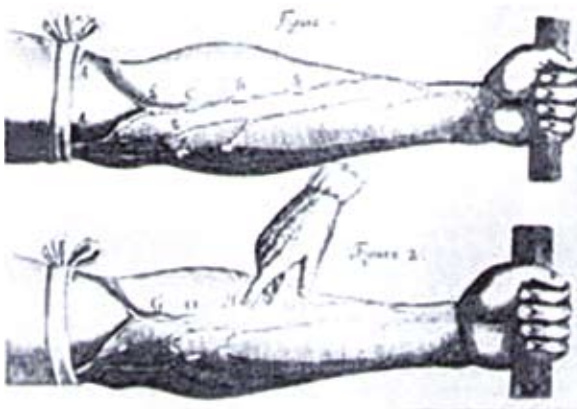
3. όταν διατέμνεται η διαιτράινεται μια αρτηρία, φαίνεται ότι το αίμα φεύγει με ορμή την στιγμή της συστολής της αριστερής κοιλίας. Και όταν τραυματίζεται η πνευμονική αρτηρία, το αίμα διαφεύγει με ορμή την στιγμή που συσπάται η δεξιά κοιλία.

Έτσι αντίθετα με ότι πιστευόταν ως τότε, ο Harvey πρότεινε ότι η διαστολή των αρτηριών συμπίπτει με την συστολή της καρδιάς, και ότι οι αρτηρίες γεμίζουν με αίμα και διατείνονται από το αίμα που εκτινάσσεται με δύναμη προς αυτές από την σύσπαση των κοιλιών. Οι αρτηρίες γεμίζουν σαν σάκοι η κύστες και όχι γιατί διατείνονται.

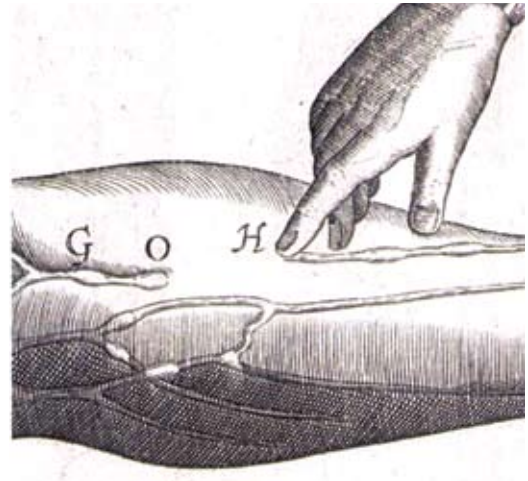
Η υπόθεση ότι οι δύο κοιλίες κινούνται σχεδόν ταυτόχρονα, είναι κάτι που δεν είχαν αναφέρει οι προκάτοχοί του. Αυτό το συνεδηγοποίησε παρατηρώντας ζώα όπως το χέλι και άλλους τύπους ψαριών. Πράγματι, η μελέτη αναρίθμητων ζώων του φαινόταν πολύ μεγάλης σημασίας.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, ο Harvey αναφέρεται στην κίνηση της καρδιάς και των κόλπων της όπως αυτή φαίνεται σε ζώντα ζώα. Και εδώ αναφέρει ότι οι κόλποι κινούνται ταυτόχρονα όπως και οι κοιλίες. Ωστόσο, υπάρχουν δύο κινήσεις, εκείνης των κόλπων και εκείνης των κοιλιών. Γίνονται ταυτόχρονα, ωστόσο η κίνηση των κόλπων προηγείται λίγο των κοιλιών. Η κίνηση μοιάζει να αρχίζει από τους κόλπους και να επεκτείνεται στις κοιλίες. Επίσης από διατομές σε ψυχρόαιμα ζώα παρατήρησε ότι όταν σταματά

Εικόνα φλεβών από το βιβλίο του Harvey *Exercitatio Anatomica de Motu Cordis et Sanguinis in Animalibus*

η καρδιακή λειτουργία, φαίνεται σαν οι κόλποι λίγο να παραμένουν ενώ η αριστερή κοιλία φαίνεται ότι σταματά πρώτη.

Αναφέρει μελέτη ζώων όπως το σαλιγκάρι, τις διαφανείς γαρίδες, τις κότες, τα περιστέρια, κα. Παρατήρησε επίσης την ικανότητα της καρδιάς να ανακάμψει από κόπωση...

Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται στην κίνηση και δράση της καρδιάς περιγράφοντάς την ως εξής:

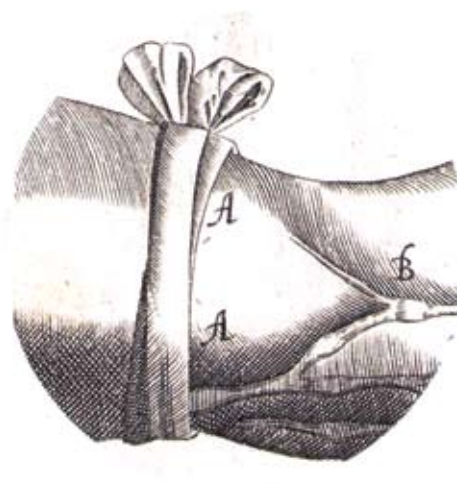
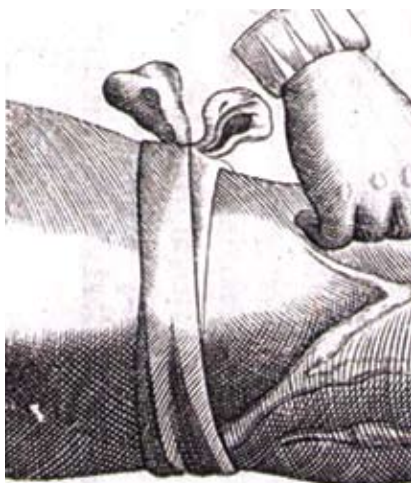
Πρώτα συσπάται ο κόλπος και από αυτήν την σύσπαση το αίμα εξαναγκάζεται να πάει στην κοιλία, που καθώς αυτή γεμίζει, η καρδιά ορθώνεται κατ' ευθείαν, οι ίνες της γίνονται «εκτατικές» (tense), συσπά τις κοιλίες και δημιουργεί «beat» με το οποίο στέλνει αίμα που ήρθε από τους κόλπους στις αρτηρίες. Η δεξιά κοιλία στέλνει το δικό της φορτίο στους πνεύμονες με το αγγείο που καλείται «vena arteriosa» (που σε λειτουργία και δομή είναι αρτηρία). Η αριστερή κοιλία στέλνει το φορτίο της στην αορτή και μέσω αυτής με τις αρτηρίες σε ολόκληρο το σώμα.

Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται επίσης στις θεωρίες του Γαληνού και του Ερασίστρατου σχετικά με την «vena cava», καθώς και την άποψη του Γαληνού όσον αφορά την παραγωγή του αίματος στο ήπαρ, καθώς και του Ερασίστρατου ότι οι αρτηρίες περιέχουν μόνον αέρα. Κάνοντας μια αναδρομή στα παλαιά συστήματα και τις θεωρίες αναφέρει διάφορα αδύναμα σημεία και φυσικά τις ανωμαλίες που προκάλεσαν καθώς και την συσσώρευση αυτών των ανωμαλιών.

Επίσης επισημαίνει την λειτουργική διασύνδεση καρδιάς και πνευμόνων που είχε δειχθεί και παλαιότερα.

Στο έκτο κεφάλαιο ο Harvey αναφέρεται στην διαδρομή του αίματος από την κοίλη φλέβα στις αρτηρίες η από δεξιά προς την αριστερή κοιλία. Για την επιβεβαίωση της οδού της κυκλοφορίας αναφέρεται σε πολλά πειράματα με αμφίβια και πειράματα και παρατηρήσεις από έμβρυα που έχουν και διαφορά με τους ενήλικες. **Παράλληλα συγκρίνει τις δύο κυκλοφορίες του ενηλίκου και του εμβρύου επισημαίνοντας τις διαφορές. Και κυρίως το γεγονός ότι οι πνεύμονες του εμβρύου δεν βρίσκονται σε κίνηση.** Ειδικά ο Harvey αναφέρει ότι «στα έμβρυα, ενώ οι πνεύμονες είναι σε κατάσταση μη λειτουργίας, και δεν εμφανίζουν κίνηση σαν να μην υπάρχουν, η Φύση χρησιμοποιεί τις δύο κοιλίες της καρδιάς σαν να είναι μόνον μια για την μεταφορά του αίματος».

Στο έβδομο κεφάλαιο ο Harvey κάνει συγκρίσεις της κατασκευής διαφόρων ανθρώπινων ιστών καθώς και συγκρίσεις κινήσεων διαφόρων οργάνων αναφέροντας ότι το ήπαρ βρίσκεται εν ηρεμία ενώ οι πνεύμονες εν κινήσει. Προσπαθεί να διεξάγει λογικές εξηγήσεις για τις λειτουργίες των διαφόρων οργάνων και εξηγεί ότι το ήπαρ δεν μπορεί να έχει εξωθητική κίνηση. Επιμένει ότι πέραν των αυθεντιών πρέπει οι αποδείξεις να βασίζονται στις προσωπικές παρατηρήσεις και ανατομές. Παρά τον σεβασμό προς

την αρχαιότητα, οι ζωντανές ανατομές ζώων μπορεί να δείξουν κάτι άλλο από εκείνο που οι αρχαίοι πίστευαν.

Το αποκορύφωμα της δουλειάς του Harvey είναι ίσως **το όγδοο και το ένατο κεφάλαιο** όπου πραγματεύεται **την πραγματική ποσότητα του αίματος που περνά δια μέσου της καρδιάς από τις φλέβες στις αρτηρίες**. Έτσι, ήρθε σε αντίθεση με τις αποδεκτές απόψεις του Γαληνού σχετικά με το ήπαρ ως πηγή του φλεβικού αίματος. Ο Harvey υπολόγισε την ικανότητα της καρδιάς και πόσο αίμα μπορεί να αποστείλει ως αντλία καθώς και το ποσό των φορών που η καρδιά χτυπά ανά μισή ώρα. Υπολόγισε ότι η ικανότητα της καρδιάς ήταν 1.5 «imperial fluid ounces» (43 ml), και ότι κάθε φορά που η καρδιά αντλεί, 1/8 αυτού του αίματος απομακρύνεται. Αυτό οδήγησε τον Harvey να υπολογίσει περίπου 1/6 «imperial fluid ounces» (4.7 ml) αίματος ότι πήγαινε δια μέσου της καρδιάς κάθε φορά που αυτό αντλούνταν. Ο επόμενος υπολογισμός που χρησιμοποίησε ήταν το ότι η καρδιά χτυπά 1000 φορές κάθε μισή ώρα, που δίνει 10 «rounds 6 ounces» αίματος σε μισή ώρα, και όταν αυτός ο αριθμός πολλαπλασιαζόταν επί 48 ημίωρα την ημέρα, αντελήφθη ότι το ήπαρ θα είχε να παράγει 540 rounds αίματος την ημέρα. Με αυτήν την απλή αλλά ουσιαστική μαθηματική αναλογία -που αποδείκνυε την ολοκληρωτικά αδύνατη ικανότητα του ήπατος-, ο Harvey συνέχισε για να αποδείξει **το πώς το αίμα κινούνταν σε κύκλο** (circular motion)

με αναρίθμητα πειράματα που έκανε σε ερπετά και ψάρια, δένοντας τις φλέβες και τις αρτηρίες τους σε χωριστές χρονικές περιόδους.

Παράλληλα επισημαίνει όπως και στην αρχή την σπουδαιότητα της καρδιάς σαν τροφοδότη ολοκλήρου του οργανισμού και ότι η επιβίωση κάθε όντος βασίζεται στην κίνηση της καρδιάς. **Ονομάζει την καρδιά αρχή της ζωής και ήλιο του μικροκόσμου**. Παρά τον σεβασμό προς την αρχαιότητα, οι ζωντανές ανατομές ζώων μπορεί να δείξουν κάτι άλλο από εκείνο που οι αρχαίοι πίστευαν. Ειδικά στο ένατο κεφάλαιο επιβεβαιώνει το ότι υπάρχει κυκλοφορία, το αίμα κυκλοφορεί και επανέρχεται στην καρδιά και αναφέρεται στις φλέβες και την πτώση (collapse) που παθαίνουν στην διάρκεια της διατομής. Υποστηρίζει ότι δεν έχουν προωθητική δύναμη και ότι στην διάρκεια της διατομής τους βρίσκουμε πολύ λίγο αίμα στις φλέβες σε σχέση με τις αρτηρίες. Και όσο πιο δυνατά σφύζουν οι αρτηρίες τόσο λιγότερο αίμα βρίσκεται σε αυτές μετά από μια αιμορραγία.

Στο δέκατο κεφάλαιο αναφέρεται στο ποσό του αίματος που περνά από τις φλέβες στις αρτηρίες και ότι υπάρχει ένα κύκλωμα του αίματος ελεύθερο από εμπόδια, που μπορεί ναδειχθεί και πειραματικά.

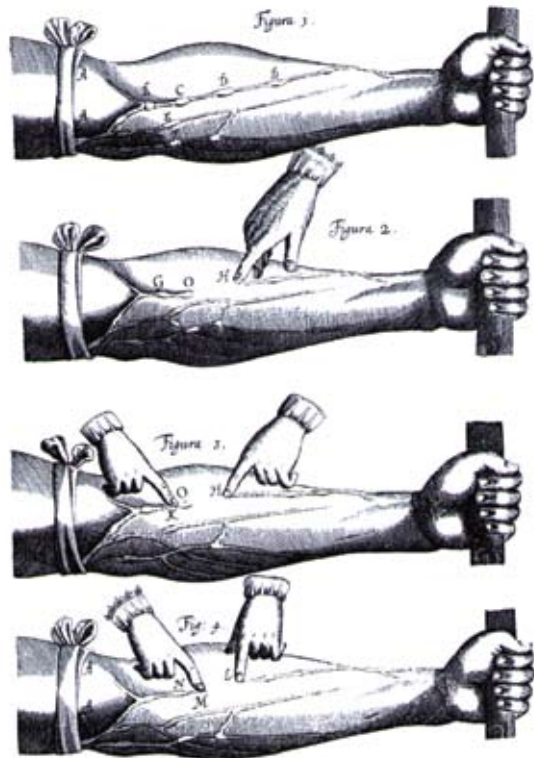
Στο ενδέκατο κεφάλαιο του De Motu Cordis ο Harvey αναφέρεται σε πειραματική απόδειξη το ότι το αίμα εισέρχεται στα μέλη μέσω των αρτηριών και εγκαταλείπει μέσω των φλεβών. Παρατήρησε δε τις

διαφοροποιήσεις της κυκλοφορίας σε ζώα και πρόσεξε ότι καθώς έδενε τις φλέβες, η καρδιά άδειαζε, αν δε έκανε το ίδιο στις αρτηρίες, το όργανο διογκωνόταν. Αυτή η διαδικασία έγινε αργότερα και στο ανθρώπινο σώμα. Όταν έδενε **μια σφιχτή περιδεση** στο άνω μέρος του βραχίονα του ατόμου, αυτό απέκοπτε την αιματική ροή από τις αρτηρίες και τις φλέβες. Όταν αυτό επιτυγχανόταν, ο βραχίονας κάτω από την περιδεση ήταν ψυχρός και ωχρός, ενώ πάνω από την περιδεση ήταν θερμός και διογκωμένος.

Η περιδεση χαλαρωνόταν ελαφρά, πράγμα που επέτρεπε το αίμα από τις αρτηρίες να έρθει στον βραχίονα, μια που οι αρτηρίες είναι πιο βαθειά στην σάρκα από τις φλέβες. Όταν αυτό επιτυγχανόταν, το αντίθετο αποτέλεσμα ήταν εμφανές στο κατώτερο μέρος του βραχίονα. Ήταν τώρα θερμό και διογκωμένο. Οι φλέβες ήταν επίσης πιο ορατές, καθώς τώρα ήταν γεμάτες αίμα (κεφάλαιο ενδέκατο και δωδέκατο). Κατά τον Harvey η δύναμη της κίνησης του αίματος προέρχεται αποκλειστικά από την καρδιά.

Ο Harvey τότε παρατήρησε μικρές διογκώσεις στις φλέβες και αντελήφθη ότι ήταν οι βαλβίδες των φλεβών, που είχε ανακαλύψει ο δάσκαλός του ο Hieronymus Fabricius. Αναφέρει δε ότι οι αρτηρίες δεν έχουν καθόλου βαλβίδες (κεφάλαιο δέκατο τρίτο). Ο Harvey προσπάθησε να σπρώξει το αίμα στην φλέβα κάτω στον βραχίονα, χωρίς αποτέλεσμα. Όταν προσπάθησε να το σπρώξει στο πάνω μέρος του άκρου, κινήθηκε αρκετά εύκολα. Το ίδιο αποτέλεσμα φάνηκε σε άλλες φλέβες του σώματος, εκτός από τις φλέβες του λαιμού. Αυτές οι φλέβες ήταν διαφορετικές από τις άλλες, δεν επέτρεπαν στο αίμα να ρέει προς τα άνω, αλλά μόνον κάτω. **Αυτό οδήγησε τον Harvey να πιστέψει ότι οι φλέβες επέτρεπαν αίμα να ρέει στην καρδιά, και ότι οι βαλβίδες διατηρούσαν την μονόδρομο αυτή ροή. Οι βαλβίδες των φλεβών δεν επέτρεπαν την παλινδρόμηση. Το αίμα των φλεβών κινείται προς την κατεύθυνση της καρδιάς και οι βαλβίδες είναι ανοικτές προς την σωστή κατεύθυνση της κίνησης (στα μεν κάτω άκρα προς τα πάνω, στις δε φλέβες του λαιμού προς τα κάτω. Οι βαλβίδες είναι εκείνες που συντηρούν την αντίθετο κίνηση. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε το πώς ο Harvey υπέθεσε θεωρητικά την ύπαρξη των**

τριχοειδών αγγείων. Εν τούτοις, δεν μπόρεσε να τα διακρίνει λόγω έλλειψης των κατάλληλων εργαλείων, ωστόσο ήταν ικανός να αντιληφθεί πως το αίμα από τα αρτηρίδια (arterioles) περνούσε στα φλεβίδια (venules).

Το πείραμα του Harvey που δείχνει τις βαλβίδες των φλεβών και την μονόδρομη κατεύθυνση του αίματος

Στο δέκατο τέταρτο κεφάλαιο κάνει μια περίληψη των ευρημάτων του όπως γίνεται στις επιστημονικές ανακοινώσεις και σήμερα και επισημαίνει την κυκλική κίνηση του αίματος και την αέναη σύσπαση και δράση της καρδιάς. **Στο δέκατο πέμπτο** φέρνει μερικές περισσότερες αποδείξεις για την υπόθεσή του όσον αφορά την κυκλοφορία, και την χρησιμότητά της σχετικά με την τροφοδοσία και θέρμανση του οργανισμού.

Στο δέκατο έκτο στηρίζεται σε περισσότερες αποδείξεις όπως των τρόπων με τον οποίο εκδηλώνονται ασθένειες πχ ο τεταρταίος και τον τρόπο που μεταδίδονται στον οργανισμό ουσίες όπως ορισμένα δηλητήρια που επιδρούν άμεσα στο σώμα καθώς και μερικά φάρμακα. Και υποστηρίζει ότι δεν είναι θέμα χυμών κτλ, διότι στην μεσεντέριο αρτηρία βρίσκουμε μόνο αίμα.

Και στο τελευταίο του κεφάλαιο, αφού αναφέρει πόσο διαδεδομένη είναι η ύπαρξη καρδιάς στο ζωικό βασίλειο, αναφέρεται σε οργανισμούς όπως τα ζωόφυτα που δεν έχουν καρδιά αλλά είναι τα πιο κρύα, μεγάλου όγκου, μαλακά και ομοιόμορφα και απλοϊκά όντα. Αναφέρεται δε σε όλη την υπόλοιπη αλυσίδα όντων που παρατήρησε και που φαίνεται ότι έχουν καρδιά. Αναφέρει την δομή καρδιάς από τις ίνες και τις περιγράφει σαν καλλιτεχνικά σχοινιά, ενώ μας πληροφορεί ότι τα ψυχρόαιμα όντα, όπως τα φίδια έχουν και την πιο μαλακή και λεία δομή καρδιάς.

Επίσης περιγράφει την γένεση της **ανθρώπινης εμβρυικής καρδιάς** που αρχικά είναι μια απλή αιματική τελεία (bloody point) πιθανώς αρχικά στην ομφαλική φλέβα που αργότερα αλλάζει θέση και γίνεται δυνατότερη **και την εποχή που τα οστά αρχίζουν να διακρίνονται από τον υπόλοιπο ιστό, αρχίζει να συσπάται στέλνοντας αίμα από κάθε κοιλία από την κοίλη φλέβα στις αρτηρίες.**

Τέλος εξηγεί την λειτουργία της πνευμονικής φλέβας εστιάζοντας στην εξήγηση του σκοπού της δομής της. Σε όλο το βιβλίο αυτό του Harvey, **διαφαίνεται η αριστοτελική πίστη του όσον αφορά το ότι η φύση δεν κάνει ποτέ κάτι άσκοπο και ότι η εξήγηση πρέπει να βασίζεται στον σκοπό (purpose).**

Συμπερασματικά, στο De Motu Cordis, ο Harvey αποδεικνύει

1. Ότι είναι η συστολή και όχι η διαστολή της καρδιάς που συμπίπτει με τον σφυγμό, και ότι οι κοιλίες ως αληθείς μυικοί σάκοι «στριμώνχουν» το αίμα που περιέχουν στην αορτή και την πνευμονική αρτηρία
2. Ότι ο σφυγμός δεν παράγεται από τις αρτηρίες που διατείνονται και έτσι γεμίζουν, αλλά από τις αρτηρίες που αφού γεμίσουν αίμα, διαπλατύνονται
3. Ότι δεν υπάρχουν πόροι στο διάφραγμα της καρδιάς, και έτσι όλο το αίμα στην δεξιά κοιλία στέλνεται στους πνεύμονες και γύρω με τις πνευμονικές

Library of Congress

φλέβες στην αριστερή κοιλία, και επίσης ότι όλο το αίμα στην αριστερή κοιλία ξανά στέλνεται στις αρτηρίες, και μετά γύρω από τις μικρές φλέβες στην κοίλη φλέβα και με αυτή στην δεξιά κοιλία ξανά, κάνοντας έτσι έναν τέλειο κύκλο (κυκλοφορία)

4. Ότι το αίμα στις αρτηρίες και στις φλέβες είναι το ίδιο αίμα
5. Ότι η δράση των αριστερών και δεξιών πλευρών της καρδιάς (κόλπων, κοιλιών και βαλβίδων) είναι ίδια, και ότι ο μηχανισμός είναι η υποδοχή και αποστολή υγρού και όχι αέρα, καθώς το αίμα στο δεξί μέρος αν και αναμεμιγμένο με αέρα είναι ακόμη αίμα
6. Ότι το αίμα που αποστέλλεται δια μέσου των αρτηριών στους ιστούς, δεν χρησιμοποιείται όλο, αλλά το περισσότερο τρέχει προς τις φλέβες
7. Ότι δεν υπάρχει παλινδρόμηση στις φλέβες, αλλά μια σταθερή ροή από τα περιφερικά μέρη προς την καρδιά
8. Ότι η δυναμική αρχή του αίματος είναι η καρδιά και όχι το ήπαρ.

Μέχρι τις μέρες μας, η δουλειά του Harvey στην Ιατρική Φυσιολογία παραμένει επαναστατική, μοναδική, σωστή και αξεπέραστη.

Βιβλιογραφία

- **H Buess:** William Harvey and the foundation of modern haemodynamics by Albrecht von Haller, paper read at the meeting of the Harveian Society in Basle University (1969)
- **GER Lloyd** Η ελληνική επιστήμη μετά τον Αριστοτέλη, Μετάφραση Πόπη Καρλέτσα, 2007, σελ 97-114, κεφάλαιο «Βιολογία και Ιατρική της Ελληνιστικής εποχής», Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, Κρήτη
- **JE Frazer** The heart before Harvey, The Harveian Lecture on the Heart before Harvey, delivered before The Harveian Society, March 1924, published by BMJ, pp 1083-1036
- **W Harvey** Exercitatio Anatomica de Motu Cordis et Sanguinis in Animalibus (De Motu Cordis) (1628) Frankfurt, Ch I-XVII.

της Α. Μπενάκη*

Εικαστικές αξίες της βυζαντινής αγιογραφίας

Οι ζωγραφικές συνθέσεις στη βυζαντινή αγιογραφία επιβάλλονται με τις εικαστικές τους αξίες, που ενυπάρχουν στην αυστηρή σχεδιαστική τους οργάνωση και τις χρωματικές αρμονίες των καθαρών μορφών χαλιναγωγώντας το χάος και την αταξία της φαντασίας. Στις βυζαντινές εικόνες και τοιχογραφίες ο αγιογράφος ζωγραφίζει τις ουράνιες ενοράσεις με φόρμες που αντανakλούν ή απορροφούν το φως με τις ακμές και τις σχεδόν λείες επιφάνειες σαν να διέπει τις μορφές μια υπερκόσμια γεωμετρία. Παρά το γεγονός ότι η αγιογραφία δέχτηκε την επίδραση της αρχαίας ελληνικής τέχνης, εν τούτοις κατόρθωσε να δημιουργήσει δικά της πρότυπα και να επιδράσει στη διαμόρφωση όχι μόνο της μεσαιωνικής αλλά και της μετέπειτα ευρωπαϊκής ζωγραφικής.

Ανεξάρτητα σε ποια τεχνοτροπία ή Σχολή της βυζαντινής αγιογραφίας αναφερόμαστε, ο συνδυασμός των στοιχείων μιας σύνθεσης, δηλαδή οι τόνοι, τα σχήματα, οι γραμμές, τα χρώματα, αποτελούν τους εικαστικούς κώδικες οι οποίοι ταξινομούνται και συνυπάρχουν αρμονικά, όπως σε κάθε μεγάλοπνοο έργο τέχνης δημιουργώντας κρυφές ισορροπίες και ρυθμούς, στοιχεία ασυναγώνιστα που κρατούν τα πρωτεία της Ομορφιάς μέσα στον κόσμο

των αισθήσεων. Μια βυζαντινή αγιογραφία δεν είναι μια απλή απεικόνιση, γιατί οι μορφές των αγίων και όλα τα στοιχεία της σύνθεσής της δεν αποδίδονται φυσιοκρατικά. Διαφέρει από τα άλλα είδη ζωγραφικής γιατί εκφράζει τη φιλοσοφία της χριστιανικής πίστης και αποδίδει έννοιες ασύλληπτες, υπερβατικές. Το πλάσιμο των χρωμάτων στις αγιογραφίες ορίζεται από τα όρια του περιγράμματος που κλείνει μέσα του το ρυθμό της μορφής. Η χρωματική θεωρία ακολουθεί τη φιλοσοφία «από το σκοτάδι του υλικού γήινου κόσμου στο πνευματικό άυλο θεϊκό φως» και σύμφωνα με αυτή μεταβαίνουμε σταδιακά από τα σκούρα στα φωτεινά χρώματα. Είναι μια χρωματική κλίμακα με χαμηλές εντάσεις και αμβλυμένες αντιθέσεις, «ταπεινά χρώματα» όπως έλεγε ο Κόντογλου, τα οποία χρησιμοποιεί και στις αγιογραφίες του. Είναι η χρωματική συγχορδία της αρχαίας τετραχρωμίας, γαιώδη χρώματα τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως στην ασκητική Κρητική Σχολή. Στην αρχαία Ελλάδα εθεωρούντο χρώματα αυστηρά (austen) και μας προσφέρουν χρωματικούς τόνους που παράγονται από τα τέσσερα βασικά χρώματα: λευκό, μαύρο, γαιώδες ερυθρό, ώχρα. Η σχεδιαστική ευχέρεια και ακρίβεια της ορθόδοξης εικονογραφίας έχει ως

*Η κ. Άννα Μπενάκη είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια του τμήματος Γραφιστικής του ΤΕΙ-Α

αποτέλεσμα την εκφραστική πυκνότητα των μορφών. Η αυξομείωση του πάχους των ζωγραφικών γραμμών στο σχέδιο των προσώπων, των γυμνών μερών του σώματος, των ιματίων και των άλλων στοιχείων του περιβάλλοντα χώρου μαρτυρούν τις επιρροές που δέχτηκε η βυζαντινή αγιογραφία από την αρχαία ελληνική ζωγραφική και στον τρόπο σχεδίασης και μας θυμίζουν τις γραμμικά ζωγραφισμένες μορφές των ερυθρόμορφων και μελανόμορφων αγγείων. Όμως, παρά τις επιδράσεις που δέχτηκε, δημιούργησε δικά της εκφραστικά πρότυπα. Η μοναδικότητα της μορφοπλαστικής απόδοσης του υπερφυσικού στοιχείου στις συνθέσεις της μας προσφέρει μια αίσθηση κατάνυξης, έναν κόσμο υπερβατικό, άυλο, που δεν αιχμαλωτίζεται από το παιχνίδισμα της φωτοσκίασης. Δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα που μας βοηθούν να περιπλανηθούμε στους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της βυζαντινής αγιογραφίας είναι οι εικόνες:

«Η Φιλοξενία του Αβραάμ», φορητή εικόνα Κρητικής Σχολής, διαστάσεων 72x57cm, 17^{ος} αιώνας (Εικ.1). Οι άγιες μορφές, τα εικονιζόμενα στοιχεία της αρχιτεκτονικής, η ορθογώνια τράπεζα με το καγκελωτό εγκάρσιο άνοιγμα, τα δυο οικοδομήματα και τα δυο δέντρα στο φόντο δημιουργούν μια ισομετρική προοπτική, δεν ακολουθούν τους φυσιοκρατικούς κανόνες και δεν επισκιάζονται, ενώ απομακρύνονται προς το βάθος λόγω της πλαγιότητάς τους, συγχρόνως παραμένουν σε μια σταθερή απόσταση από το μάτι του θεατή, με τα μεγέθη τους να παραμένουν σταθερά. Οι πτυχές των ιματίων αποδίδουν με το λιτό και αυστηρό σχέδιο τους την ανατομία και την κίνηση των σωμάτων διακριτικά, δίχως φλυαρία. Τα σαρκώματα (τα χρώματα, σύμφωνα με τους βυζαντινούς αγιογράφους με τα οποία ζωγραφίζονται τα γυμνά μέρη του σώματος) προβάλλονται σεμνά πάνω στους προπλασμούς και οι ψιμμιθίες, οι τελευταίες λεπτές πινελιές, που προστίθενται στο τέλος φωτίζουν τα πρόσωπα με ένα ταπεινό ωχροκίτρινο φωτισμό και προσδίδουν χάλκινη όψη στις γαλήνιες, αυστηρές μορφές τους. Το φως εισχωρεί παντού σαν να εξαυλώνει τις μορφές που προβάλλει. Η υπεροχή του μεσαίου αγγέλου επεκράτησε σε πολλές εικόνες της Φιλοξενίας και φανερώνει μια εσωτερική προοπτική και μια ιεράρχηση

Εικ.1: «Η Φιλοξενία του Αβραάμ», φορητή εικόνα Κρητικής Σχολής, διαστάσεων 72x57cm, 17^{ος} αιώνας.

μεγεθών καρδιακή. Ο καθηγητής και ακαδημαϊκός Αν. Ορλάνδος, σημειώνει: «Άξιον παρατηρήσεως είναι ότι ο μέσος άγγελος ου μόνον εις μέγεθος υπερέχει των δυο άλλων, αλλά και μόνον αυτός κρατεί ειλητό. Τούτο αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο της εικονογραφίας του Χριστού...». Οι Πατέρες της Εκκλησίας: Ιωάννης Χρυσόστομος και Ιωάννης Δαμασκηνός, είδαν στο πρόσωπο του μεσαίου αγγέλου που απεικονίζεται στην εικόνα την εμφάνιση του Ιησού Χριστού να συνοδεύεται από δυο αγγέλους, ενώ οι Πατέρες της Εκκλησίας: Κύριλλος ο Αλεξανδρείας και Αμβρόσιος ο Μεδιολάνων, ερμήνευσαν την επίσκεψη των τριών αγγέλων ως προφανέρωση της Αγίας Τριάδας: Ως Πατέρας εικονίζεται ο μεσαίος άγγελος, ενώ οι άλλοι δύο άγγελοι αριστερά και δεξιά της τραπέζης εικονίζουν τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα. Με την εσωτερική προοπτική της ιεράρχησης των μεγεθών απέδιδαν συμβολικά και οι καλλιτέχνες στην αρχαία Ελλάδα τη συναισθηματική βαρύτητα που μπορεί να είχε μια μορφή που φιλοτεχνούσαν. Παράδειγμα, η **επιτύμβια**

Εικ.2: Η επιτύμβια στήλη της Ηγησώς

στήλη της Ηγησώς (εικ.2), από τις ωραιότερες αττικές επιτύμβιες στήλες της κλασικής περιόδου. Το μεγαλύτερο τμήμα της στήλης καταλαμβάνει η μορφή της νεκρής Ηγησώς, φιλοτεχνημένη σε μεγαλύτερο μέγεθος από αυτό της θεραπαινίδας της. Η παράσταση παρουσιάζει μια τελετουργική μεγαλοπρέπεια και δωρική αυστηρότητα, στοιχεία που χαρακτηρίζουν και τη σύνθεση της Φιλοξενίας.

Η στατική συμμετρία, τα καθαρά σχήματα, τα υποβλητικά χρώματα και ο χρυσός κάμπος (φόντο), μας προσφέρουν ένα δυναμικό αισθητικό αποτέλεσμα, βαθειά πνευματικότητα και ήρεμο μνημειακό χαρακτήρα. Οι κάθετοι και οι οριζόντιοι ρυθμοί που δημιουργούν τα στοιχεία του περιβάλλοντα χώρου με τις μορφές των αγίων αποτελούν κρυφές αρμονίες οι οποίες δε φαίνονται με την πρώτη ματιά. Η ευαρμοστία, η ευσχημοσύνη και η ευρυθμία μετέχουν τόσο πλούσια στην οργάνωση των στοιχείων της σύνθεσης, ώστε είναι πολύ κοντά στην απόλυτη ουσία της Ομορφιάς, που σύμφωνα με τον Πλάτωνα πρέπει

να γεμίζει το έργο της ζωγραφικής, της διακοσμητικής και της αρχιτεκτονικής.

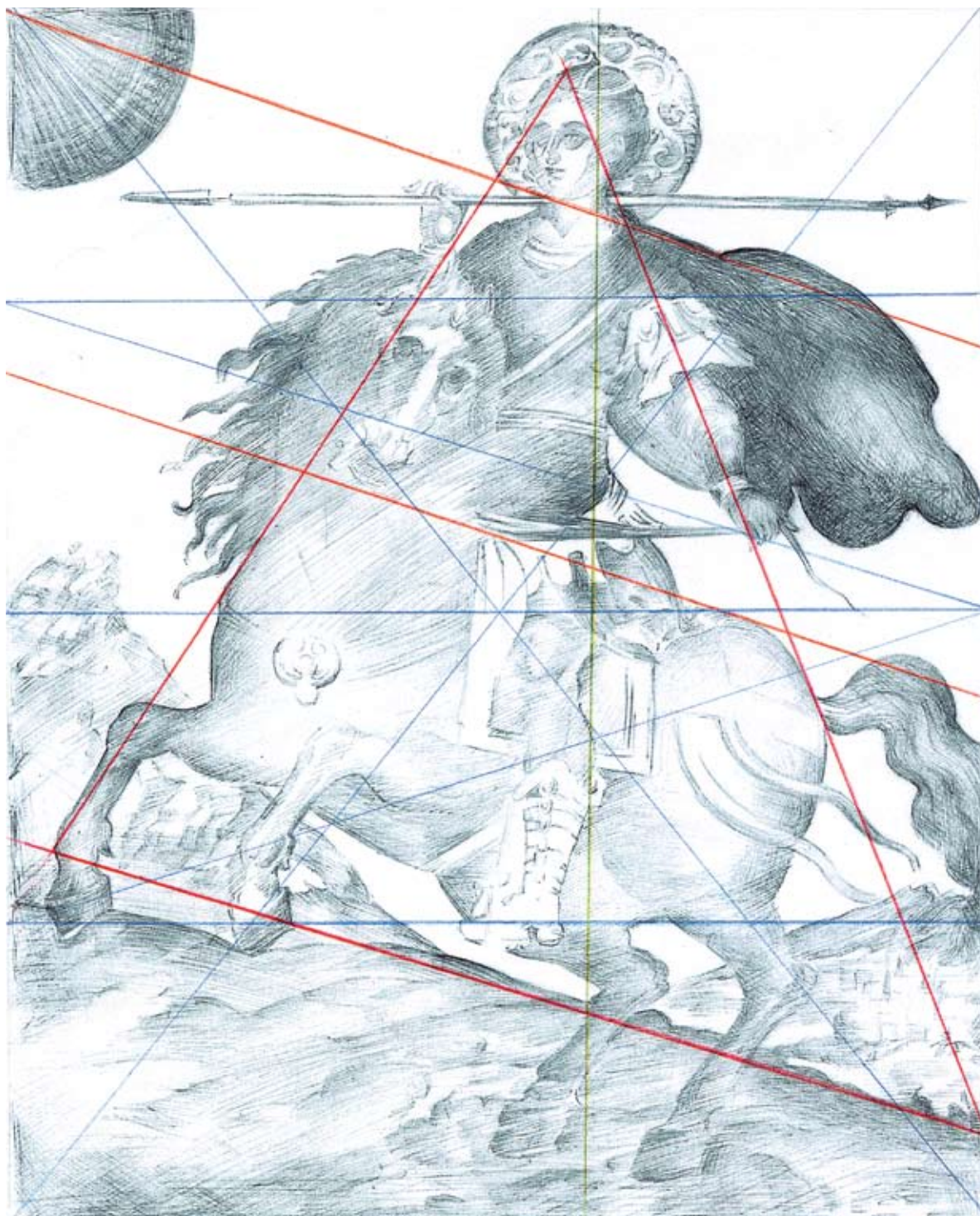
Η φορητή εικόνα «Άγιος Δημήτριος», φιλοτεχνηθείσα το 1672, (εικ.3), μας προσφέρει μια οργάνωση καθαρών μορφών και σχημάτων, με αρμονίες και εντάσεις που υποτάσσονται σε μια τάξη πνευματική. Τέτοια στοιχεία για τον Πλάτωνα, αδιάφθορα από το χρόνο, που θα κρατούν πάντα τις ιδιότητές τους είναι τα καθαρά γεωμετρικά σχήματα και οι βασικές αποχρώσεις. Σύμφωνα με την καλλιτεχνική αυτή θεώρηση, παρατηρούμε ένα οπτικό νοητό τρίγωνο το οποίο κλείνει μέσα του την κυρίαρχη μορφή του καβαλάρη, Αγίου Δημητρίου, με ένα τμήμα του εδάφους, το οποίο με την κλήση που έχει τονίζει την ξέφρενη κίνηση του αλόγου. Το τρίγωνο ως σχήμα δυναμικό προσδίδει ένταση, ανάταση και κατευθύνει το βλέμμα μας, μόλις αντικρίσουμε τη σύνθεση, στο πρόσωπο του αγίου. Τα βράχια και τα βουνά στο φόντο είναι σχεδιασμένα με έναν τρόπο μη φυσιοκρατικό, υπερβατικό και μοιάζουν με υπερκόσμια υπερκαθήμενα τραπεζοειδή.

Και στις δύο εικόνες, η εσωτερικότητα και η αγωνία είναι χαραγμένες στα πρόσωπα και χαρακτηρίζονται από μια αέναη αδιαφορία απέναντι στην ελπίδα ή την απελπισία. Στοιχεία που παρατηρούμε γενικά στις εκφράσεις των προσώπων στην βυζαντινή αγιογραφία. Σε ένα απόσπασμα από τα διηγήματά του, ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης γράφει: «... Και ολόγυρα αι μορφαί των Μαρτύρων, Οσίων και Ομολογητών, ίστανται επί των τοίχων ηρεμούντες, απαθείς, οι οποίοι εν τω Παραδείσω, ευθύ και κατά πρόσωπον βλέποντες, ως βλέπουσai καθαρώς την Αγίαν Τριάδα».

Τα πρόσωπα που εικονίζονται και στις δύο εικόνες εκφράζουν αγιοσύνη που δεν γίνεται αισθητή με το φυσικό κάλος, δηλαδή δε συνάπτεται κατ' ανάγκη με αυτά. Ο Πλάτων, στην Πολιτεία του ήθελε οι καλλιτέχνες: «δυνάμενους ιχνεύειν την του καλού τε και ευσχήμονος φύσιν». Αντίθετα στην βυζαντινή τέχνη το καλό δεν καθορίζεται από την φυσική διάπλαση αλλά έχει ομορφιά υπερκόσμια που αποδίδεται με έναν μοναδικό τρόπο που δεν μας καταθλίβει με την υλική του υπεροχή, αλλά μας βοηθάει να οδηγηθούμε στη μέθεξη με το θείο.

Εικ.3α: Η φορητή εικόνα «Άγιος Δημήτριος», φιλοτεχνηθείσα το 1672

Εικ.3β: «Άγιος Δημήτριος», σχέδιο (με μελάνι) και σχεδιαστική ανάλυση της Άννας Μπενάκη.

του Μ. Μελετζή*

Φωτογραφία μόδας και πολιτικοοικονομική δομή της κοινωνίας σήμερα

Στην μεταμοντέρνα σημερινή εποχή, η μόδα γνωρίζει σημαντική προβολή της από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (Μ.Μ.Ε.) και αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό παράγοντα της κοινωνίας, της πολιτικής και οικονομικής ζωής.

Ιστορική εξέλιξη

Κάνοντας μια σύντομη ιστορική αναδρομή στην εξελεγκτική πορεία της Φωτογραφίας μόδας θα σταθούμε σε κάποιες εικόνες που θεωρούνται ως η απαρχή της παρουσίας της. Ξεκινώντας από τον **Pierre-Louis Person** (1863-1866) με μια φωτογραφία κοντέσας της εποχής, περνάμε στον **Adolfe Braun** που δημοσίευσε ένα βιβλίο με 288 φωτογραφίες της Virginia Oldoini (κοντέσας Di Castiglione της Τοσκάνης) μιας ευγενούς κυρίας στην αυλή του Ναπολέοντα. Οι εικόνες που την απεικονίζουν με επίσημη ενδυμασία, την έχουν κάνει να θεωρείται ως το πρώτο μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε για λήψεις μόδας.

Στο ξεκίνημα του 20^{ου} αιώνα, η σημαντική πρόοδος που επιτεύχθηκε στον τομέα των εκτυπώσεων με ράστερ επέτρεψε στις φωτογραφίες μόδας να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό μέσω των πρώτων περιοδικών. Το περιοδικό **Vogue**, από το 1909 και μετά, συνέβαλε σημαντικά στην απαρχή της εξέλιξης της φωτογραφίας μόδας. Το 1911 ο γνωστός

φωτογράφος **Edward Steichen** προώθησε την μόδα μέσω φωτογραφίας με μια σειρά εικόνων από ρούχα σχεδιασμένα από τον μόδιστρο Paul Poiret. Οι εικόνες αυτές δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό **Art et Decoration**, τον Απρίλιο του 1911. Σύμφωνα με τον Jesse Alexander, αποτελούν την πρώτη σύγχρονη φωτογράφιση μόδας μιας και μέσα από τις εικόνες του E. Steichen μεταφέρθηκε στους θεατές των εικόνων η αίσθηση της ποιότητας της υφής και του στυλ των ρούχων. Έτσι η παρουσίαση ξεφυγε από τα όρια της απλής απεικόνισης αντικειμένων.

Οι δυο μεγάλοι ανταγωνιστές που αναδείχθηκαν στο χώρο της μόδας ήταν τα περιοδικά **Vogue** και το **Harper Bazaar**, τις δεκαετίες 1920-1930. Με τη δημιουργική ικανότητα των φωτογράφων **E. Steichen**, **Horst P. Horst** και **Cecil Beaton**, κατόρθωσαν να μεταμορφώσουν την απλή φωτογράφιση σε μια νέα μορφή τέχνης στην Ευρώπη.

Ο **Martin Munkacsy** ανατρέπει το συνηθισμένο σκηνικό της φωτογραφίας μόδας που επικρατούσε

*Ο Δρ. Μενέλαος Μελετζής είναι επίκουρος καθηγητής του τμήματος Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθήνας και επισκέπτης καθηγητής στο UNIVERSITY OF APPLIED ARTS BELGRADE τομέας New Media πρόγραμμα Διδακτορικών Διατριβών.

στον μεσοπόλεμο. Ο Munkacsi έδειξε στον κόσμο ότι η φωτογραφία μπορούσε να βγει στο δρόμο και να έχει κίνηση. Άλλωστε το παρατσούκλι του ήταν (the kinetic man) ο κινητικός άνθρωπος. Ο Munkacsi υπήρξε ένθερμος οπαδός του ανερχόμενου, τότε κινήματος του φωτογραφικού μοντερνισμού, το οποίο απεχθανόταν τη μίμηση των άλλων τεχνών και ειδικά της ζωγραφικής και ήθελε να αξιοποιήσει τις ιδιαιτερότητες του φωτογραφικού μέσου.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1940, η έμφαση στην φωτογραφία της μόδας μετατοπίζεται στις Ηνωμένες Πολιτείες όπου τα περιοδικά Vogue και Harper Bazaar, συνεχίζουν τον ανταγωνισμό τους, γεγονός που βοηθά στην ανάδειξη σημαντικών φωτογράφων μόδας όπως οι **Irving Penn, Martin Munkacs, Richard Avedon, Louise Dal, Wolfe**.

Η είσοδος του Richard Avedon στη φωτογραφία μόδας επαναπροσδιορίζει το ρόλο του φωτογράφου μόδας με τις ευφάνταστες εικόνες του που αναδεικνύουν την σύγχρονη γυναίκα, το ρόλο της και το δυναμισμό της. Η εξέλιξη της φωτογραφίας μόδας, την περίοδο αυτή, απέδειξε ότι οι δημιουργοί διέθεταν αυξημένες ικανότητες, δημιουργική φαντασία και αισθητική. Μέσα από τις εικόνες τους, έπρεπε να ικανοποιήσουν τους πελάτες και να εντυπωσιάσουν το κοινό. Οι εικόνες τους έπρεπε να αποδίδουν την χάρη και την γραμμή του ρούχου, την δημιουργική φαντασία του σχεδιαστή των ρούχων, την έκφραση και την κίνηση του μοντέλου και γενικά να εκμεταλλευτούν όλα εκείνα τα στοιχεία που θα βοηθούσαν στο τελικό αποτέλεσμα.

Η συνεχής αναζήτηση του νέου και του πρωτοποριακού, είτε στη δημιουργία, είτε στα πρόσωπα, η συνεχής ανανέωση, η πρωτοτυπία και η εκκεντρικότητα είναι απαιτούμενα στο χώρο της φωτογραφίας μόδας.

Οι εικαστικοί καλλιτέχνες (ως ειδικοί στην απεικόνιση) βρέθηκαν στη μοναδική θέση να μπορούν να εκθέσουν τους τρόπους με τους οποίους η εικόνα κατευθύνει και χειραγωγεί τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ανθρώπων.

2^ο μισό του 20^{ου} αιώνα:

Η σύγχρονη εποχή της μόδας

Μετά το τέλος του 2^{ου} παγκοσμίου πολέμου, στην αρχή αργά, αλλά από την δεκαετία του 60 με πιο γοργά βήματα, η μόδα και η βιομηχανία που στήθηκε βαθμιαία γύρω απ' αυτήν με την σημαντική συμβολή της εξελεγκτικής πορείας, τόσο της φωτογραφίας όσο και των Μ.Μ.Ε., αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα της πολιτικοοικονομικής δομής των δυτικών κοινωνιών.

Αναπόφευκτα η μόδα δεν μπορούσε να μην συνδεθεί με την εξουσία και το χρήμα, την σεξουαλική απελευθέρωση και την ομορφιά, τη δημιουργία προτύπων και την διαμόρφωση τάσεων στο κοινωνικό σύνολο.

Αποτέλεσε κατά συνέπεια μια κεντρική οικονομική παράμετρο του καπιταλιστικού συστήματος, σοβαρά υπολογίσιμη, και έναν από τους σημαντικότερους ιδεολογικούς μηχανισμούς διαμόρφωσης της κοινωνίας.

Η παγκοσμιοποίηση και η βιομηχανία του θεάματος

και της εικόνας μέσω των Μ.Μ.Ε. βοήθησαν, ώστε οι ενδυματολογικές επιλογές να διαχέονται απλόχερα στους πολίτες των Δυτικών κοινωνιών παροτρύνοντας τους να τις ακολουθούν (υιοθετούν) μιας και η μόδα αποτελεί μια βασική συνιστώσα στην αισθητική της καθημερινής ζωής των ατόμων, ανεξάρτητα από κοινωνικές τάξεις.

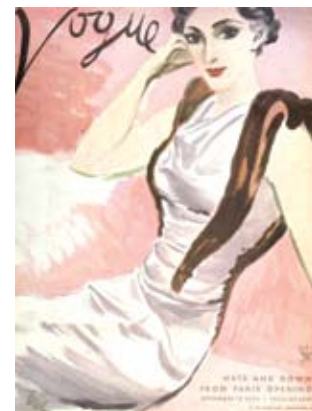
Η επιρροή της μόδας στην διαμόρφωση της ταυτότητας, αλλά και της προσωπικότητας και του στυλ του κάθε ατόμου προσεγγίζει πλέον όλες τις κοινωνικές τάξεις, αφορά και τον απλό εργαζόμενο, αλλά και τον επιχειρηματία, τον νέο, αλλά και τον μεσήλικα, τον άντρα, την γυναίκα, το παιδί.

Η μόδα έχει κατορθώσει να αντανakλά, ως ένα βαθμό, πτυχές της προσωπικότητας του ατόμου: τις προτιμήσεις του, τον βαθμό καλλιέργειας του, την αισθητική του, τις συνήθειές του, την μόρφωσή του, ακόμη και την κοινωνική του θέση.

Τα μηνύματα που διαχέονται από τον τρόπο ένδυσης και τα αξεσουάρ που τα συνοδεύουν π.χ. τσάντες, κοσμήματα, παπούτσια κ.λπ. είναι πολλαπλά και αποτελούν ίσως τον πιο συνήθη τρόπο επικοινωνίας με τον έξω κόσμο, προσδιορίζοντας και εκφράζοντας την σεξουαλικότητα και το φύλο.

Θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι φθάνουν ακόμα, να εκφράζουν πώς αποτιμώνται οι κοινωνικές αξίες και οι παραδόσεις για κάθε κοινωνική τάξη και εθνότητα.

Οι διαφημίσεις παρέχουν πλέον μια δελεαστική εικόνα. Τα κατασκευασμένα νοήματα της οποίας ενισχύονται από τις φωτογραφικές τεχνικές για να δημιουργηθεί μια κουλτούρα στην οποία μοιάζει φυσικό να

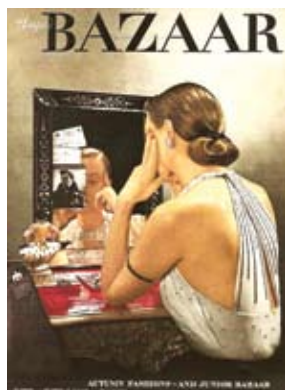

αδιαφορείς τελείως για το πλαίσιο της παραγωγής. Αυτά τα κατασκευασμένα νοήματα δεν είναι μόνο ψευδαισθήσεις, αλλά μάλλον «απεικονίζουν» με ακρίβεια τις κοινωνικές σχέσεις, οι οποίες είναι «ψευδαισθητικές» (Goldman 1992 : 35) (7)

Κριτική προσέγγιση

Στη διαφήμιση, η φωτογραφία και το μοντάζ παίζουν σημαντικό ρόλο στην παραγωγή του νοήματος και την εμπορευματοποίηση των ανθρωπίνων σχέσεων και της εμπειρίας. Η αντιπαράθεση κειμένου και εικόνας, όπως και η κατασκευή της φωτογραφίας μετατρέπουν την επιθυμία μας για ανθρώπινες σχέσεις σε σχέση μεταξύ ενός προσώπου και ενός πράγματος.

Ο φωτογράφος της διαφήμισης παίζει κεντρικό ρόλο ως προς τον φετιχισμό των προϊόντων και, μετά τη δεκαετία του 60, στην ανάπτυξη της κουλτούρας του life style. Όπως έγραψε ο Giebelhausen (6) το 1963 (Η φωτογραφική μηχανή είναι από καιρό το αγαπημένο

Περιοδικό «VOGUE»

μέσο του διαφημιστή. Πείθει με τον ρεαλισμό της ακόμη και όταν συναρπάζει όπως η μαγεία ενός ονείρου, έτσι ώστε ακόμα και οι άνθρωποι της εποχής μας να σύρονται στη λατρεία των ειδώλων που δημιουργεί). Η ουσία της διαφήμισης γενικά, και της διαφημιστικής φωτογραφίας ειδικότερα, είναι να μετατρέπουν κάτι φαινομενικά κοινότοπο σε μια συναρπαστική και εντυπωσιακή εικόνα. Ο φωτογράφος της διαφήμισης πουλάει όνειρα και φιλοδοξίες - μερικές φορές τις δικές του. Η εμπορική φωτογραφία αυτού του είδους σημαίνει ότι δημιουργείς προσεχτικά μια περίτεχνη, αλλά οικεία εικόνα που περισσότερο προσκαλεί το θεατή να φανταστεί μια ιστορία παρά απλώς να δει τα αντικείμενα που απεικονίζονται (Ward 1990) (14). Αυτό αναπαρίσταται τόσο ως ελκυστικό και ως ικανοποιητικό. Η εμπορευματοποίηση των ανθρωπίνων συναισθημάτων και σχέσεων είναι μια από τις πλέον κυρίαρχες επιδράσεις της σύγχρονης διαφήμισης.

Οι εικόνες που ικανοποιούν τις προσδοκίες δίνουν τεράστια ευχαρίστηση, ακριβώς επειδή η οικεία δομή τους είναι σε θέση να περιέχει την ένταση μεταξύ μιας ιδανικής εικόνας και της αμφισημίας της βιωματικής εμπειρίας. Μπορούν να προσφέρουν ένα πλαίσιο στο οποίο οι αντιλήψεις των διαφόρων πραγματικοτήτων που ζούμε μπορούν να ενεργοποιηθούν. [Walkerdine 1991 (13), Watney 1991, Kuhn 2002].

Υπό μια έννοια, η φωτογραφία αντικειμενοποιεί ακούσια τους ανθρώπους, μετατρέποντας τους σε πράγματα προς θέαση. (Solomon- Godeau, 1991:221-222) (12). Αλλά έχει διατυπωθεί και η άποψη ότι στην καθημερινή ζωή έχουν ήδη διαμορφωθεί οι

μεν γυναίκες ως αντικείμενα που τις κοιτούν, οι δε άντρες ως οι «κατέχοντες το βλέμμα». Σύμφωνα με αυτό το επιχείρημα, οι γυναίκες εσωτερικοποιούν το αρσενικό βλέμμα σε σημείο που να επιθεωρούν πλέον οι ίδιες τον εαυτό τους. Αυτή η σχέση έχει εκφραστεί από τον κριτικό John Berger (3). Οι άντρες κοιτούν τις γυναίκες. Οι γυναίκες τον εαυτό τους όταν τις κοιτούν. Αυτό καθορίζει, όχι μόνο τις περισσότερες σχέσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών, αλλά και τη σχέση των γυναικών με τον εαυτό τους. Ο επιθεωρητής της γυναίκας μέσα από τον εαυτό της είναι αρσενικός: το επιθεωρούμενο θηλυκό. Έτσι, μια γυναίκα μετατρέπεται τον εαυτό της σε αντικείμενο- και πιο συγκεκριμένα σε αντικείμενο θέασης: ένα θέαμα. (Berger, 1972 a:47). Αν οι γυναίκες έχουν ήδη μετατραπεί σε αντικείμενα από το αρσενικό βλέμμα, και αν οι φωτογραφικές εικόνες των γυναικών «αντικειμενοποιούν» διπλά (βλ. Solomon- Godeau 1991:221-222) (12).

Πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν όχι μόνο το πώς παρουσιάζουν οι φωτογραφίες το γυναικείο σώμα σε έναν αρσενικό θεατή, αλλά και το πώς αυτή η διαδικασία διαχέεται στην καθημερινή ζωή, στον τρόπο που βλέπουν οι άντρες τις πραγματικές γυναίκες και τον τρόπο που βλέπουν οι γυναίκες τον εαυτό τους. Σε σχέση με αυτή τη «διάχυση», τα καθημερινά πολιτισμικά αντικείμενα, τα οικιακά σκηνικά και οι οικείες πόζες που θα χρησιμοποιούνται στο μαλακό πορνό και τη διαφήμιση είναι σημαντικά, επειδή [όπως έχει υποστηρίξει η φεμινίστρια θεωρητικός Beverly Brown (4)] αυτό το περιορισμένο οπτικό λεξιλόγιο αποτελεί τον «συντομότερο δρόμο» για τη σεξουαλική φαντασία και στη συνέχεια, αφήνει μια «ορισμένη

Richard Avedon

Louise Dal Wolfe

Adolfe Braun

Adolfe Braun

λάμπη» στην καθημερινή ζωή (Brown, 1981:138-140). Στη διαφήμιση, αυτή η διαδικασία αποτελεί μέρος της προσπάθειας ερωτικοποίησης των προϊόντων.

Στο The Face of Fashion, η Jennifer Craik κάνει μια περιγραφή των τεχνικών της φωτογραφίας μόδας και εφιστά την προσοχή μας στον ερωτισμό ως θέαμα στην φωτογραφία μόδας κατά τις δεκαετίες 1970-1980. Επιπλέον, σημειώνει ότι οι συμβάσεις της φωτογραφίας μόδας δεν είναι «Ούτε καθορισμένες, ούτε σκόπιμες» (Craik 1994:114)(15). Όπως σημειώνει η Craik, από τη δεκαετία του 30 η θηλυκότητα έγινε αναπόσπαστο μέρος της φωτογραφίας μόδας. Η υπερτονισμένη σεξουαλικότητα στην εικόνα μόδας της δεκαετίας του 70 και του 80, στο έργο φωτογράφων όπως ο Helmut Newton, έχει μελετηθεί από την Roseta Brookes (Brookes 1992:17-24)(16)

Ο κριτικός λογοτεχνίας και φιλόσοφος Walter Benjamin (2) σχολίασε την δυνατότητα της φωτογραφίας και του κινηματογράφου να επεκτείνουν την αντίληψη. Για τον Benjamin, αυτό ήταν μέρος της ουτοπικής, απελευθερωτικής δυνατότητας τους: καθιστώντας τους ανθρώπους ικανούς να δουν τον κόσμο με νέους τρόπους, τους δίνει την δυνατότητα να προβληματιστούν και τελικά να αλλάξουν την καθημερινή τους ζωή (Benjamin, 1936:229-230).

Η ίδια η παρουσία της φωτογραφικής μηχανής μετασχηματίζει μια σκηνή, επεμβαίνει στην πραγματικότητα. Η φωτογραφική μηχανή απειλεί να υποκαταστήσει το μάτι: παρεμβάλλεται ανάμεσα

στο θεατή και στο θέαμα και «διαμορφώνει τη πραγματικότητα με τους δικούς της όρους» (Krauss 1986:116) (8).

Η εμπειρία να βλέπεις μέσα από τη φωτογραφική μηχανή και οι συμβάσεις της φωτογραφικής πρακτικής επηρεάζουν τον τρόπο που βλέπουμε. Το να βλέπεις μέσω της φωτογραφικής μηχανής είναι διαφορετικό από το να βλέπεις χωρίς αυτή και από την ανακάλυψη της φωτογραφίας και έπειτα το βλέπειν είναι μια πρακτική που έχει αλλάξει.

Οι εικόνες πρέπει να είναι «εντυπωσιακές, εξαιρετικές τεχνικά αλλά χωρίς νόημα», ώστε «να μη συγκρούονται ποτέ με το μήνυμα των πελατών» (Morris, 2001) (9).

Ο Machin (10) υποστηρίζει ότι ενώ αυτές οι εικόνες μοιάζουν να μην έχουν νόημα, υπό την έννοια ότι είναι σε θέση να αποκτήσουν ριζικά διαφορετικά νοήματα από το εκάστοτε πλαίσιο τους, δεν ωφελεί να τις δούμε κατ' αυτόν τον τρόπο, καθώς αυτό που κάνουν είναι να επιβάλλουν το σκεπτικό μιας συγκεκριμένης μάρκας εμπορευμάτων σε ένα ευρύτερο και γενικότερο πλαίσιο.

Όλες οι φωτογραφίες αντιμετωπίζουν με διαφορετικούς τρόπους, είτε βρίσκονται σε εμπορικά πλαίσια αναφοράς, είτε όχι. Επίσης, η ίδια φωτογραφία μπορεί να σημαίνει διαφορετικά πράγματα σε διαφορετικό πλαίσιο, ακόμη και τα διαφορετικά στυλ φωτογραφίας μεταφέρουν άλλα μηνύματα.

Επειδή οι διαφημιστές παραδοσιακά ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν λαμπερούς, φανταστικούς κόσμους

Horst P. Horst

Horst P. Horst

Horst P. Horst

Irving Penn

επιθυμίας για τα προϊόντα της, έχουν την τάση να αποφεύγουν την ωμή, κοκκώδη, ασπρόμαυρη εικονογραφία που συνδέεται παραδοσιακά με τις εικόνες του ντοκουμέντου και τη φωτοδημοσιογραφία. Αντίθετα, επιλέγουν τη γυαλιστερή, έγχρωμη φωτογραφία για να ενισχύσουν την ομορφιά των εικόνων επιθυμίας που δημιουργούν. Όμως, σε περιόδους κρίσης ή όταν οι επιχειρήσεις θέλησαν να καλλιεργήσουν σκόπιμα μια εικόνα ειλικρίνειας, χρησιμοποίησαν ασπρόμαυρη εικονογραφία.

Η εμπορική φωτογραφία δανείζεται συνεχώς ιδέες και εικόνες από την ευρύτερη πολιτισμική επικράτεια. Είναι σαφές ότι όταν στρέφουμε την φωτογραφική μηχανή κάπου, καδράρουμε με χίλιους τρόπους, οι οποίοι καθορίζονται πολιτισμικά. Επομένως, οι φωτογραφίες, όπως και τα άλλα πολιτισμικά προϊόντα, τείνουν να δεικνύουν τις ιδέες που είναι κυρίαρχες στην κοινωνία.

Οι εμπορικές φωτογραφίες, λόγω της υπερβολής που τις χαρακτηρίζει και επειδή ποτέ δεν επιδίωξαν να προκαλέσουν το status quo της κοινωνίας (καθώς παράγονται μόνο για να πουλήσουν προϊόντα ή να προωθήσουν την εμπορευματική κουλτούρα), βοήθησαν επίσης, και στην κατασκευή και την διαιώνιση στερεοτύπων, σε σημείο που να μοιάζουν φυσικά και αιώνια (βλ. Barthes 1977b, Williamson 1978 μέρος 2). Επομένως, μέσω της εμπορικής φωτογραφίας μπορούμε να ερευνήσουμε κυρίαρχες κατασκευές, όπως είναι για παράδειγμα, η φυλή, το

κοινωνικό φύλο και η τάξη.

Μέσω της φωτογραφίας, τα περιοδικά μόδας κυρίως, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωση του κοινωνικού συνόλου με το να ακολουθεί τις επιταγές της μόδας που πρόβαλλαν κάθε φορά.

Τα περιοδικά μόδας αποτελούν ιδεολογικά εργαλεία προώθησης και προβολής του καταναλωτισμού και είναι μέρος των μηχανισμών χειραγώγησης των ατόμων, ενταγμένα στην γενικότερη κουλτούρα της εικόνας.

Μέσα από τις διαφημίσεις στα περιοδικά μόδας και μέσα από τα M.M.E. γενικότερα και κυρίως τα τηλεοπτικά κανάλια, η μόδα προσκαλεί το κοινό σε πολλαπλές αναγνώσεις αλληγορικές ή και ευκαιριακές.

Η μόδα μέσω της εικόνας που δημιουργούν οι φωτογράφοι και οι διαφημιστές, κατορθώνει να εγκλωβίσει το γυναικείο και το αντρικό κοινό σε ένα δίκτυο οικονομικών και πολιτικοεξουσιαστικών σχέσεων και επιρροών με μοναδικό αντάλλαγμα μια εικονική αίσθηση δύναμης και ελευθερίας μέσα από τις μεταμορφώσεις που προσδίδει στο σώμα του κάθε ατόμου η ενδυματολογική επιλογή και τα αξεσουάρ που την συνοδεύουν.

Εικόνα + MME= δημιουργία πανίσχυρων προτύπων

Οι σύγχρονες δυτικές κοινωνίες κυριαρχούνται σε μεγάλο βαθμό από την εικόνα. Ο συνεχής, ανελέητος, καθημερινός βομβαρδισμός με εικόνες μόδας τόσο στα

Pierre-Louis Person

E. Steichen

E. Steichen

Martin Munkacsy

περιοδικά αλλά και στην τηλεόραση, στους δρόμους και στα μέσα μαζικής μεταφοράς κατορθώνουν η ένδυση να παίζει κεντρικό ρόλο στην κοινωνική δομή και διατήρηση της ταυτότητας του ατόμου.

Η δημιουργία ταυτότητας είναι εν μέρει λειτουργία πολλαπλών τοποθετήσεων του υποκείμενου συνεκτικών μέσα στην αντιφατικότητα τους και εν μέρει είναι μια διαρκής αλληλεπίδραση μεταξύ των ατόμων.

Ο ατομικός καλλωπισμός αποτελεί μέρος της συγκρότησης του εαυτού, της εικόνας που έχει ο καθένας μας για το σώμα του και της δημιουργίας ταυτότητας. Η διαμόρφωση της ταυτότητας εξελίσσεται σαν μια διαδικασία επιδράσεων από άλλα άτομα, δημιουργώντας αυτό το είδωλο το οποίο είναι μια κοινωνική κατασκευή. Και στις δυο περιπτώσεις, η ένδυση έχει έναν κεντρικό ουσιαστικό ρόλο στην κοινωνική δόμηση και διατήρηση της ταυτότητας. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των ατόμων στις σύγχρονες κοινωνίες όπου κυριαρχεί η οπτική επικοινωνία οδηγεί την ένδυση να κωδικοποιείται και να αποκωδικοποιείται συνεχώς σε περίπλοκες διεργασίες κοινωνικών αλληλεπιδράσεων και αξιολογήσεων.

Η διαμόρφωση της εικόνας του κάθε ατόμου γίνεται μέσω της ένδυσης μέσα από μια συνεχή προτροπή της μόδας κάθε εποχής για αναζήτηση μιας νέας εικόνας ενός νέου εαυτού.

Η συνεχής δημιουργία προτύπων από Μ.Μ.Ε. που καλύπτουν το χώρο της μόδας ανελλιπώς, δημιουργεί μια πειστική επιθυμία σε όλο και μεγαλύτερους αριθμούς ατόμων να δείχνουν σαν μανεκέν, σαν τα πρότυπα των Μ.Μ.Ε., οδηγώντας σε ανεξέλεγκτες πολλές φορές καταστάσεις π.χ. ανορεξία, πλαστικές επεμβάσεις αύξησης στήθους κ.λπ.

Η μόδα λοιπόν ως προς τον συμβολισμό της, επενεργεί σε πολλές κατευθύνσεις. Δημιουργεί ψευδαισθήσεις και ευνοεί συμπεριφορές που αποπροσανατολίζουν τα άτομα από τις πραγματικές συνθήκες που βιώνουν, καθιστώντας τα άτομα άβουλα, μιμητικά όντα.

Και η φωτογραφία και η μόδα ζουν για τη στιγμή και οι δυο έχουν δεχθεί κριτική από το κοινό για τον τεχνητό και προσωρινό χαρακτήρα τους. Δεν υπάρχει κανένα αντικείμενο, υλικό ή χειρονομία που να ξεφεύγει από τη διαδικασία του να γίνεται «της μόδας». Επίσης είναι ικανό να μετατραπεί σε σύμβολο ή να λειτουργήσει ως ένας τρόπος αυτοπαρουσίασης. Όπως λένε και οι δημοσιογράφοι: «Δεν υπάρχει τίποτα πιο απαρχαιωμένο από τα χθεσινά νέα.»

Συμπέρασμα

Λαμπρή και γεμάτη ένταση, η φωτογραφία μόδας είναι μια εκπληκτική, ελαστική μεμβράνη μεταξύ των οπτικών μέσων: ένα ευαίσθητο εργαλείο που καθιστά

Martin Munkacsi

Martin Munkacsi

Martin Munkacsi

ορατές τις σχέσεις οι οποίες δύσκολα γίνονται αντιληπτές μέσω της απευθείας παρατήρησης.

Η βιομηχανοποίηση παραγωγής έτοιμων ενδυμάτων αποπροσανατόλισε την αποκλειστική, για πολλά χρόνια, φωτογράφιση ενδυμάτων υψηλής ραπτικής. Τόσο η μόδα, όσο και η φωτογράφιση μόδας μπήκαν στην καθημερινότητα, εισάγοντας δευτερεύοντα στοιχεία. Γενικά, η στρατηγική που ακολούθησε ήταν η προώθηση της εικόνας. Δεν ήταν η εξωτερική όψη ενός συγκεκριμένου ρούχου που παρουσιαζόταν, αλλά και η υποτιθέμενη (άυλη) αξία του, που υποσχόταν έναν καινούριο χαρακτήρα μόδας.

Όπως ο κοινωνιολόγος **Rene Konig** (11) ορίζει σήμερα, η μόδα κατά έναν δικό της τρόπο είναι ένας δυναμικός κόσμος σε μια εποχή μαζικής κουλτούρας και έχει ενταχθεί στην ιδεολογική μάχη επικράτησης της κουλτούρας. Η φωτογραφία μόδας είναι κομμάτι αυτής της μάχης.

Η φωτογραφία μόδας στη σύγχρονη βιομηχανοποιημένη μορφή της θα συνδεθεί με ενέργειες που στόχο έχουν την βελτίωση της παγκόσμιας οικονομίας. Επίσης, παρά την βιομηχανοποίηση και την ολοένα και αυξανόμενη χρήση των υπολογιστών και των προγραμμάτων επεξεργασίας εικόνας για παραγωγή εικόνων μόδας, η επιθυμία για μαγεία και πάνω απ' όλα, για δημιουργική φωτογραφία, συνεχίζει να υπάρχει.

Βιβλιογραφία

1. Barthes Roland (1997-b): «The Rhetoric of the Image»
2. Benjamin Walter (1936): «The Work of Art in an Age of Mechanical Reproduction»
3. Berger John (1972-a): «Ways of Seeing, Harmondsworth: Penguin»
4. Brown Beverley (1981) «A Feminist Interest in Pornography: Some Modest Proposals» στο Parveen Adams και Elizabeth Cowie» (1990), «The Woman in Question, London and new York: Verso»
5. Family Snaps: «The meaning of Domestic Photography, London: Virago»
6. Giebelhausen Joachin (1963): «Techniques of Advertising Photography Munhen, Nicolaus Karpf»
7. Goldman Robert (1992) Reading Ads Socially London Routledge
8. Krauss Rosalind (1986): «The Originality of the Avant-Garde and other Modernist Myths», «Cambridge, M.A.: The MIT Press»
9. Morrish J. (2001): «Business 20^η έκδοση Απριλίου Bizjournals», Siattle
10. Machin David (2004): «Building the world's visual language: The increasing global importance of Image bank in corporate media», Journal of Visual Communication
11. Rene Konig The restless image: «A sociology of Fashion», Rene Konig - Publisher George Allen and Uniwin Ltd 1st edition
12. Solomon - Godeau, Abigail 1991-b «Who is speaking thus?»
13. Walkerdine V (1991): «Behind the Painted Smile» στο J. Spence και P. Holland (eds)
14. Ward Dick (1990): «Photography for Advertising, London: MacDonalnd Illustrated»
15. Jennifer Craik (1994) Soft Focus: Techniques of Fashion Photography, The Face of Fashion, London: Routledge

του Ι. Δ. Μπουρή*

μαύρος κύκνος

Ο μαύρος κύκνος: η διάψευση της επαλήθευσης

Επιτέλους, πόσους κύκνους πρέπει να δούμε για να πεισθούμε ότι οι κύκνοι είναι άσπροι; Εντούτοις, είναι δυνατόν η επαλήθευση αυτή να διαψευστεί αν παρατηρήσουμε έστω και έναν κύκνο άλλου χρώματος (π.χ. μαύρου).

Κατ' ακολουθία αρκεί ένας μαύρος κύκνος να επιφέρει τον ρεφορμισμό των μεταρρυθμίσεων, να καταρρεύσει τον λογικό κομφορμισμό, και πάνω απ' όλα τον μύθο...

Το αναπάντεχο, το απρόβλεπτο και το σύνδρομο του Μαύρου Κύκνου

Με τη χαραυγή της νέας χιλιετίας τα Συλλογικά Όργανα Λήψης Αποφάσεων κινούνται σε ένα πλαίσιο προκλήσεων με πολιτική, οικονομική, κοινωνική, τεχνολογική και ηθικό-κεντρική χροιά.

Στη σημερινή παγκόσμια οικονομική κρίση με τις «εταιρίες χωρίς σύνορα», τις εταιρικές συμπράξεις χωρίς χωροταξικούς περιορισμούς τις αλλαγές στα πολιτικά συστήματα, την εντατικοποίηση του ανταγωνισμού με βάση την φιλοσοφία του «κερδίζω - χάνεις», την κουλτούρα «του επιδιώκω αυτό που μου **αρέσει** και όχι αυτό που με **εκφοράζει**» η εικόνα ενός μαύρου κύκνου¹ έχει γίνει σύμβολο για κάτι που

μοιάζει αδύνατο, σπάνιο, αναπάντεχο αλλά κατά κάποιο τρόπο συμβαίνει και φέρνει στον κόσμο τα πάντα κάτω.

Εφέτος θα διαπιστώσουμε αν οι μαύροι κύκνοι βρίσκονται ήδη μεταξύ μας και θα προετοιμαστούμε για την άφιξη και άλλων.

Τον προσεχή Νοέμβριο, για παράδειγμα, θα συμπληρωθεί η 23^η επέτειος από την πτώση του Τείχους του Βερολίνου. Η νύχτα της 9^{ης} Νοεμβρίου 1989 σηματοδότησε την αρχή του τέλους της Σοβιετικής Ένωσης και της αυτοκρατορίας της. Το γεγονός αυτό σήμανε το τέλος του διπολισμού και την αρχή της ένωσης δύο κόσμων διαφορετικής κουλτούρας. Πριν από έναν χρόνο ελάχιστοι θεωρούσαν ότι υπήρχε έστω και μικρή πιθανότητα να συμβεί εκείνο το γεγονός

¹ Η θεωρία του Μαύρου Κύκνου, που διατύπωσε το 2007 ο Nassim Nicholas Taleb στο βιβλίο του *The Black Swan: The Impact of the Highly Improbable*, περιγράφει την αδυναμία του ανθρώπου να προβλέψει κάποια ξαφνικά γεγονότα ή συμβάντα, που όμως είναι ικανά να προκαλέσουν μια δραματική αλλαγή στην ιστορία.

*Ο κ. Ι. Δ. Μπουρής είναι καθηγητής του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ-Α

που συγκλόνισε τον κόσμο. Και όμως συνέβη. Και ο κόσμος άλλαξε σχεδόν μέσα σε μία νύχτα.

Μετά την εξαφάνιση της Σοβιετικής Ένωσης και της τάξης του διπολικού κόσμου, ο νικητής δυτικός καπιταλισμός υπό την ηγεσία της μόνης παγκόσμιας υπερδύναμης, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, κυριάρχησε στη διεθνή πολιτική και, ακόμη περισσότερο, στη διεθνή οικονομία.

Τίποτε και κανένας, έτσι φαινόταν, δεν μπορούσε να ανακόψει τον παγκόσμιο θρίαμβο της αγοράς, το «laissez-faire» του Adam Smith υπερβαίνοντας κάθε προηγούμενο όριο πλουτισμού. Αυτό συνέβαινε ως τις 15 Σεπτεμβρίου 2008, τη μοιραία ημερομηνία της χρεοκοπίας της Lehman Brothers, από την οποία άρχισε η κατάρρευση του διεθνούς οικονομικού συστήματος.

Ενώ ένας αλλόφρωνας πλανήτης προσπαθεί να εκτιμήσει τις συνέπειες αυτού του πλήγματος και να περιορίσει τον αντίκτυπο του, το κάλεσμα του επόμενου «μαύρου κύκνου» ακούγεται ήδη: η καταστροφή του κλίματος.

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, οι έντονες βροχοπτώσεις, οι καύσωνες, οι ξηρασίες, οι τυφώνες παρουσιάζουν έξαρση τα τελευταία χρόνια. Όλα αυτά συμβαίνουν γιατί οι άνθρωποι επιζητούν συνεχώς, με ένα αλόγιστο τρόπο, την ανάπτυξη και την ευημερία, προκαλώντας την εμφάνιση του «μαύρου κύκνου».

Η ανάπτυξη, όμως, και η πρόοδος είναι συμβατές μόνο όταν διασφαλίζονται και ανανεώνονται τα φυσικά θεμέλια της ζωής, όταν το παρόν δεν υποθηκεύει το μέλλον.

Ο όρος μαύρος κύκνος δεν είναι κάτι νέο, στην αρχαιότητα έχουν γίνει αρκετές αναφορές. Προέρχεται από την λατινική έκφραση του ποιητή Juvenal: «*gata avis in terries nigroque simillima cygno*» (=ένα σπάνιο πουλί στην γη, τόσο σπάνιο όπως ένας μαύρος κύκνος)

Η αναφορά του ποιητή στον μαύρο κύκνο, που χωρίς να γνωρίζει την ύπαρξή του², τον θεωρεί ως κάτι το

ανέφικτο, δείχνει την αδυναμία σκέψης του ανθρώπου για κάτι που είναι να μην δύσκολο να συμβεί αλλά όχι αδύνατο.

Πριν από την ανακάλυψη της Αυστραλίας, οι άνθρωποι στον Παλαιό Κόσμο πείστηκαν ότι όλοι οι κύκνοι ήταν λευκοί, μια απόρρητη πεποίθηση όπως φάνηκε αφού επιβεβαιώνεται μόνο από εμπειρικά στοιχεία. Η παρατήρηση του πρώτου μαύρου κύκνου θα μπορούσε να είχε μια ενδιαφέρουσα έκπληξη για ορισμένους ορνιθολόγους, αλλά αυτό δεν είναι η ουσία της ιστορίας. Καταδεικνύει τον σοβαρό περιορισμό της μάθησης μέσα από τις παρατηρήσεις ή την εμπειρία και την ευπάθεια της γνώσης.

Αυτό διότι, μία και μόνη παρατήρηση μπορεί να αναιρέσει μια γενική δήλωση που προέρχεται από χιλιετίες πριν, των επιβεβαιωμένων θέσεων εκατομμυρίων κατάλευκων κύκνων. Συνεπώς, δεν είναι τυχαίο που ο Καρλ Ποπερ από το 1935 υποστήριζε: Το κριτήριο της διαψευσιμότητας βασίζεται σε μια λογική ασυμμετρία που υπάρχει μεταξύ επαλήθευσης και διάψευσης. Αν και, άσχετα από το πόσους άσπρους κύκνους και αν παρατηρήσουμε, δεν δικαιούμαστε να πούμε ότι: «Όλοι οι κύκνοι είναι άσπροι».

Εντούτοις, είναι δυνατόν η πρόταση αυτή να διαψευστεί αν παρατηρήσουμε έστω και έναν κύκνο άλλου χρώματος (π.χ. μαύρου).

Μέσα από τον παραγωγικό (*deductio*) και επαγωγικό (*induction*) ορθολογισμό προβάλλει το «φαινόμενο του Μαύρου Κύκνου», δηλαδή, κάτι το ασύμμετρο, το απρόβλεπτο, το ανέφικτο, το αναπάντεχο που ανατρέπει το δόγμα της καθεστηκυίας τάξης: «*Omnes viæ Romam ducunt.*» (=Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στη Ρώμη.)

Ως παράδειγμα αναφέρουμε την επίθεση στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου της Νέας Υόρκης τον Σεπτέμβριο του 2001, την Ψηφιακή Κοινωνία, την Κουβανέζικη και την Ιρακινή επανάσταση, την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, την πυρηνική καταστροφή της Ιαπωνίας το 2011.

2. Στο Λονδίνο του 16ου αιώνα η φράση του Juvenal ήταν μία κοινή έκφραση που δήλωνε αδυναμία. Αυτό προέρχεται από την παγκόσμια πεποίθηση που υπήρχε ότι όλοι οι κύκνοι πρέπει να είναι λευκοί, επειδή όλα τα ιστορικά αρχεία των κύκνων ανέφεραν ότι είχαν άσπρα φτερά. Στο πλαίσιο αυτό ένας μαύρος κύκνος φάνταζε αδύνατο ή τουλάχιστον ανύπαρκτος. Μετά από μία ολλανδική αποστολή με επικεφαλής τον εξερευνητή Willem de Vlamingh στον ποταμό Swan το 1697, ανακαλύφθηκαν μαύροι κύκνοι στην Δυτική Αυστραλία.

Κάνοντας ένα χρονικό άλμα πίσω, σκεφτείτε τη στοιχειώδη αντίληψη που διέθεταν τα άτομα το 1921 ώστε να μπορούσαν να προβλέψουν την μικρασιατική καταστροφή του 1922.

Κατ' ακολουθία, με βάση τον αναλογικό συλλογισμό το ερώτημα παραμένει επίκαιρο δηλ. μπορούσε το 2000 στοιχειωδώς να είχε προβλεφθεί η επίθεση στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου της Νέας Υόρκης τον Σεπτέμβριο το 2001;

Με το ίδιο σκεπτικό, πυροδοτούνται μια σειρά από διαδοχικά ερωτήματα:

μπορούσε το 2007 στοιχειωδώς να είχε προβλεφθεί η 15^η Σεπτεμβρίου 2008, η μοιραία ημερομηνία της χρεοκοπίας της Lehman Brothers, από την οποία άρχισε η κατάρρευση του διεθνούς οικονομικού συστήματος;

ή μήπως μπορούσε το 2010 στοιχειωδώς να είχε προβλεφθεί η επανάσταση στην αραβική βόρεια Αφρική το 2011, με κομβικό σημείο την Αίγυπτο;

Τα προαναφερόμενα είναι φαινόμενα νέων «μαύρων κύκνων», δηλαδή καταστάσεων που θεωρούνται αδιανόητες ακόμη και στο επίπεδο της πρόβλεψης ενδεχομένων.

Τα γνωρίσματα του φαινομένου και οι προτεινόμενες λύσεις

Αναλύοντας το φαινόμενο του «Μαύρου Κύκνου» καταλήγουμε στα εξής χαρακτηριστικά του:

1. Αποτελεί εξαίρεση, ένα βίαιο, ξαφνικό και απρόβλεπτο γεγονός καθώς βρίσκεται έξω από τη σφαίρα της τακτικής και των προσδοκιών που υπάρχουν έως εκείνη την στιγμή.
2. Φέρνει μία τουλάχιστον ακραία επίπτωση με σημαντικές συνέπειες
3. Παρά την κατάσταση των ακραίων διαστάσεων του, η ανθρώπινη φύση, μας κάνει να το εξηγούμε με την λογική καθιστώντας το μάλιστα ως προβλέψιμο αλλά εκ των υστέρων

Συνεπώς, τα συνιστώντα στοιχεία του φαινομένου είναι:

- α. η σπανιότητα,
- β. οι ακραίες περιπτώσεις με σημαντικές επιπτώσεις και συνέπειες και
- γ. η εκ των υστέρων προβλεψιμότητα

Προτεινόμενες λύσεις

1. οι ενέργειες των συλλογικών οργάνων διοίκησης πρέπει να εστιάζονται όχι στην αποφυγή του φαινομένου πράγμα που είναι αδύνατο αλλά στην πρόληψη, στην προετοιμασία και στην θωράκιση του συστήματος από τέτοια φαινόμενα
2. ιχνηλατούμε το φαινόμενο μέσα από συστήματα διαχείρισης γνώσης, προσομοιώσεις, και αναλύσεις ευαισθησίας έτσι ώστε ως παρατηρητές - κυνηγοί να κατανοήσουμε την «δυναμική» του φαινομένου (του θηράματος του «μαύρου κύκνου»). Άλλωστε, μια καλή απόφαση βασίζεται στη γνώση και όχι στους αριθμούς
3. δεν προσπαθούμε να προβλέψουμε το φαινόμενο με τα στοιχεία του παρελθόντος. Οι «αγκυλώσεις» στο παρελθόν δεν βοηθούν στην προβλεψιμότητα του φαινομένου. Οι άκαμπτες «αριστοποιήσεις» στην αξιοποίηση των συστημικών πόρων που πολλές φορές οδηγήσουν στην εξάντλησή τους για την επίτευξη του μέγιστου εφικτού αποτελέσματος ίσως οδηγήσουν στην πρόκληση του φαινομένου.
4. Αποφεύγεται η λογική:
 - α. της προσκόλλησης - αγκίστρωσης (anchoring)
 - β. της υπέρ-αυτοπεποίθησης (overconfidence)
 - γ. της «ψευδαίσθησης του ελέγχου» (illusion of control), δηλαδή η εμμονή μας για τον έλεγχο σε γεγονότα πάνω στα οποία δεν έχουν καμιά πραγματική επιρροή
5. ενθαρρύνουμε και επιβραβεύουμε μέσω κινήτρων (bonus) συμπεριφορές πρόληψης του φαινομένου του «μαύρου κύκνου». Όλοι οι εργαζόμενοι συμμετέχουν τόσο στις θετικές όσο και αρνητικές επιπτώσεις και συνέπειες των δικό τους αποφάσεων και πράξεων.
6. δημιουργούμε «ευρωστία» ενάντια στα πιθανά **αρνητικά** σενάρια, προσπαθώντας να τα αξιοποιήσουμε **θετικά**. Για παράδειγμα, η οικονομική κρίση είναι ουσιαστικά και μια προσωπική πρόκληση. Μας δίνεται η ευκαιρία μέσα από την αυτογνωσία να οδηγηθούμε σε ωρίμανση και εξέλιξη. «Ό,τι δεν σε σκοτώνει, σε κάνει πιο δυνατό», λένε και σε τέτοιες φάσεις αποδεικνύεται σοφή η λαϊκή ρήση. Στις δυσκολίες δοκιμάζονται πραγματικά οι ικανότητές μας και οι

αντοχές μας σε πρακτικό και ψυχολογικό επίπεδο, καθώς και ο βαθμός προσαρμοστικότητάς μας σε νέες καταστάσεις.

Κατ' ακολουθία, αποδεχόμεθα την ύπαρξη αλλά και την εκδήλωση του φαινομένου. Ζούμε με αυτό.

Ξεφύγουμε από το πλαίσιο της αμφισβήτησής του και το αίσθημα φόβου για μια αόρατη απειλή.

Εστιάζουμε τις ενέργειες μας στην πρόληψη και αντιμετώπιση του με όσο το δυνατόν λιγότερες απώλειες.

Θεωρούμε, την απειλή ως πρόκληση. Φυσικά μόνο εύκολη δεν μπορεί να χαρακτηριστεί μία τέτοια διαδικασία. Αλλά ο τρόπος σκέψης πρέπει να αλλάξει αλλιώς θα είμαστε πάντα αδύναμοι και ανήμποροι μπροστά στις εκδηλώσεις του φαινομένου.

Επίμετρο: Η αθέατη πλευρά του φαινομένου

Φίλε αναγνώστη, μην ψάχνεις να βρεις τον μαύρο κύκνο στον περίγυρο σου. Γιατί;

Οι μαύροι κύκνοι είμαστε εμείς και οι άλλοι, είμαι εγώ και εσύ.

Κάποτε ...Μπορεί να σου τεθεί το δίλημμα: τι είδους ζωή προτιμάτε να ζήσετε;

Δεδομένη, δηλαδή σίγουρη, προβλέψιμη και επομένως πληκτική, ή **Αναπάντεχη** οπότε άδηλη-ενδεχομένης συναρπαστική αλλά ίσως και απογοητευτική!!

Η σίγουρη έχει αναμφισβήτητα κάποια πλεονεκτήματα.

Η πείρα μου όμως μου έχει δείξει ότι οι άνθρωποι που έχουν υπερβολικά σίγουρες ζωές κάποια στιγμή απλά δεν το αντέχουν όλο αυτό. Τους τσακίζει η ρουτίνα.

Ο Καβάφης έγραψε το καταπληκτικό: «Τι θα απογίνουμε χωρίς βαρβάρους;»

Οι άνθρωποι αυτοί ήσαν μια κάποια λύση. Όταν η ζωή σου είναι δεδομένη, τότε θες απεγνωσμένα τους βαρβάρους, απλά και μόνο για να μην πεθάνεις από την πλήξη σου.

Ας σταλθούμε αυτοκριτικά προ του εαυτού μας, να πραγματοποιήσουμε έναν ενδελεχή εσωτερικό διάλογο. Το παιχνίδι του μαύρου και του άσπρου, το οποίο πραγματοποιείται εντός μας, είναι μια καλή ευκαιρία να συνειδητοποιήσουμε ότι εκτός από τη συνειδητή φωτεινή πλευρά τους, υπάρχει και μια άλλη σκοτεινή και κρυμμένη την οποία δε πρέπει να φοβόμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Η επίγνωση της δυαδικότητας αυτής μας ενδυναμώνει για αυτό-πραγμάτωση (self actualizing) και μας οδηγεί σε έναν αλυσιτελή αγώνα δρόμου προσέγγισης της τελειότητας.

Άλλωστε ο Dali υποστήριζε: «Κανείς να μη φοβάται τη τελειότητα, διότι ποτέ δε θα τη προσεγγίσει». Ας δούμε πως αυτό μεταφράζεται στην καθημερινή πρακτική.

Αλήθεια, πόσες μα πόσες φορές δεν έχετε νιώσει «μικροί», ασήμαντοι, που ταξιδεύετε μέσα σε ένα σκληρό και γκρίζο πέλαγος της ζωής, που νιώθετε πληγωμένοι, με την πίκρα της απόρριψης διαρκώς να

σας συντροφεύει, με το σκοτάδι να ντύνει την ύπαρξή σας...; πόσες ;;

Αλήθεια, πόσες φορές δεν έχετε νιώσει μόνοι, μέσα στην απλή, πεζή στεγνή ζωή, δέσμιοι της μικροκαθημερινότητας χωρίς όραμα, αίγλη, αναγνωρισιμότητα, πόσες;

Αλήθεια πόσες φορές δεν έχετε φτάσει στο έσχατο σημείο των αντοχών σας, τις οποίες όμως ξεπερνώντας προκαλείται τον «μαύρο κύκνο».

Επιχειρώντας την υπέρβαση και την ένωση των αντιθέσεων του άσπρου με το μαύρο επιχειρείται άλμα ή στο «κενό» (γκρεμό) ή στο «καινό» (καινοτόμο, νέο, ριζοσπαστικό)

Πόσες φορές δεν αναζητάς ένα ψεύμα πόσες φορές δεν θέλεις να ζήσεις το δικό σου όνειρο, να αισθανθείς «μαύρος κύκνος» πόσες;

Πόσες φορές δεν αναζητάς αυτό που ο Ερίκος Ύψεν ονομάζει «ζωτικό ψεύδος», Αυτό που αναζητάμε όλοι! Αυτό που μας κρατά στη ζωή πόσες;

Στην σημερινή ζοφερή πραγματικότητα της ανέχειας, ο συνειδητοποιημένος πολίτης απέναντι στα κοινωνικά διλήμματα ως «μαύρος κύκνος» αποφασίζει να κάνει την δική του υπέρβαση. Να σηκωθεί επιτέλους από την αναπαυτική πολυθρόνα του, να φωνάξει ώστε να τρομάξουν ο μαέστρος και η ορχήστρα των ατομικών συμφερόντων και να σταματήσουν την συγκαλυπτική μουσική. Να σηκωθεί να τρέξει, με όλες του τις δυνάμεις,

στην αρχή ίσως μόνος αλλά συμπαρασύροντας σε λίγο, και άλλους μαύρους κύκνους, προς τα εκεί που ακούγονται οι λυγμοί. Να δείξει ότι αφουγκράζεται (κατανοεί και συμπάσχει) το πρόβλημα της ανέχειας, της μιζέριας, της χειραφέτησης, της παρακμής, του αποκλεισμού και της απόρριψης.

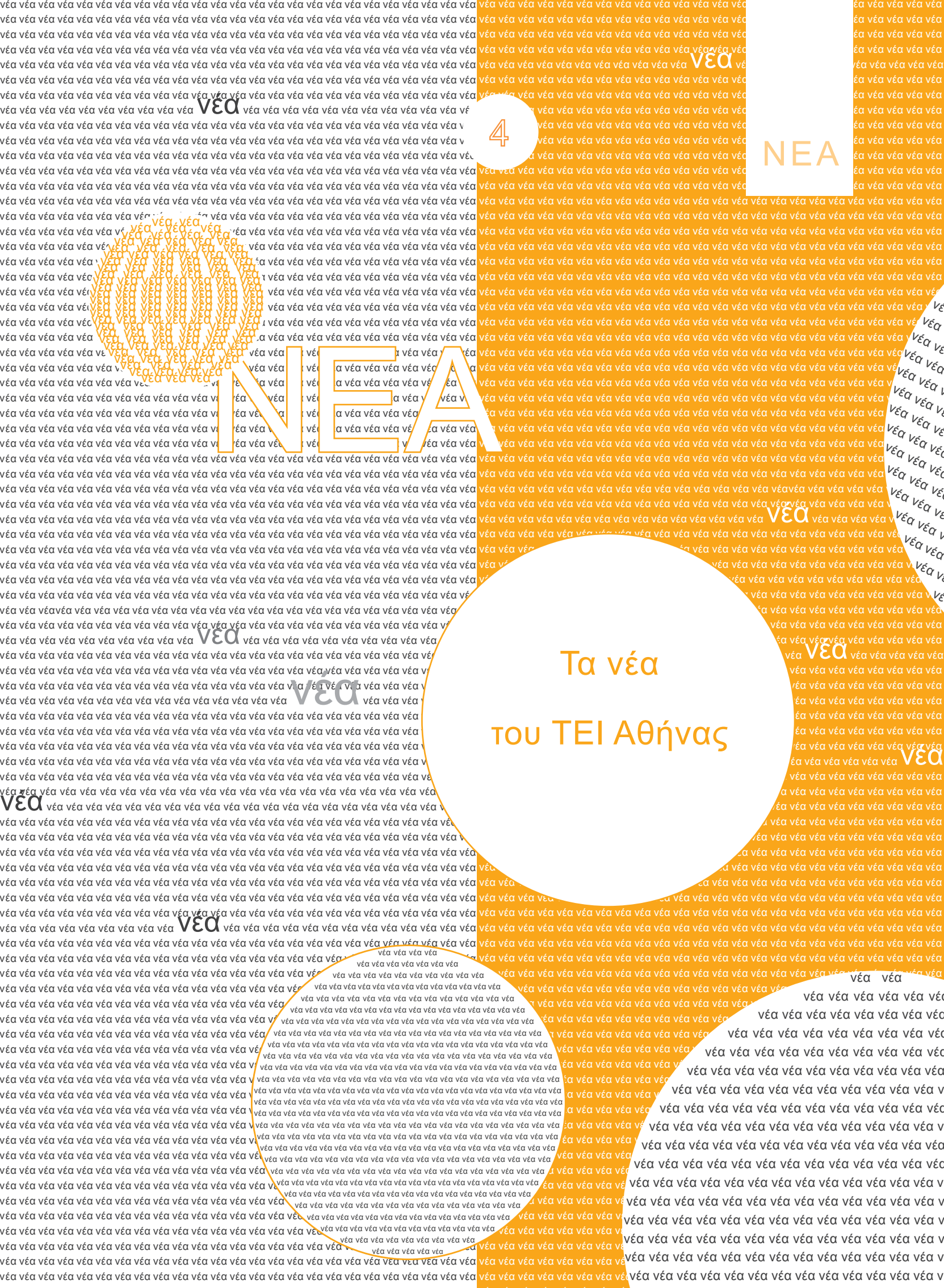
Αφουγκράζεται σημαίνει συμπάσχει άρα πονάει. Πονάει σημαίνει ότι αισθάνεται.

Εφόσον αισθάνεται ζει. Ζει πραγματικά πέρα από την απόλαυση της ηδονής που τον πνίγει στην σιωπή, στο σκοτάδι της νύχτας, στα «είδωλα» και στις ψευδαισθήσεις των οραμάτων. Ξεπερνώντας τον εγωκεντρικό προσανατολισμό του ίσως αρχίζει να ζει αληθώς.

“ ...Δυο δρόμοι χώριζαν στο δάσος και εγώ ακολούθησα το δρόμο τον λιγότερο γνωστό στους διαβάτες... αυτή η απόφασή μου είναι που έκανε όλη τη διαφορά...”

Robert Frost, 1874-1963

”

νέα

4

NEA

NEA

Τα νέα
του ΤΕΙ Αθήνας

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα του ΤΕΙ Αθήνας

Εκπαιδευτικές Διαδικασίες 2012 - 2013

Διδακτική και εξωδιδακτική απασχόληση των μελών ΕΠ, θέματα που αφορούν στους Επιστημονικούς και Εργαστηριακούς Συνεργάτες του Ιδρύματος καθώς και άλλα ειδικότερα ζητήματα που διασφαλίζουν την εύρυθμη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου.

Καθήκοντα διδακτικής απασχόλησης μελών Ε.Π.

Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των μελών του Εκπαιδευτικού Προσωπικού έχουν οριστεί ανά βαθμίδα ως εξής:

Βαθμίδα	ώρες ανα εβδομάδα
Καθηγητής	10 ώρες
Αναπληρωτής Καθηγητής	12 ώρες
Επικουρος Καθηγητής	14 ώρες
Καθηγητής Εφαρμογών	16 ώρες

Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των Διευθυντών Σχολών και των Προϊσταμένων Τμημάτων μειώνονται στις μισές αυτών που αντιστοιχούν στη βαθμίδα τους. Όσον αφορά τους Διευθυντές Σχολών είναι δυνατή η επιπλέον μείωση μίας ή δύο ωρών ανάλογα με τον αριθμό των Τμημάτων που περιλαμβάνει η Σχολή. Οι Υπεύθυνοι Τομέων έχουν εβδομαδιαίο διδακτικό έργο μειωμένο κατά δύο ώρες ενώ το διδακτικό ωράριο των μελών ΕΠ μερικής απασχόλησης ορίζεται στο μισό αυτού των μελών ΕΠ πλήρους απασχόλησης. **Η επίβλεψη πτυχιακών εργασιών ή η εποπτεία πρακτικής άσκησης δεν αιτιολογούν μείωση του ωραρίου.**

Πιο συγκεκριμένα, οι Καθηγητές, οι Αναπληρωτές Καθηγητές και οι Επικουροι Καθηγητές αναλαμβάνουν τη διδασκαλία μαθημάτων υποδομής και εξειδίκευσης, συμμετοχή σε εργαστήρια προωθημένων γνώσεων και επίβλεψη πτυχιακών εργασιών. Οι Καθηγητές Εφαρμογών αναλαμβάνουν τη διδασκαλία εισαγωγικών πρακτικών μαθημάτων, διεξαγωγή

φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων και την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται ανάθεση εργαστηριακών μαθημάτων (εξαιρουμένων των εξειδικευμένων εργαστηρίων) σε Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές και Επικουρους Καθηγητές. Αντίστοιχα δεν επιτρέπεται ανάθεση διδασκαλίας θεωρητικών μαθημάτων σε Καθηγητές Εφαρμογών. Επίσης, **επισημαίνεται** ότι όλα τα μέλη του μόνιμου ΕΠ θα πρέπει, **κατά προτεραιότητα**, να αναλαμβάνουν τη διδασκαλία μαθημάτων σύμφωνα με το γνωστικό αντικείμενο διορισμού τους.

Σε καμία περίπτωση δε νομιμοποιείται η ανάθεση ενός θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερους από έναν εκπαιδευτικούς. Τα ανωτέρω ισχύουν τόσο για τους κατέχοντες τακτικές όσο και για τους κατέχοντες προσωποπαγείς θέσεις.

Διευκρινίζεται ότι, **οι προβλεπόμενες ανά βαθμίδα ώρες διδασκαλίας του μόνιμου ΕΠ πρέπει να κατανέμονται σε τουλάχιστον τρεις ημέρες της εβδομάδας και τουλάχιστον τα 2/3 του ωραρίου διδασκαλίας των Καθηγητών, Αναπληρωτών Καθηγητών και Επικουρων Καθηγητών** (σε τακτική ή προσωποπαγή θέση) θα ανατίθενται **αποκλειστικά** σε θεωρητικά μαθήματα.

Καθήκοντα εξωδιδακτικής απασχόλησης μελών ΕΠ

Η εποπτεία πτυχιακών εργασιών και πρακτικών ασκήσεων είναι υποχρέωση όλων των μελών ΕΠ συνεπώς επιβάλλεται η ισομερής κατανομή τους μεταξύ αυτών. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες και ο αριθμός

των μελών ΕΠ αδυνατεί να ανταποκριθεί σε αυτές, οι Υπεύθυνοι Τομέων κάθε Τμήματος θα πρέπει να φροντίζουν για την άμεση αντιμετώπιση των ανωτέρω με τη βοήθεια των Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών. Η επίβλεψη των πτυχιικών εργασιών από το μόνιμο και έκτακτο ΕΠ δεν θα υπερβαίνει τις τρεις έως πέντε το πολύ ανά εξάμηνο.

Κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους ο Προϊστάμενος κάθε Τμήματος φροντίζει για τη συγκέντρωση ικανού αριθμού θεμάτων πτυχιικών εργασιών (οπωσδήποτε περισσότερων του αριθμού των ενδιαφερομένων σπουδαστών) και μεριμνά για την ίση κατανομή αυτών μεταξύ των μελών ΕΠ. Όλα τα μέλη ΕΠ θα πρέπει να δέχονται τους σπουδαστές τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα σε ημέρες και ώρες που θα τους γνωστοποιούν με σχετική ανακοίνωσή τους.

Επιστημονικοί & εργαστηριακοί συνεργάτες

Οι Δημόσιοι Υπάλληλοι, οι εργαζόμενοι στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα καθώς και τα μέλη ΔΠ και ΕΤΠ του Ιδρύματος, στους οποίους έχει γίνει ανάθεση διδακτικού έργου, υποχρεούνται να υποβάλουν εντός δύο μηνών από την υπογραφή της σύμβασης σχετική άδεια από το αρμόδιο όργανο της υπηρεσίας τους. Σε διαφορετική περίπτωση δε θα είναι δυνατή η πληρωμή τους.

Τα Τμήματα των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας θα προτείνουν **κατά προτεραιότητα** πρόσληψη Συνεργατών, οι οποίοι διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα για τις θέσεις που έχουν προκηρυχθεί και **δεν είναι συνταξιούχοι**. Η πρόσληψη συνταξιούχων Συνεργατών θα γίνεται **σε εξαιρετικές περιπτώσεις**, με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας, έπειτα από αιτιολογημένη πρόταση του οικείου Τμήματος.

Γενικές ρυθμίσεις

1. Τα μέλη ΕΠ προσφέρουν το διδακτικό τους έργο και σε άλλα Τμήματα ή Σχολές του ΤΕΙ για τη συμπλήρωση του διδακτικού τους ωραρίου. Ακόμη έχουν υποχρέωση προσφοράς στο ΤΕΙ και άλλων συναφών προς την ειδικότητά τους υπηρεσιών, όπως ειδικότερα προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του ΤΕΙ.

- 2.** Κατά τη διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων θα απασχολείται ένα μέλος ΕΠ (Καθηγητής Εφαρμογών ή Εργαστηριακός Συνεργάτης) και ένα ΕΤΠ όπου υπάρχει.
- 3.** Το μέγιστο όριο διδασκαλίας ενός θεωρητικού μαθήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις ώρες ημερησίως.
- 4.** Οι ώρες ημερησίας διδασκαλίας θεωρητικών μαθημάτων δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις πέντε και των εργαστηριακών τις έξι τόσο για το μόνιμο όσο και για το έκτακτο ΕΠ.
- 5.** Τα ωρολόγια προγράμματα και τα αντίστοιχα αιθουσογράμματα αναρτώνται σε εμφανές σημείο των Γραμματειών των Τμημάτων για διευκόλυνση των σπουδαστών.
- 6.** Κάθε Τμήμα θα πρέπει, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους να υποβάλει στη Διεύθυνση της Σχολής τα εξής:
 - Το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος όπου θα εμφανίζονται όλα τα ονόματα των μελών του μόνιμου και έκτακτου ΕΠ κατά διδασκόμενο θεωρητικό και εργαστηριακό μάθημα. Στόχος του Ιδρύματος είναι τα μαθήματα να διεξάγονται κυρίως κατά τις πρωινές ώρες χωρίς κενά μεταξύ των μαθημάτων του ίδιου εξαμήνου.
 - Αιθουσογράμματα και Προγράμματα Εργαστηρίων του Τμήματος με όλα τα ονόματα των διδασκόντων και τις ώρες λειτουργίας τους.
 - Ατομικά προγράμματα των μελών του μόνιμου και έκτακτου ΕΠ καθώς και του ΕΤΠ.
- 7.** Οι αναθέσεις των εκτάκτων θα έπονται των αναθέσεων των μόνιμων. Για τους πρώτους θα σταλεί πρακτικό Συμβουλίου του Τμήματος όπου λεπτομερώς θα δικαιολογείται η ανάθεση με βάση τους πίνακες αξιολόγησης που θα επισυνάπτονται. Τυχόν σφάλματα ή παραλείψεις θα βαρύνουν το Συμβούλιο Τμήματος.
- 8.** Δεν είναι δυνατή η λειτουργία τμημάτων διδασκαλίας θεωρητικών μαθημάτων με λιγότερους από δώδεκα σπουδαστές χωρίς να υπάρχει η έγκριση του Συμβουλίου ΤΕΙ.
- 9.** Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα που είναι ενταγμένα στο πρόγραμμα σπουδών κάθε Τμήματος θα λειτουργήσουν μετά από έγκριση του

Συμβουλίου ΤΕΙ, εάν ο αριθμός των σπουδαστών που τα δήλωσαν είναι μικρότερος του μισού των εγγεγραμμένων σπουδαστών στο τυπικό εξάμηνο.

10. Μετά την παρέλευση δύο εβδομάδων από την έναρξη των μαθημάτων οι υπεύθυνοι των εργαστηρίων δηλώνουν τον ακριβή αριθμό σπουδαστών με την ονομαστική κατάσταση αυτών που όντως παρακολουθούν το μάθημα. Η δήλωση αυτή πρέπει να επικυρωθεί από τον Υπεύθυνο του Τομέα και βάσει αυτής, εάν κρίνεται απαραίτητο, το Τμήμα θα προβεί σε πιθανές μειώσεις των ωρών διδασκαλίας που έχει ήδη αναθέσει.
11. Η κατανομή των σπουδαστών στις εργαστηριακές ομάδες θα πρέπει να γίνει κατά τέτοιο τρόπο ώστε αυτοί να μην υπερβαίνουν τα είκοσι πέντε άτομα ανά ομάδα.
12. Οι ασκήσεις πράξης περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν σκοπό να υποβοηθήσουν την εμπέδωση της θεωρητικής διδασκαλίας. Συνεπώς,

δεν έχουν καμία σχέση με το εργαστήριο και δεν αιτιολογούν τη δημιουργία ομάδων σπουδαστών.

13. Προαιρετικά μαθήματα διεξάγονται σε επίπεδο Σχολής ή ΤΕΙ και όχι σε επίπεδο Τμήματος και μόνον υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ικανός αριθμός σπουδαστών που ενδιαφέρεται να τα παρακολουθήσει, ο δε βαθμός τους δε λαμβάνεται υπόψη στο βαθμό πτυχίου. Το ποια προαιρετικά μαθήματα θα διδαχθούν αποτελεί ευθύνη των Σχολών, ο δε αριθμός τους θα κυμαίνεται μεταξύ τριών και πέντε ανάλογα με το μέγεθος της Σχολής.
14. Όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν πραγματοποιείται μάθημα, ο διδάσκων υποχρεούται να το αναφέρει εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος αναγράφοντας τους λόγους για τους οποίους δεν έγινε το μάθημα και πότε και πως αυτό θα αναπληρωθεί.

Υπηρεσία διαδανεισμού στη Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ-Α

Η Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθήνας, στο πλαίσιο των ενεργειών του Συνδέσμου των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΣΕΑΒ), συμμετέχει στο Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Βιβλιοθηκών και παρέχει στα μέλη της την υπηρεσία του διαδανεισμού που διενεργείται μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος VDX.

Δικαίωμα διαδανεισμού έχουν όλοι οι χρήστες της βιβλιοθήκης που είναι μέλη του ΤΕΙ Αθήνας.

Οι χρήστες έχουν το δικαίωμα να παραγγείλουν βιβλία από άλλες ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες για τεκμήρια που δεν υπάρχουν στη βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθήνας. Για το λόγο αυτό πριν προχωρήσουν στην παραγγελία, πρέπει να ελέγξουν προσεκτικά τον κατάλογο της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Αθήνας (OPAC) και τις ηλεκτρονικές πηγές της για υλικό που τυχόν υπάρχει ήδη στη βιβλιοθήκη. Σε περίπτωση που το υλικό δεν υπάρχει, συμπληρώνουν την αίτηση

διαδανεισμού και την καταθέτουν στη Βιβλιοθήκη.

Ο χρόνος παράδοσης του υλικού εξαρτάται από το είδος του και τον τρόπο αποστολής και κυμαίνεται από 2-30 ημέρες. Τα βιβλία επιστρέφονται στη βιβλιοθήκη - προμηθευτή μέσα στην προθεσμία που έχει ορίσει. Οι χρήστες μπορούν να παραλάβουν τα βιβλία είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω ταχυμεταφοράς με χρέωση του χρήστη.

Στην υπηρεσία διαδανεισμού συμμετέχουν επίσης το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με τα οποία το ΤΕΙ Αθήνας έχει συνάψει συμφωνία.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τη κ. **Δέσποινα Φυντάνογλου**, definada@teiath.gr, (τηλέφωνο: 210 5385 133) ή να ανατρέξετε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Βιβλιοθήκης:

http://www.library.teiath.gr/_hires/index_files/servicesloc.htm

* Συμμετοχή του ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ σε εκδήλωση του Δήμου Αιγάλεω για την ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Την Τετάρτη 21 Μαρτίου 2012 πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Δήμου Αιγάλεω και με την υποστήριξη του Κ.Α.Π.Ε. και της Π.Ε.Δ.Α. ενημερωτική ημερίδα και ανοιχτή συζήτηση με θέμα την **«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ»**.

Η εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού έργου «Energy for Mayors» (το οποίο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Intelligent Energy Europe») έλαβε χώρα στο Δημαρχείο Αιγάλεω και απευθυνόταν στους Δημότες. Στην εκδήλωση συμμετείχαν με ομιλίες εκπρόσωποι του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.), του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) και Καθηγητές από Επαιδευτικά Ιδρύματα όπως το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Ε.Μ.Π.), το Τ.Ε.Ι. της Αθήνας και το Τ.Ε.Ι. του Πειραιά.

Από το Τ.Ε.Ι. της Αθήνας προσκλήθηκε το **Τμήμα ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ** το οποίο εκπροσώπησε ο Προϊστάμενος του Τμήματος Δρ **Ιωάννης Γελεγένης**, Αναπληρωτής Καθηγητής, που παρουσίασε το θέμα **«Ο Ρόλος της Διαχείρισης στη Μείωση των Ενεργειακών Εξόδων στις Κατοικίες»**. Τα θέματα των άλλων παρουσιάσεων ήταν: «Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Ελληνικά Κτήρια» (κ. Κ. Λάσκος, Τ.Ε.Ε.), «Βιώσιμη Κινητικότητα και η

Συμβολή της στον Περιορισμό Κατανάλωσης Χώρου και Ενέργειας» (Δρ. Θ. Βλαστός, Καθηγητής Ε.Μ.Π.), «Αποδοτική Χρήση & Εξοικονόμηση Ενέργειας - Υποχρεώσεις & Προοπτικές Προμηθευτών Ενέργειας» (κ. Κ. Τσιρούλης, Δ.Ε.Η.), «Εφαρμογές Α.Π.Ε. στον κτηριακό τομέα» (Δρ Ι. Καλδέλλης, Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Πειραιά) και «Πράσινη Οικονομία και Επιχειρηματικές Ευκαιρίες στην Ελλάδα» (κα Μ. Θεοφιλήδη, Κ.Α.Π.Ε.). Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Αιγάλεω κ. Χ. Καρδαράς, ο Αντιπεριφερειάρχης Δυτικής Αθήνας κ. Κ. Παπαντωνίου, ο Πρόεδρος ης Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (Π.Ε.Δ.Α.) κ. Ν. Σαράντης και ο Πρόεδρος του Αναπτυξιακού Σύνδεσμου Δυτικής Αθήνας (Α.Σ.Δ.Α.) κ. Α. Μποζίκας.

Έγκριση ωρών ανάθεσης διδακτικού έργου σε Συνεργάτες ανά Τμήμα όλων των Σχολών ΤΕΙ Αθήνας για το ακαδημαϊκό έτος 2012 - 2013

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ-Α, λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2012-2013 δεν θα λειτουργούν τα Β' και Δ' εξάμηνα, αλλά και λόγω των οικονομικών δυσχερειών, στην αρ. 15/25-04-2012 συνεδρίασή του, αποφάσισε την **κατανομή ωρών ανάθεσης διδακτικού έργου σε Συνεργάτες για το ακαδημαϊκό έτος 2012 - 2013**, ανά τμήμα Σχολής, ως εξής:

1. Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΔΟ)		
α/α	τμήματα	ώρες
1.	Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης	90
2.	Διοίκηση Επιχειρήσεων	160
3.	Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	130
4.	Εμπορίας και Διαφήμισης	100
5.	Τουριστικών Επιχειρήσεων	100
Σύνολο		580

2. Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ)		
α/α	τμήματα	ώρες
1.	Γενικό τμήμα Μαθηματικών	-
2.	τμήμα Φυσικής, Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών	100
3.	Ενεργειακής Τεχνολογίας	90
4.	Ηλεκτρονικής	70
5.	Ναυπηγικής	-
6.	Πληροφορικής	100
7.	Πολιτικών Έργων Υποδομής	70
8.	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	60
9.	Τοπογραφίας	60
Σύνολο		550

3. Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ)		
α/α	τμήματα	ώρες
1.	Αισθητικής και Κοσμητολογίας	60
2.	Προσχολικής Αγωγής	170
3.	Γενικό Τμήμα Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων	180
4.	Δημόσιας Υγιεινής	80
5.	Επισκεπτών-Επισκεπτριών Υγείας	70
6.	Εργοθεραπείας	70
7.	Ιατρικών Εργαστηρίων	180
8.	Κοινωνικής Εργασίας	60
9.	Μαιευτικής	280
10.	Νοσηλευτικής Α'	200

11.	Νοσηλευτικής Β΄	200
12.	Οπτικής και Οπτομετρίας	60
13.	Οδοντικής Τεχνολογίας	80
14.	Ραδιολογίας-Ακτινολογίας	80
15.	Φυσικοθεραπείας	100
Σύνολο		1.870

4. Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής (ΣΤΕΤΡΟΔ)		
α/α	τμήματα	ώρες
1.	Οιολογίας και Τεχνολογίας Ποτών	100
2.	Τεχνολογίας Τροφίμων	180
Σύνολο		280

5. Σχολή Γραφικών Τεχνών Και Καλλιτεχνικών Σπουδών (ΣΓΤΚΣ)		
α/α	τμήματα	ώρες
1.	Γραφιστικής	150
2.	Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων	190
3.	Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης	60
4.	Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	80
5.	Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών	70
Σύνολο		550

6. Κέντρο Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής		
α/α	τμήματα	ώρες
1.	Ξένων Γλωσσών	15
2.	Φυσικής Αγωγής	

Ρύθμιση θεμάτων Πρακτικής Άσκησης σπουδαστών

Λόγω των υφιστάμενων οικονομικών δυσχερειών, το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, στην αρ. 12/28-03-2012 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισε τα εξής:

Τα τμήματα των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας, για την τρέχουσα περίοδο πρακτικής άσκησης, δηλαδή **από 01-04-2012, δεν θα στείλουν για πρακτική άσκηση** σπουδαστές των οποίων η πληρωμή θα βαρύνει τον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

Θα εγκρίνεται πρακτική άσκηση σπουδαστών μόνον σε περιπτώσεις στις οποίες αυτή είναι ενταγμένη και πληρώνεται από το Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση του ΤΕΙ Αθήνας», Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθησης, ΕΣΠΑ.

Η ιδρυματική έκθεση αξιολόγησης του ΤΕΙ Αθήνας για το διάστημα 2010 - 2011

Η Εσωτερική Αξιολόγηση είναι ουσιαστικά η διαδικασία αυτοαξιολόγησης κάθε Τμήματος, κατά την οποία, με τη συμμετοχή όλων των μελών του Τμήματος και μέσα από αξιολόγηση συλλεχθέντων στοιχείων, αποτυπώνονται τα δυνατά και αδύνατα σημεία της λειτουργίας του κάθε Τμήματος, αναδεικνύεται το επίπεδο ποιότητας του παρεχόμενου έργου και τίθενται το όραμα και οι στόχοι του Τμήματος για την ποιότητα καθώς και οι τρόποι επίτευξής τους.

Η Εσωτερική Αξιολόγηση διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά έτη και επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Αποτέλεσμα της Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, η οποία εγκρίνεται από το Τμήμα και διαβιβάζεται στην Α.ΔΙ.Π., μέσω της ΜΟ.ΔΙ.Π του Ιδρύματος.

Στα δύο πρώτα ακαδημαϊκά έτη 2009-2010 & 2010-2011 του τετραετούς κύκλου αξιολόγησης του ΤΕΙ Αθήνας 2009-2013 σε σύνολο 36 Τμημάτων, ολοκλήρωσαν την Εσωτερική τους Αξιολόγηση τα 31 Τμήματα και λίγους μήνες αργότερα άλλα 2 τμήματα υπέβαλαν στη ΜΟΔΙΠ την έκθεσή τους. Στην ΑΔΙΠ έχει διαβιβαστεί για τη δρομολόγηση των εξωτερικών αξιολογήσεων το σύνολο καθώς και όποιες ανανεωμένες εκθέσεις υπεβλήθησαν από διάφορα τμήματα, διότι ως γνωστόν η ΑΔΙΠ αρχεί στην πραγματοποίηση των εξωτερικών αξιολογήσεων. Πάντως μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί στο ΤΕΙ Αθήνας 17 εξωτερικές αξιολογήσεις, πολύ ικανοποιητικό ποσοστό σε σχέση με άλλα ΑΕΙ. Όμως δεν έχει τηρηθεί για διάφορους λόγους κάποια χρονολογική σειρά προτεραιότητας για την πραγματοποίησή τους και επομένως ορισμένα τμήματα δικαίως διαμαρτύρονται, ιδίως μάλιστα αν από την ύπαρξη της εξωτερικής αξιολόγησης εξαρτάται και η έγκριση μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στο ΥΠΔΜΘ.

Η Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης του ΤΕΙ Αθήνας για την περίοδο 2010-2011 είναι το αποτέλεσμα της καταγραφής του ακαδημαϊκού και ερευνητικού έργου του Ιδρύματος βασισμένη στη συγκέντρωση και ανάλυση στοιχείων που αφορούν τα 36 ακαδημαϊκά Τμήματα και τις Διοικητικές υπηρεσίες του. Ο κύριος στόχος είναι η συγκέντρωση και αποτίμηση των

απογραφικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις Εσωτερικές Εκθέσεις των τμημάτων, και εμπεριέχουν το διδακτικό και ερευνητικό έργο, τις διαθέσιμες υποδομές, τα δυνατά και αδύνατα σημεία, και εντοπίζουν τα προβλήματα που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης από τα ίδια τα τμήματα, από τη Διοίκηση του Ιδρύματος και το εποπτεύον Υπουργείο. Εξίσου σημαντικό στόχο αποτελεί και η αποτύπωση των πεπραγμένων των διοικητικών υπηρεσιών του ΤΕΙ-Α, ώστε με βάση τα δεδομένα αυτά να είναι εφικτή μία σχεδίαση βελτιωτικών ενεργειών.

Με το πέρας της σύνταξης του σχεδίου της έκθεσης κρίθηκε αναγκαία τόσο για λόγους ενημέρωσης όσο και για τυχόν βελτίωση του περιεχομένου της να τεθεί το κείμενο σε μία φάση διαβούλευσης στο εσωτερικό του ακαδημαϊκού δυναμικού του ιδρύματος και κυρίως στα μέλη Ε.Π. που ασκούν διοίκηση. Η φάση αυτή πραγματοποιήθηκε με επιτυχία και όλες οι παρατηρήσεις ελήφθησαν υπόψιν στην τελική συνεδρίαση της ΜΟΔΙΠ που ενσωμάτωσε τις βελτιώσεις στο τελικό σχέδιο της έκθεσης. Η Εσωτερική Έκθεση 2010-2011 της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Αθήνας που συντάχθηκε σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Α.ΔΙ.Π. περιλαμβάνει:

- Την απογραφή των στοιχείων και δεικτών όλων των επί μέρους Τμημάτων και Σχολών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Α.ΔΙ.Π.
- Την απογραφή των στοιχείων και δεικτών που αφορούν στις κεντρικές Υπηρεσίες του Ιδρύματος σύμφωνα με την ανάλυση που προτείνει η Α.ΔΙ.Π.
- Επισήμανση των επιτευγμάτων και των αδυναμιών που παρουσιάζουν τα επί μέρους Τμήματα του Ιδρύματος, σύμφωνα με τα σχόλια των

εσωτερικών τους εκθέσεων αλλά και τα πορίσματα των εξωτερικών αξιολογητών, όπου έχει πραγματοποιηθεί και η εξωτερική αξιολόγηση των τμημάτων.

- Σύντομο σχολιασμό και συμπεράσματα αλλά και επιμέρους προτάσεις για τυχόν παρέμβαση της Κεντρικής Διοίκησης με στόχο τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας όλων των λειτουργιών του Ιδρύματος.

Ο βαθμός ομογενοποίησης των δεδομένων ανά σχολή και ανά διοικητική μονάδα θα μπορούσε προφανώς να είναι μεγαλύτερος, δεν έχουν όμως μέχρι σήμερα καθιερωθεί πιο συγκεκριμένες προδιαγραφές στα ΑΕΙ προς αυτή την κατεύθυνση και επιπρόσθετα δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ που μπορούσε να αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο τυποποίησης και άντλησης δεδομένων. Είναι όμως δρομολογημένη η ανάπτυξη του στο πλαίσιο τρέχοντος σχετικού έργου και στο επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο προβλέπεται να δοθεί προς χρήση.

Θετικά και αρνητικά σημεία που προέκυψαν κατά τη διαδικασία υλοποίησης της Αξιολόγησης

Στα θετικά σημεία της προσπάθειας του μηχανισμού ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Αθήνας, αξίζει να επισημανθούν τα ακόλουθα:

- Η ΜΟ.ΔΙ.Π. συνολικά στελεχώνεται από ικανότατα και έμπειρα μέλη Ε.Π.
- Οι ειδικοί συνεργάτες της ΜΟ.ΔΙ.Π. έχουν αναπτύξει πολύ καλές σχέσεις εμπιστοσύνης και αποτελεσματικής συνεργασίας τόσο με τα μέλη και τους υπευθύνους των ΟΜΕΑ όσο και με τις Διοικητικές Υπηρεσίες των Τμημάτων.
- Μεταξύ ΜΟ.ΔΙ.Π. και Α.ΔΙ.Π. έχει αναπτυχθεί μία σχέση δημιουργικής συνεργασίας.
- Μία ιδιαίτερα χρήσιμη για το μέλλον βάση δεδομένων τόσο για τα Τμήματα όσο και για τις Σχολές και το Ίδρυμα αναπτύσσεται και σταδιακά εμπλουτίζεται.
- Ήδη καταγράφεται το συγγραφικό και επιστημονικό έργο των μελών Ε.Π., ενώ τα στοιχεία αυτά πρέπει μελλοντικά να περιλαμβάνουν και το πλούσιο

κοινωνικό τους έργο και τη διασύνδεσή τους με σημαντικά ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού.

- Η αξιολόγηση έχει αναδειχθεί ως ένα μέσο εντοπισμού σημείων βελτίωσης και αναγκών σε υποδομές και διοικητικό προσωπικό και ως ένα εργαλείο προσαρμογής της εκπαίδευσης στις απαιτήσεις της επιστήμης και της κοινωνίας.
- Μέσω της αξιολόγησης δόθηκε η ευκαιρία σε όλους τους εμπλεκόμενους να καταθέσουν απόψεις και προτάσεις για την πορεία του Τμήματος τους και καλλιεργήθηκε η συνεργασία μεταξύ διοικήσεων, Τομέων, ΟΜΕΑ και σπουδαστών.
- Οι εξωτερικές αξιολογήσεις των Τμημάτων αναδεικνύουν τα δυνατά σημεία τους και παρέχουν σε αυτά χρήσιμες και αντικειμενικές κατευθύνσεις βελτίωσης.
- Οι Γραμματείες έχουν ήδη αρχίσει να οργανώνονται καλύτερα, τα Τμήματα προχωρούν με γοργούς ρυθμούς σε πιστοποίηση κατά ISO9001:2008, ενώ ο βαθμός ανταπόκρισης των σπουδαστών στα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αυξάνει, παρέχοντας έτσι για πρώτη φορά την ευκαιρία επίσημης καταγραφής των απόψεών τους.

Στα αρνητικά σημεία που έχουν προκύψει μέχρι σήμερα μπορούμε να αναφέρουμε:

- Την έλλειψη υποδομής σε κάποια τμήματα να προχωρούν γρήγορα στις διαδικασίες αξιολόγησης είτε επειδή τα διατιθέμενα μέλη Ε.Π. είναι πολύ λίγα είτε δεν επικρατεί απόλυτα συνεργατικό κλίμα και προσήλωση στον τιθέμενο στόχο.

- Την ανομοιογένεια των περιεχομένων των εσωτερικών εκθέσεων και τη μη ανταπόκριση τους μερικές φορές στα πρότυπα της ΑΔΙΠ, γεγονός που αναγκάζει τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος να επιστρέφει την έκθεση στα τμήματα με υποδείξεις για βελτιωτικές ενέργειες.
- Την έλλειψη τυποποίησης στις διαδικασίες και την επεξεργασία των στοιχείων που συλλέγονται.

Όλα τα παραπάνω ελπίζουμε να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από την υποδομή που δημιουργεί το παράλληλα τρέχον έργο ΕΣΠΑ της ΜΟΔΙΠ που από τη σχεδίαση του έχει προβλέψει τη θεραπεία των παραπάνω δυσλειτουργιών.

Αναμφισβήτητη η παροχή του εκπαιδευτικού έργου είναι η βασική προτεραιότητα στην αποστολή του Ιδρύματος και η μεγαλύτερη προσφορά προς το κοινωνικό σύνολο. Πρέπει να παρέχεται αποτελεσματικά με τη μεγαλύτερη δυνατή ποιότητα σε συνάρτηση με τη χρηματοδότηση από την πολιτεία. Παρότι δεν έχουν οριστεί συγκεκριμένοι ποσοτικοί ή ποιοτικοί δείκτες που να ορίζουν τι είναι το άριστο, τι είναι το πολύ καλό, το καλό ή το ανεκτό επίπεδο λειτουργίας σε σχέση με την ανώτατη εκπαίδευση, εν τούτοις ερωτήματα του τύπου:

- Ποιος είναι ο διδακτικός φόρτος ανά τμήμα σε σχέση με τον αριθμό των ενεργών φοιτητών
- Πόσοι είναι οι λιμνάζοντες (μη ενεργοί) φοιτητές
- Με ποιες εκπαιδευτικές δυνάμεις αντιμετωπίζεται ο απαιτούμενος εκπαιδευτικός φόρτος
- Ποιες οριζόντιες υποδομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου διατίθενται
- κ. ά.

απασχολούν παγίως όλες τις μορφές αξιολογήσεων και η συλλογή των απαιτούμενων δεδομένων δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την απάντηση σε σχετικά επόμενα **ερωτήματα ή στοχεύσεις βελτίωσης της ακαδημαϊκής λειτουργίας**. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- πως θα μειωθεί ο μέσος χρόνος λήψης πτυχίου διατηρώντας ή και αυξάνοντας την ποιότητα της εκπαίδευσης με τους ίδιους ή λιγότερους διατιθέμενους πόρους

- πως θα αυξηθεί ο αριθμός των πτυχιούχων και ο μέσος βαθμός απόκτησης πτυχίου ανά έτος χωρίς υποβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- πως ελαχιστοποιείται ο αριθμός των μη ενεργών φοιτητών
- πως μειώνεται η κατηγορία φοιτητών > 2v & πολλά άλλα συναφή ερωτήματα

Στην έκθεση επιχειρείται επίσης αφενός μεν μία οριζόντια αποτίμηση της ερευνητικής δραστηριότητας του ΤΕΙ Αθήνας που βασίζεται σε αναζητήσεις βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων αφετέρου δε μία συγκριτική κατάταξη του ΤΕΙ-Α μέσα στο χώρο των ελληνικών ΤΕΙ από τη μία πρόσφατη δημοσιευμένη μελέτη που αναδεικνύει αυτή την πτυχή.

Συγκεκριμένα πρώτα χρησιμοποιήθηκε η βιβλιογραφική βάση δεδομένων SCOPUS που περιλαμβάνει κατά κανόνα περιοδικά με σύστημα κριτών. Τα αποτελέσματα κατατάχθηκαν ανά έτος ώστε να φανεί η τάση και η διακύμανση των αποτελεσμάτων στην πορεία των τελευταίων 14 ετών. Η ίδια αναζήτηση επαναλήφθηκε με αναζήτηση ανά έτος από τη βιβλιογραφική βάση δεδομένων Google Scholar η οποία περιλαμβάνει και βιβλιογραφία από συνέδρια αλλά και από διαφορετικές πηγές όπως για παράδειγμα από ιστοσελίδες συγγραφέων. Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μια συνεχής αυξητική τάση από το 2000 και μετά μέχρι και διπλασιασμός σε σχέση με τις αρχές της δεκαετίας. Θα πρέπει να σημειωθεί πως αν και εκτενής, η βάση δεδομένων Scopus περιλαμβάνει συγκεκριμένα περιοδικά που εγκρίνονται από επιτροπή και συνεπώς δεν αποτελεί το παραπάνω δείγμα το σύνολο των δημοσιεύσεων των μελών Ε.Π. Σημαντικό είναι να καταγραφεί ωστόσο η αυξητική τάση που πιθανά να ερμηνευτεί και από τη χρηματοδότηση ερευνητικών πράξεων μέσω του προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ.

Επίσης κρίθηκε σκόπιμο να αναφερθεί ότι σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΑΕ) με τίτλο «Τα ελληνικά Πανεπιστήμια, ΤΕΙ και άλλες εκπαιδευτικές δομές στις διεθνείς λίστες ταξινόμησης (ranking) - (Επικαιροποίηση 2012)»,

- Τέσσερα (4) ΤΕΙ (Κρήτης, Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Λάρισας) βρίσκονται μεταξύ του 10 και του 15% καλύτερου της παγκόσμιας κατάταξης &
- Τα πρώτα δύο (2) ΤΕΙ (Κρήτης και Αθήνας) βρίσκονται πάνω από οκτώ (8) πανεπιστήμια

Σημαντική ώθηση στη βελτίωση του τρόπου λειτουργίας του ΤΕΙ-Α, τόσο σε επίπεδο εκπαιδευτικών όσο και σε επίπεδο υποστηρικτικών διαδικασιών, έδωσε συμπληρωματικά κατά την περίοδο αναφοράς η ανάπτυξη, εγκατάσταση και πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO9001:2008.

Μέσω των τακτικών ανασκοπήσεων, αξιολογείται η επίδοση των μονάδων αναφορικά με τις ενταγμένες στο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας διαδικασίες, εντοπίζονται αδυναμίες και δρομολογούνται σχέδια βελτίωσης, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και υποστήριξης του προσωπικού.

Σημειώνεται ότι πέραν των τμημάτων της Διεύθυνσης Συντονισμού Σπουδών και Σπουδαστικής Μέριμνας,

της Διεύθυνσης Διοικητικού και της Διεύθυνσης Οικονομικού, έχουν πιστοποιηθεί 5 τμήματα και πρόκειται τον Ιούλιο του 2012 να πιστοποιηθούν άλλα 15 Τμήματα.

Πρέπει δε να σημειωθεί ότι η τεκμηρίωση του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας είναι αναρτημένη στο διαδικτυακό τόπο της ΜΟΔΙΠ, ώστε αφενός να είναι διαθέσιμη στα Τμήματα, που έχουν λάβει επίσημη απόφαση εφαρμογής, και αφετέρου να λειτουργεί παρακινητικά για τα υπόλοιπα Τμήματα του ΤΕΙ, τα οποία σταδιακά θα πρέπει να ενταχθούν σε αυτό τον μηχανισμό.

Η έκθεση καταλήγει με το ποιά είναι τα θετικά σημεία που προβλήθηκαν μέσω των εκθέσεων των τμημάτων και της συνολικής έκθεσης της ΜΟΔΙΠ, καθώς και το ποια είναι τα αρνητικά σημεία που εντοπίστηκαν.

Τέλος αποτυπώνουμε την άποψη της ΜΟΔΙΠ στον τρόπο αντιμετώπισης των αρνητικών σημείων, ιδιαίτερα όσον αφορά τη λήψη άμεσων μέτρων.

Πρόγραμμα σπουδών

- Το ΠΠΣ των τμημάτων θα πρέπει να ανανεώνεται τακτικά ώστε να περιλαμβάνει νέα αντικείμενα. Δυστυχώς υπάρχει κάποιο πρόβλημα τα τελευταία έτη επειδή τα τμήματα οφείλουν να περιορίζουν τα μαθήματα επιλογής λόγω των περιορισμών που τέθηκαν από το ΥΠΔΒΜΘ στον αριθμό των μαθημάτων επιλογής.
- Τα τμήματα, οι σχολές και το ίδρυμα θα πρέπει να συνεχίσουν να υποστηρίζουν την αύξηση του αριθμού και τη λειτουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων.
- Απαιτούνται περισσότεροι χώροι για την υποστήριξη ΠΠΣ, ΜΠΣ και των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Διδακτικό έργο - Προσωπικό

- Τα τελευταία έτη ο αριθμός των εισαγόμενων σπουδαστών μειώθηκε και αυτό οδηγεί σε βελτίωση της αναλογίας φοιτητών/καθηγητών. Ο αριθμός εισακτέων πρέπει να διατηρηθεί στο παρόν επίπεδο με την υπάρχουσα οικονομική κατάσταση και τις παρούσες υποδομές.
- Η βελτίωση συστήματος εξετάσεων με υποχρεωτικές εργασίες, εξετάσεις προόδου κ.λπ. πρέπει να γίνει αντικείμενο σοβαρού διαλόγου στα τμήματα
- Θα πρέπει να μειωθεί ο φόρτος διδασκαλίας των μελών Ε.Π. και να δοθεί περισσότερη έμφαση στην ποιότητα παροχής διδακτικού έργου.

Ερευνητικό έργο

- Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων.
- Θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στα μέλη ΕΠ,

μετά από αξιολόγηση να επιβλέπουν την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

- Θα πρέπει να επιτραπεί η μείωση του διδακτικού φόρτου για τα μέλη ΕΠ που υλοποιούν ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα.
- Θα πρέπει να δοθούν νέες θέσεις Ε.Π. στα Τμήματα ώστε να ενισχυθούν το ερευνητικό και διδακτικό έργο σε νέα ερευνητικά αντικείμενα/περιοχές γεγονός που θα οδηγήσει και στην αναβάθμιση των πτυχιούχων των τμημάτων.

Λοιπές υπηρεσίες και υποδομές

- Τα Τμήματα θα πρέπει να ενισχυθούν με νέα μέλη Ε.Τ.Π.
- Τα Τμήματα χρειάζονται χώρους συνεργασίας και έρευνας. Η έλλειψη χώρων (για γραφεία, ερευνητικά εργαστήρια, αίθουσες συνεργασίας και συνεδριάσεων) αποτελεί εμπόδιο στην αναβάθμιση του διδακτικού και του ερευνητικού έργου του ΤΕΙ.

Θέλω να πιστεύω ότι ο κύριος στόχος της αποτύπωσης των σημαντικότερων μεγεθών ακαδημαϊκής και διοικητικής λειτουργίας του ΤΕΙ-Α επιτεύχθηκε απόλυτα σε συνθήκες συνεργατικού πνεύματος και ελεύθερης διακίνησης των όποιων απόψεων. Η ταξινόμηση των πορισμάτων των εσωτερικών και εξωτερικών αξιολογήσεων σε συνδυασμό με την εφαρμογή της τεχνικής της SWOT ανάλυσης οδήγησε σε ένα εξαιρετικά πλούσιο αποθετήριο δεδομένων που επιτρέπει στην τωρινή και την μελλοντική διοίκηση του Ιδρύματος να σχεδιάσει τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα βήματα ακαδημαϊκής αναβάθμισης, να βελτιώσει διαδικασίες, να προτείνει νέες.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τα μέλη της ΜΟ.ΔΙ.Π., τους Δ/ντες των Σχολών, τους προϊσταμένους και τις ΟΜΕΑ των τμημάτων, τους προϊσταμένους των διοικητικών Υπηρεσιών και όσους βοήθησαν στη συγκέντρωση και την ανάλυση των απαραίτητων στοιχείων για την σύνταξη της Ιδρυματικής Εσωτερικής Έκθεσης.

Χάλαρης Ιωάννης
Πρόεδρος ΜΟΔΙΠ ΤΕΙ-Α

ΠΙΝΓΚ - ΠΟΝΓΚ

Οι καθηγητές του ΤΕΙ Αθήνας σε αγώνες στην επιτραπέζια αντισφαίριση

Σε συναντήσεις γεμάτες πάθος και ένταση και με εξαιρετικά αμφιρροπούς αγώνες σε μια συνάντηση πολύ φιλική όπως αρμόζει στο πνεύμα της ανώτατης εκπαίδευσης **οι αθλητές - καθηγητές του ΤΕΙ Αθήνας** κατάφεραν να επικρατήσουν των αντιπάλων τους **στο πρωτάθλημα της πανεπιστημιάδας στην επιτραπέζια αντισφαίριση** που οργάνωσε φέτος το Πάντειο Πανεπιστήμιο στην Αθήνα τον Μάιο.

[Χαίρομαι πολύ που βρίσκομαι σε ένα τέτοιο πρωτάθλημα και είναι πραγματικά σημαντικό να δίνεις τέτοιες ευκαιρίες για άθληση και ευγενή άμιλλα σε καθηγητές που συνεχίζουν να κάνουν αθλητισμό], είπε ο καθηγητής του ΤΕΙ Αθήνας Δρ. **Νικήτας Χιωτίνης**.

[Στο συγκεκριμένο πρωτάθλημα οι αθλητές είναι άνθρωποι που όπως καταλαβαίνω από τα χαμόγελα, αλλά και την ένταση στα πρόσωπά τους, πραγματικά έχουν ενθουσιαστεί με την εμπειρία] είπε ο αθλητής και καθηγητής στο ΤΕΙ Αθήνας Δρ. **Γρηγόρης Βλασσάς**.

Για την ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας αγωνίστηκαν οι **Βλασσάς Γρηγόρης, Νικήτας Χιωτίνης και Κωνσταντίνος Καράμπελας** οι οποίοι κατέλαβαν αντιστοίχως την δεύτερη θέση ο κ. Βλασσάς την πέμπτη ο κ. Χιωτίνης και την έκτη ο κ. Καράμπελας.

Από δεξιά οι αθλητές Βλασσάς Γρηγόρης ΤΕΙ Αθήνας, Τσουρουφλή Αναστασία Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Νικήτας Χιωτίνης ΤΕΙ Αθήνας και Κωνσταντίνος Καράμπελας ΤΕΙ Αθήνας

Συνεργασία του ΤΕΙ Αθήνας με Γερμανικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές σύστημα το ΤΕΙ της Αθήνας δεν μπορεί να παραμένει εσωστρεφές και αμέτοχο, μακριά από τα τεκταινόμενα στη διεθνοποιημένη Ανώτατη Εκπαίδευση.

Η έλλειψη εξωστρέφειας αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του Ιδρύματος και στην ορθή προετοιμασία των φοιτητών μας στην παγκοσμιοποιημένη πλέον αγορά εργασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες δυνατότητες που παρέχει ο νόμος 4009/2011 σε θέματα διεθνοποίησης των ΑΕΙ η Διοίκηση του Ιδρύματος υπό την εποπτεία του Αντιπροέδρου κ. **Μ. Μπρατάκου** και με συντονιστή τον κ. **Κ. Πολίτη**, ξεκίνησε συναντήσεις και αλληλογραφία με αντίστοιχα Γερμανικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

➔ Κατ' αρχήν έγινε καταγραφή 180 ιδρυμάτων από τα 400 στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Γερμανία, και εξ αυτών επιλέχσαν τα 47 με αντίστοιχες ειδικότητες του ΤΕΙ Αθήνας. Είκοσι ιδρύματα εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για μελλοντική συνεργασία και σε 4 από αυτά πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας στην έδρα τους στη Γερμανία το διάστημα 13 έως 24-2-2012. Με τα αντίστοιχα του Βερολίνου και της Φρανκφούρτης ήδη υπεγράφη πρωτόκολλο συνεργασίας. Με τα υπόλοιπα 13 υπάρχει συνεχής επικοινωνία.

➔ Συντάχθηκε επιστολή με την οποία εκφράζουμε το ενδιαφέρον μας για:

- Τρόπους πιθανής συνεργασίας και κοινών δράσεων τόσο μεταξύ των δύο ιδρυμάτων μας, όσο και τη δυνατότητα συμμετοχής του ιδρύματος μας σε υφιστάμενο δίκτυο συνεργασιών που αυτά συμμετέχουν.
- Συνεργασία που δεν αφορά μόνο εκπαίδευση και έρευνα, αλλά και αμφίδρομη μεταφορά τεχνογνωσίας και μεθόδους συνεργασίας με επιχειρήσεις, μέσα από τη σύνδεση των προγραμμάτων σπουδών με τις ανάγκες της τοπικής και διεθνούς αγοράς εργασίας.
- Οποιαδήποτε άλλης μορφής συνεργασία που θα υπάρξει ενδιαφέρον.

➔ Παράλληλα πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις 30-5-2012 με τους Προϊσταμένους και Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους Τμημάτων με τον αντιπρόεδρο κ. Μ.

Μπρατάκο, και 12 Τμήματα δήλωσαν το ενδιαφέρον τους για οργάνωση κοινών δράσεων με αντίστοιχα ιδρύματα της Γερμανίας. Το ενδιαφέρον των Τμημάτων αυτών εστιάζεται σε:

- Ανταλλαγές φοιτητών
- Ανταλλαγές καθηγητών
- Σύντομες επισκέψεις καθηγητών (Μίας εβδομάδας)
- Κοινά ερευνητικά προγράμματα
- Κοινές δράσεις
- Καινοτομικές ιδέες και δράσεις
- Άλλες προτάσεις

➔ Επίσης στις 7-6-2012 πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΙ Αθήνας ενημερωτική συνάντηση της Διοίκησης του Ιδρύματος με το Διευθυντή του γραφείου Αθηνών της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD), και τη Διευθύντρια των Διεθνών Σχέσεων του Γερμανικού Οργανισμού για την έρευνα και την καινοτομία HELMHOLTZ GEMEINSCHAFT. Στη συνάντηση αυτή αποφασίσθηκε να διερευνηθεί η δυνατότητα στοχευμένων δράσεων για εκπαιδευτικούς και φοιτητές του ΤΕΙ Αθήνας και προς το σκοπό αυτό υπάρχει ανοιχτή επικοινωνία.

Στην προσπάθεια αυτή πολύτιμη υπήρξε η συνεργασία με την Προϊσταμένη του τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων του Ιδρύματός μας κ. **Ι. Γιαρένη**.

Μ. Μπρατάκος

Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

➡ Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

Δραστηριότητες του τμήματος

*E r a s m u s

Κινητικότητα γραφείου διεθνών σχέσεων για το χρονικό διάστημα 1-4-2012 έως 30-6-2012

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-4-2012 έως 30-06-2012, μετακινήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος LLP/ERASMUS 13 εξερχόμενοι φοιτητές σε επιχειρήσεις και Ιδρύματα του εξωτερικού για πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης καθώς και 10 μέλη Ε.Π. για διδασκαλία και 17 μέλη Ε.Π. & Δ.Π. για επιμόρφωση.

Παράλληλα, το προαναφερόμενο τρίμηνο, το ΤΕΙ Αθήνας υποδέχτηκε 15 εισερχόμενους Καθηγητές, οι οποίοι επισκέφθηκαν το ΤΕΙ Αθήνας μέσω της δράσης «Teaching Staff Mobility» του προγράμματος LLP/ERASMUS, με σκοπό τη διδασκαλία.

από τις εκπαιδευτικούς του Τμήματος Νοσηλευτικής Β', **Καυγά Άννα και Ματζώρου Μαριάννα.**

* Στα πλαίσια του μαθήματος των «Ερευνητικών Εργασιών» ομάδα από 22 μαθητές του 4^{ου} Γενικού Λυκείου Γαλατσίου, επισκέφθηκαν το ΤΕΙ Αθήνας, όπου ενημερώθηκαν πάνω στο θέμα «**Κίνδυνοι στην καθημερινή μας ζωή, ασφάλεια, πρώτες βοήθειες**», από τους εκπαιδευτικούς του Τμήματος Νοσηλευτικής Α' κ. **Βασιλόπουλο, κ. Καπάδοχο** και την κα **Γερογιάννη** στις 3-5-12.

* Την ίδια μέρα 17 μαθητές του 5^{ου} Γενικού Λυκείου Περιστερίου επισκέφθηκαν εργαστήρια των Τμημάτων Πληροφορικής, Εμπορίας και Διαφήμισης καθώς και του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων.

* Επίσης στις 25-5-12 ομάδα μαθητών του 19^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αιγάλεω επισκέφθηκαν το ΤΕΙ και οι μικροί μαθητές ξεναγήθηκαν σε εργαστήρια των Τμημάτων ΣΑΕΤ και Τεχνολογίας Τροφίμων.

*Ε π ι σ κ έ ψ ε ι ς Σ χ ο λ ε ί ω ν

* Ομάδα μαθητών του Ειδικού Γυμνασίου και Λυκείου του Ιλίου, με πολλαπλές αναπηρίες και μαθησιακές δυσκολίες, επισκέφθηκαν το Ίδρυμά μας την 30-4-2012 και ενημερώθηκαν σε θέματα, Αγωγής Υγείας, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και πρώτες βοήθειες,

Όλους τους επισκέπτες στο Ίδρυμά μας τους υποδέχτηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων και αφού τους ενημέρωναν για το ΤΕΙ Αθήνας, στο χώρο του Συνεδριακού Κέντρου, τους μοίραζαν έντυπο υλικό και cd, τους οδηγούσαν στα Τμήματα.

➡ Τμήμα Εκπαιδευτικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

... κατά τους μήνες Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο 2012

Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Παραίτηση με δύο αιτήσεις				
Π. Χατζηδιάκος	καθηγητής	ΣΤΕΦ	Ηλεκτρονικής	23-4-2012
Διορισμός				
Θ. Καπάδοχος	καθηγητής εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Α'	10-5-2012

➔ Τμήμα Διοικητικού και Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού

Προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας που μετατάχθηκε, συνταξιοδοτήθηκε ή αποχώρησε από την Υπηρεσία.

Μόνιμο Διοικητικό Προσωπικό (ΔΠ) του ΤΕΙ-Α του οποίου η υπαλληλική σχέση λύθηκε, από 1-4-2012 έως 30-6-2012

Όνομα	Υπηρεσία διοικητικής μέριμνας όπου υπηρετούσαν οι υπάλληλοι	Ημερομηνία λύσης υπαλληλικής σχέσης
Φ. Γιαννακοπούλου	τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΔΟ)	12-04-2012
Λ. Δενεζάκη	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Διοικητικού)	19-05-2012
Β. Καφιόχα	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Διοικητικού)	02-04-2012
Ν. Λαζάρου	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Διοικητικού)	23-04-2012
Ξ. Μάλαμη	Διεύθυνση Οικονομικού	29-06-2012
Α. Μαλλιάρου	τμήμα Προμηθειών & Περιουσίας (Διεύθυνση Οικονομικού)	31-05-2012
Α. Μπάκα	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Διοικητικού)	31-05-2012
Α. Μπουρνά-Λουκούζα	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Διοικητικού)	31-05-2012
Σ. Ντέρης	τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων (ΣΕΥΠ)	31-05-2012

Μόνιμο Διοικητικό Προσωπικό (ΔΠ) του ΤΕΙ-Α που μετατάχθηκε σε άλλες υπηρεσίες, από 1-4-2012 έως 30-6-2012

Όνομα	Υπηρεσία διοικητικής μέριμνας όπου υπηρετούσε	Ημερομηνία μετάταξης
Α. Σέρβου	τμήμα Γραφιστικής (ΣΓΤΚΣ)	01-05-2012

Διοικητικό Προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ. (ΔΠ) του ΤΕΙ-Α του οποίου η υπαλληλική σχέση λύθηκε, από 1-4-2012 έως 30-6-2012

Όνομα	Υπηρεσία διοικητικής μέριμνας όπου υπηρετούσαν οι υπάλληλοι	Ημερομηνία λύσης υπαλληλικής σχέσης
Σ. Γιαννάκου	τμήμα Γραμματείας Προέδρου - Αντιπροέδρων & Γενικού Γραμματέα	02-04-2012
Β. Δούρου	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου (Διεύθυνση Διοικητικού)	29-05-2012
Α. Λινάρδου	τμήμα Εκπαιδευτικού & Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Διεύθυνση Διοικητικού)	16-05-2012
Μ. Φαφούτη-Αντωνοπούλου	τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης (ΣΑΕΤ)	26-06-2012

➔ Τμήμα Συμβουλευτικής Κοινωνικής Υπηρεσίας (Σ.Κ.Υ.)

✱ Δραστηριότητες του τμήματος για τους μήνες
Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο 2012

Η Συμβουλευτική Κοινωνική Υπηρεσία,
στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της, διοργάνωσε:

1. Δύο (2) Σεμινάρια διάρκειας 4 ωρών το καθένα για τους σπουδαστές με θέμα «**Συγγραφή Βιογραφικού Σημειώματος**».
i. Το 1^ο σεμινάριο πραγματοποιήθηκε 9-5-2012
ii. Το 2^ο σεμινάριο πραγματοποιήθηκε 13-6-2012.
2. Σεμινάριο διάρκειας 4 ωρών για τους σπουδαστές με θέμα «**Συγγραφή Πτυχιακής και Βιβλιογραφική Αναζήτηση**» στις 14-5-2012.
3. Σεμινάριο διάρκειας 4 ωρών για τους σπουδαστές με θέμα «**Στρατηγικές οργάνωσης χρόνου και Διαχείρισης Μελέτης με την βοήθεια Νέων Τεχνολογιών**» στις 6-6-2012.
4. Παρουσίαση Poster στο 4^ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας με θέμα «**Οι στάσεις και οι αντιλήψεις των σπουδαστών του ΤΕΙ Αθήνας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες**», 1 έως 4-6-2012, (Σ. Ντέμσια, Π. Δαλάπα, Ευ. Παπαγεωργίου, Κ. Ρούσσου).

Από την Κοινωνική Υπηρεσία
Πάτρα Ρούσσου
Κοινωνική Λειτουργός

✂
Στις 19-5-2012 ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας πραγματοποίησε με επιτυχία τον **Ευρωπαϊκό διαγωνισμό για τα Δάση και την Δασοπονία** στο αμφιθέατρο πληροφορικής του ΤΕΙ-Α.

«Master Programme in Information Systems»

Το Linnaeus University, με την υποστήριξη του **ΤΕΙ Αθήνας**, οργανώνει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Master Programme in Information Systems» και δέχεται αιτήσεις υποψηφίων φοιτητών. Το ΠΜΣ είναι διετές και η διδασκαλία γίνεται εξ αποστάσεως στην αγγλική γλώσσα σύμφωνα με το σχέδιο του προγράμματος που ισχύει κατά την περίοδο υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων πτυχιούχων στο ΠΜΣ.

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει τρεις (3) κατευθύνσεις

- ➔ Business and organisation development
- ➔ Information logistics
- ➔ Leadership in libraries and informationintensive organizations

Δεκτοί στο Πρόγραμμα γίνονται πτυχιούχοι του ΤΕΙ Αθήνας και άλλων Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας.

Ο αριθμός των εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε 20, αλλά ο ακριβής αριθμός θα καθοριστεί κατά τη διαδικασία αποδοχής υποψηφιοτήτων. **Για τη συμμετοχή του υποψηφίου στο ΜΠΣ δεν υπάρχουν δίδακτρα.**

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι
από 10-7-2012 έως 31-7-2012

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερωθούν πληρέστερα για το Πρόγραμμα και τα δικαιολογητικά μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας με το συντονιστή του Προγράμματος, από πλευράς ΤΕΙ Αθήνας, καθηγητή **Χρήστο Σκουρλά: cskourlas@teiath.gr.**

✱ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

➔ Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Συντήρηση των συλλογών του Μουσείου Μικρασιατικού Πολιτισμού

Στις 26, 27 και 28 Ιανουαρίου 2012 πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του συλλόγου Μικρασιατών Αιγάλεω η συντήρηση των συλλογών του Μουσείου Μικρασιατικού Πολιτισμού που δεν εκτίθενται στο Μουσείο και φυλάσσονται σε αποθηκευτικό χώρο, στο πλαίσιο του μαθήματος «Συντήρηση Λαογραφικών Συλλογών» που διδάσκεται στο Ε' Εξάμηνο του προγράμματος σπουδών του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης. Κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών αυτών ασκήσεων οι φοιτητές μελέτησαν τα αυθεντικά αντικείμενα λαογραφικών συλλογών και κατέγραψαν την ιστορία και την αισθητική, αλλά και τεκμηρίωσαν την παθολογία και την έκταση των φθορών που παρουσιάζουν. Επιπρόσθετα, παρέθεσαν τις προτεινόμενες εργασίες συντήρησης, αξιολόγησαν την κατάσταση διατήρησης και αποθήκευσης τα αντικείμενα, αφού προηγήθηκε σε αυτά ένας επιφανειακός καθαρισμός, χρησιμοποιώντας κατάλληλα υλικά και μεθόδους.

Όλα τα παραπάνω έγιναν με την καθοδήγηση και επίβλεψη των υπεύθυνων εκπαιδευτικών του Τμήματος Σ.Α.Ε.Τ. σε στενή συνεργασία με τους ανθρώπους του Συλλόγου. Τα δελτία τεκμηρίωσης των αντικειμένων των συλλογών παρέμειναν στο Μουσείο Μικρασιατικού Πολιτισμού και βεβαίως όλες οι εργασίες αποθήκευσης και συσκευασίας διενεργήθηκαν επί τόπου.

<http://mikrasiatesaigaleo.wordpress.com>

<http://mikrasiatesaigaleo.wordpress.com>

➔ Τμήμα Γραφιστικής

* Επίσκεψη καθηγητριών από την Πολωνία στο Τμήμα Γραφιστικής

Στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS το Μάιο επισκέφτηκαν το τμήμα Γραφιστικής οι καθηγήτριες **WIOLETTA JASKOLSKA** και **RENATA ZIMNICKA-PRABUCKA** από το INSTYTUT SZTUK PIEKNYCH της πόλης OLSZTYN της Πολωνίας, προσκεκλημένες των καθηγητών του τμήματος Γραφιστικής **Μ.**

Μελετζή και Ε. Μούρη.

Οι καθηγήτριες πραγματοποίησαν διάλεξη για την ιστορία και την εξέλιξη της Πολωνικής Αφίσας και παρουσίασαν το Πανεπιστήμιο τους στους σπουδαστές στο φιλόξενο χώρο του φωτογραφικού studio του τμήματος Γραφιστικής.

* Ελληνική διάκριση στο διαγωνισμό με θέμα: ENERGY IN FOCUS

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία ο διαγωνισμός «10^ο ACTION INTERNATIONAL SOLAR PHOTO COMPETITION» με θέμα «ENERGY IN FOCUS» στην κριτική επιτροπή του οποίου συμμετείχε ο επίκουρος καθηγητής Φωτ/φιας του τμήματος Γραφιστικής **Δρ. Μενέλαος Μελετζής** εκπροσωπώντας την ελληνική συμμετοχή.

Ο διαγωνισμός απευθυνόταν σε νέους ηλικίας 10-19 ετών από τις χώρες Γερμανία - Αυστρία - Ισπανία - Πορτογαλία - Ελλάδα. Το 1^ο και το 2^ο βραβείο απέσπασαν ελληνικές συμμετοχές. Το τρίτο βραβείο απέσπασε η γερμανική συμμετοχή.

1^ο βραβείο ελληνική συμμετοχή

2^ο βραβείο ελληνική συμμετοχή (τριλογία)

3^ο βραβείο γερμανική συμμετοχή

➔ Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας

Διάλεξη του Joseph Wronka με θέμα «Κοινωνική Εργασία και ανθρώπινα δικαιώματα»

Στις 6 Ιουνίου 2012 ο αμερικανός καθηγητής Joseph Wronka, Σχολή Κοινωνικής Εργασίας του Πανεπιστημίου Springfield της Μασαχουσέτης και μόνιμος εκπρόσωπος της Διεθνούς Ένωσης Σχολών Κοινωνικής Εργασίας (IASSW) στα Ηνωμένα Έθνη στη Γενεύη, έδωσε διάλεξη στο Συνεδριακό Κέντρο του Ιδρύματος με θέμα «Κοινωνική Εργασία και ανθρώπινα δικαιώματα».

Η Κοινωνική Εργασία ως εφαρμοσμένη κοινωνική επιστήμη από την αφετηρία της έχει ως πρωταρχική επιδίωξη να συμβάλει στην κάλυψη βασικών κοινωνικών αναγκών του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ομάδων αυτών που είναι ευάλωτες, καταπιεσμένες και εκτεθειμένες στην φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό. Η θεωρία και η πρακτική της θεμελιώνονται στις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης με σκοπό την προώθηση της κοινωνικής ευημερίας σε όλο τον πληθυσμό ανεξαρτήτως ηλικίας, αναπηρίας, φυλής ή εθνικής καταγωγής, κοινωνικής τάξης, θρησκείας ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

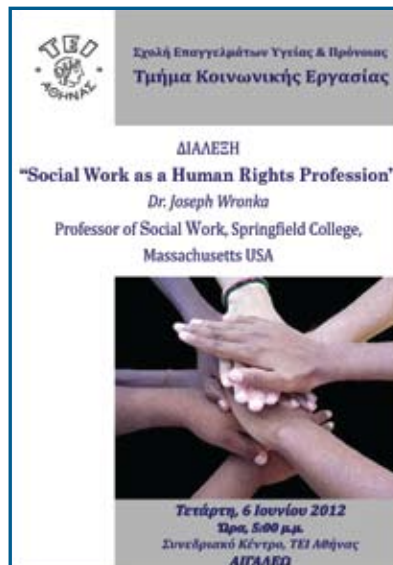
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προβληματισμό προκάλεσε η προσέγγιση του καθηγητή Joseph Wronka ως προς το ότι οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων συνδέονται πρωτίστως με την έλλειψη απαιτούμενης κουλτούρας / παιδείας για την αναγνώριση, το σεβασμό, την τήρηση και την προάσπισή τους, καθώς επίσης και η πρότασή του για την πολιτισμική - βιωματική εκπαίδευση των παιδιών και των ενηλίκων στις αρχές των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων ως μέσο συνειδητοποίησης και αλλαγής της συμπεριφοράς τους.

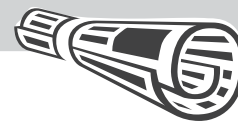
Στην εκδήλωση παρευρέθηκε η Διευθύντρια της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας, Καθηγήτρια **Ζαμπία Βαρδάκη**. Συμτείχαν πάνω από 150 φοιτητές κοινωνικής εργασίας, διδάσκοντες και επαγγελματίες κοινωνικοί λειτουργοί από διάφορες Κοινωνικές Υπηρεσίες και Κέντρα Πρακτικής Άσκησης

καθώς και εκπαιδευτικοί συναφών ειδικοτήτων. Τη διερμηνεία της διάλεξης είχε αναλάβει η Επίκουρη Καθηγήτρια του Κέντρου Ξένων Γλωσσών του ΤΕΙ Αθήνας κυρία **Ελένη Καπέλλου**.

Στη διάρκεια της διάλεξης, λειτούργησε έκθεση αφίσας με θέμα παραβίαση - προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κοινωνική εργασία. Το υλικό της έκθεσης δημιουργήθηκε από τους φοιτητές του Β' Εξαμήνου στο πλαίσιο του εργαστηριακού μαθήματος «Τεχνικές Έκφρασης και Επικοινωνίας στην ΚΕΟ» (διδάσκουσες καθηγήτριες: **Ελένη Κοντογιάννη, Μαρία Παπαθανασίου, Ελένη Παπούλη**) και χρησιμοποιήθηκε για τη δημοσιοποίηση της εκδήλωσης και περαιτέρω προβληματισμό.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν on line φοιτητές από άλλα τμήματα αλλά και από Σχολές Κοινωνικής Εργασίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όπως το Πανεπιστήμιο του Sussex. Την ευθύνη για τη διοργάνωση και το συντονισμό της διάλεξης είχαν η **Αλεξάνδρα Βεργέτη**, επίκουρη καθηγήτρια και η **Ελένη Παπούλη**, καθηγήτρια εφαρμογών του Τμήματος.

Η εφημερίδα «**ΤΑ ΝΕΑ**» (22-6-2012) με τίτλο «*Ο πρύτανης που πολέμησε τον νόμο για τα ΑΕΙ*» γράφει: «Λίγο καιρό μετά τη συμφωνία ΝΔ - ΠΑΣΟΚ (πέρυσι το καλοκαίρι) με αρχιτέκτονα την Άννα Διαμαντοπούλου που οδήγησε στην ψήφιση με ευρεία πλειοψηφία του νέου νόμου - πλαισίου λειτουργίας των ΑΕΙ, ο σημερινός υφυπουργός Παιδείας Θόδωρος Παπαθεοδώρου, πρύτανης τότε του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ανέλαβε την προεδρία της Συνόδου Πρυτάνεων.

Η εφημερίδα «**ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ**» (21-6-2012) με τίτλο «*Αγώνας ενάντια στον οικονομικό στραγγαλισμό των ΑΕΙ*» γράφει, αναφερόμενη σε ανακοίνωση του ΜΑΣ: «Από 1^η Σεπτεμβρίου θα διακοπεί η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων, αν δεν προχωρήσουν στην εφαρμογή του νόμου - πλαισίου και την εκλογή των Συμβουλίων Διοίκησης. Δηλαδή, τα ιδρύματα δε θα πάρουν φράγκο αν δε συμμορφωθούν με το νόμο - πλαίσιο που δημιουργεί το πανεπιστήμιο - επιχείρηση με υποβαθμισμένα πακέτα γνώσης και πτυχία - διαβατήρια για την ανεργία.

Η εφημερίδα «**ΑΥΓΗ**» (20-6-2012) με τίτλο «*Δίμηνη παράταση στη χρηματοδότηση των ΑΕΙ και ΤΕΙ*» γράφει: «Βαθειά «ανάσα» έδωσε η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας μετά και την παράταση της χρηματοδότησής τους μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου, τη στιγμή που αυτή έληγε στις 30 Ιουνίου. ...Η θετική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αναφέρει πως τα εν ενεργεία Πρυτανικά Συμβούλια, των οποίων η θητεία λήγει στις 30 Αυγούστου, μπορούν να εισηγηθούν τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος με τη διαδικασία που προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος. Η Φ. Κιάου απέστειλε ήδη σχετική εγκύκλιο στα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ της χώρας».

Η εφημερίδα «**ΤΟ ΒΗΜΑ**» (20-6-2012) με τίτλο «*Στο Ίδρυμα Νεολαίας παραμένουν οι φοιτητικές εστίες*» γράφει: «Παραμένουν στο Ίδρυμα Νεολαίας και Δια

Βίου Μάθησης (πρώην Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας) οι αρμοδιότητες λειτουργίας των φοιτητικών εστίων για το επόμενο χρονικό διάστημα και μέχρι να εκλεγούν οι νέες διοικήσεις των ΑΕΙ. Σχετικό αίτημα είχαν υποβάλει στο υπουργείο Παιδείας οι διοικήσεις των πανεπιστημίων, στην ευθύνη των οποίων είχε περιέλθει η λειτουργία των εστίων, χωρίς όμως να έχουν αναβαθμιστεί και με δεδομένα τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν».

Η εφημερίδα «**ΗΜΕΡΗΣΙΑ**» (19-6-2012) με τίτλο «*Προσωρινή λύση για τη χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων*» γράφει: ««Ανάσα» μέχρι το Σεπτέμβριο παίρνουν τα ΑΕΙ. Γνωμοδότηση που εξέδωσε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ύστερα από ερώτημα της υπηρεσιακής υπουργού Παιδείας κ. Φρόσως Κιάου, επιτρέπει τη συνέχιση της χρηματοδότησης πανεπιστημίων και ΤΕΙ μέχρι το τέλος Αυγούστου με βάση τον προηγούμενο νόμο για την ανώτατη εκπαίδευση.

Η εφημερίδα «**ΕΘΝΟΣ**» (18-5-2012) με τίτλο «*Χωρίς εκπλήξεις οι φοιτητικές κάλπες*» γράφει: «Μικρές διαφορές, που αφορούν κυρίως απώλειες της φοιτητικής παράταξης του ΠΑΣΟΚ που διασπάστηκε, αποτυπώνονται στα αποτελέσματα των φοιτητικών εκλογών. Μικρά και τα κέρδη των αριστερών σχημάτων, παρά την έκρηξη του ΣΥΡΙΖΑ.

Η εφημερίδα «**ΗΜΕΡΗΣΙΑ**» (16-5-2012) με τίτλο «*Βαθμός «κάτω από τη βάση» για τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ*» γράφει: «Με βαθμολογία «κάτω από τη βάση» αξιολογείται το ελληνικό σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης. Μεταξύ 48 χωρών παγκοσμίως η Ελλάδα κατατάσσεται στην 29^η θέση, ενώ ειδικά σε ό,τι αφορά τις υποδομές, το νομοθετικό πλαίσιο, αλλά και τη δυνατότητα των πανεπιστημίων της να συνδεθούν με την αγορά εργασίας, οι επιδόσεις της είναι απογοητευτικές, με αποτέλεσμα να καταλαμβάνει την 48^η, δηλαδή την τελευταία θέση.

νέα

από τη δράση της ΠΟΣΔΕΠ*, της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ** και της ΕΕΕ***

Δελτίο τύπου της ΠΟΣΔΕΠ*, της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ** και της ΕΕΕ***

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2012

ΘΕΜΑ: Αντίδραση των Ομοσπονδιών για τη μεταφορά της ΓΓΕΤ από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων.

Η σημερινή δημοσίευση στο ΦΕΚ του Προεδρικού Διατάγματος αρ. 85 που αφορά στη μεταφορά της ΓΓΕΤ από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων αποτελεί την πρώτη δυσάρεστη έκπληξη για το χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας. Η μεταφορά αυτή έγινε χωρίς καμία προηγούμενη συζήτηση και συναίνεση. Πρόκειται για ενέργεια που

- ➔ Κινείται αντίθετα με τις διεθνείς τάσεις, που επιτάσσουν την συνύπαρξη και στο ανώτατο επίπεδο των χώρων της γνώσης της έρευνας και της καινοτομίας. Και στην πλέον υπανάπτυκτη χώρα τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα υπάγονται στο ίδιο υπουργείο,
- ➔ Αγνοεί τις διεργασίες που γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη συγκρότηση του ενιαίου χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, και
- ➔ Θέτει σε κίνδυνο ό,τι θετικό συντελέσθηκε τα προηγούμενα χρόνια στο χώρο αυτό μετά τη μετακίνηση της ΓΓΕΤ στο Υπουργείο Παιδείας, στο βωμό απροσδιόριστων μικροκομματικών και εσωκομματικών ισορροπιών,

και ως εκ τούτου ζητάμε την άμεση απόσυρση του σχετικού εδαφίου του εν λόγω ΠΔ και την παραμονή της ΓΓΕΤ στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας.

Τέλος, επαναφέρουμε το πάγιο αίτημα των Ομοσπονδιών μας για τη δημιουργία Υπουργείου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Καινοτομίας, κάτι που υπάρχει ακόμα και στα περισσότερα από τα νεοσύστατα Βαλκανικά κράτη.

Ο Πρόεδρος της ΠΟΣΔΕΠ
Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης
καθηγητής Ε.Μ.Π.

Ο Πρόεδρος της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ
Γιάννης Τσάκνης
καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Η Πρόεδρος της ΕΕΕ
Μαρία Θ. Στουμπούδη
Δ/ντρια Ερευνών ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.

* ΠΟΣΔΕΠ: Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού

** ΟΣΕΠ-ΤΕΙ: Ομοσπονδία Συλλόγων Εκπαιδευτικού Προσωπικού ΤΕΙ

*** ΕΕΕ: Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2012

ΘΕΜΑ: Συνάντηση εκπροσώπων των ΠΟΣΔΕΠ, ΟΣΕΠ-ΤΕΙ και ΕΕΕ με τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού, Αθλητισμού κ. Κ. Αρβανιτόπουλο στις 17-7-2012

Πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου, σε πολύ καλό κλίμα, η προγραμματισμένη συνάντηση εκπροσώπων των Ομοσπονδιών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Έρευνας με τον νέο Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού, Αθλητισμού κ. Κ. Αρβανιτόπουλο.

Οι εκπρόσωποι των Ομοσπονδιών, αφού συνεχάρησαν τον Υπουργό για την ανάληψη των καθηκόντων του και του ευχήθηκαν καλή επιτυχία, τόνισαν ιδιαίτερα:

1. Την **ανάγκη επαναφοράς της ΓΓΕΤ στο φυσικό της χώρο που είναι το Υπουργείο Παιδείας**, όπως συμβαίνει σε όλες τις αναπτυγμένες ευρωπαϊκές (και μη) χώρες, **στο πλαίσιο της καλύτερης λειτουργικής ολοκλήρωσης του ενιαίου χώρου της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας.**
2. Τη δραματική οικονομική κατάσταση της πλειονότητας των διδασκόντων στα ΑΕΙ αλλά και των Ερευνητών και το ότι οποιαδήποτε περαιτέρω περικοπή του μισθού θεωρείται απαράδεκτη αφού δεν έλαβαν καμία αύξηση τη δεκαετία 2000 - 2009 και επιπλέον τα τελευταία τρία χρόνια έχασαν το 25% των αποδοχών τους. **Η οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση αποδοχών θα εντείνει ακόμα περισσότερο το κύμα διαρροής του επιστημονικού δυναμικού της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας προς Ιδρύματα του εξωτερικού (brain drain) σε μια στιγμή που η χώρα το χρειάζεται όσο ποτέ.**
3. Την ανάγκη νομοθετικών παρεμβάσεων, ώστε να λειτουργήσουν κανονικά τα ΑΕΙ το φθινόπωρο.
4. Την ανάγκη εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού και σοβαρής μελέτης από τη νέα ΑΔΙΠ με επιστημονικά κριτήρια, ώστε να γίνει συνολικά και όχι αποσπασματικά ο χωροταξικός ανασχεδιασμός των ΑΕΙ.
5. Τόνισαν, επίσης, ότι πρέπει να προχωρήσουν οι διορισμοί του διδακτικού προσωπικού των ιδρυμάτων τόσο των εκλεγμένων που περιμένουν ήδη δυο χρόνια, όσο και του έκτακτου προσωπικού. Ακόμη, ζητήθηκε να γίνει μεταφορά πιστώσεων και να διοριστούν άμεσα τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ που έχουν εκλεγεί και υπηρετούν στο δημόσιο.

Τέλος, θα πρέπει να τονισθεί ότι παρουσιάστηκε το σύνολο των άλλων επιμέρους ζητημάτων που απασχολούν τους συναδέλφους, τα οποία θα μελετηθούν από τον Υπουργό και θα συζητηθούν αναλυτικά σε επόμενη συνάντηση.

Ο Πρόεδρος της ΠΟΣΔΕΠ
Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης
καθηγητής Ε.Μ.Π.

Ο Πρόεδρος της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ
Γιάννης Τσάκνης
καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Η Πρόεδρος της ΕΕΕ
Μαρία Θ. Στουμπουδή
Δ/ντρια Ερευνών ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.

νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

εγκρίσεις νέων προγραμμάτων

Τίτλος Έργου

«Εστίαση - Έλεγχος της Ποιότητας και Ασφάλειας των Τροφίμων σε Χώρους Μαζικής Εστίασης - Παρεμβατικά Προγράμματα

Φορέας Χρηματοδότησης
Προϋπολογισμός Έργου
Σύντομη περιγραφή

Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»
 610.414,00 €

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ στοχευόμενων δράσεων με γνώμονα την έλλειψη σύγχρονων ολοκληρωμένων κατευθύνσεων πρόληψης αναφορικά με την ποιότητα και την ασφάλεια τροφίμων στους χώρους μαζικής εστίασης νοσοκομείων, γηροκομείων και θεραπευτηρίων χρόνιων παθήσεων.

Ειδικότερα, προβλέπεται η υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων:

**Επιστημονικός
Υπεύθυνος:**

Ι. Τσάκνης,
καθηγητής

τμήμα Τεχνολογίας
Τροφίμων

Υποέργο 1

«Σχεδιασμός και ανάπτυξη παρεμβατικών προγραμμάτων σε θέματα διαχείρισης τροφίμων σε χώρους μαζικής εστίασης»

Π.Ε. 1.1

Επιλογή χώρων μαζικής εστίασης ανά την Ελλάδα & Εκτίμηση του επιπέδου εφαρμογής των απαιτήσεων υγιεινής και ασφάλειας των χώρων μαζικής εστίασης με βάση τα αποτελέσματα των δειγματοληπτικών μικροβιολογικών ελέγχων και παρεμβατικές προτάσεις για τη βελτιστοποίηση της υπάρχουσας κατάστασης.

Π.Ε. 1.2

Προετοιμασία Πρότυπου Εγχειριδίου Υγιεινής και Ασφάλειας, στο οποίο θα καταγράφονται αναλυτικά όλες οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για κάθε κατηγορία χώρου μαζικής εστίασης, ώστε να επιτυγχάνεται η εφαρμογή των απαιτήσεων υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO:22000.

Π.Ε. 1.3

Παρεμβατικό Πρόγραμμα - Δημιουργία Πρότυπου Υλικού & Κύκλοι Ευαισθητοποίησης εργαζομένων στα Νοσοκομεία, Γηροκομεία και Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων στην αποτελεσματική εφαρμογή της υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων, καθώς και στις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Π.Ε. 1.4

α. Δημιουργία διαδραστικών παιχνιδιών σε έντυπη μορφή (Σταυρόλεξα, κρυπτόλεξα, quiz, puzzle), για να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά στη σημασία των υγιεινών και ασφαλών φαγητών.
β. Δημιουργία διαδραστικών παιχνιδιών σε ηλεκτρονική μορφή (προσομοίωση).

Πακέτο εργασίας 1.5

Πιστοποίηση των επιλεγέντων μονάδων μαζικής εστίασης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO:22000.

Υποέργο 2

«Διάχυση και Προβολή»

Υποέργο 3

«Εξωτερική Αξιολόγηση»

Τίτλος Έργου

Μέλη κύριας ερευνητικής ομάδας

Φορέας Χρηματοδότησης**Προϋπολογισμός Έργου****Διάρκεια έργου****Σύντομη περιγραφή****Επιστημονικός
Υπεύθυνος:****Ι. Κανδαράκης,**
καθηγητήςτμήμα Τεχνολογίας
Ιατρικών Οργάνων**Medical Image Science through Luminescence****Ν. Καλύβας, Ι. Βαλαής, Γ. Φούντος, Π. Λιαπαρίνος,**

μέλη Ε.Π. ΤΕΙ Αθήνας

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

308.000,00 €

36 μήνες (από 1-8-2012 έως 31-7-2015)

Μελέτη της ποιότητας της Ιατρικής Απεικόνισης και της επίδρασης σε αυτή των φθορίζοντων υλικών που χρησιμοποιούνται στους απεικονιστικούς ανιχνευτές ακτινοβολίας.

Η μελέτη θα περιλαμβάνει πειραματικές μετρήσεις, προσομοιώσεις με τη μέθοδο Monte Carlo και χρήση θεωρητικών μοντέλων.

Ο σκοπός του έργου είναι να βελτιωθεί η εμπειρία της ερευνητικής ομάδας στη μελέτη των φθορίζοντων υλικών και να δημιουργηθεί μια ευρωπαϊκή δομή Αριστείας με κέντρο την ανωτέρω ερευνητική ομάδα, που θα λειτουργεί ως κέντρο αναφοράς μεταξύ των βιομηχανιών παρασκευής φθορίζοντων υλικών και του τελικού χρήστη που είναι οι φορείς κατασκευής και παροχής ιατρικού εξοπλισμού.

Η κύρια ερευνητική ομάδα του έργου αποτελείται από μέλη ΕΠ του Τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων του ΤΕΙ Αθήνας (**Ν. Καλύβας, Ι. Βαλαής, Γ. Φούντος, Π. Λιαπαρίνος**)

Τίτλος Έργου**Προϋπολογισμός Έργου****Σύντομη περιγραφή****Επιστημονική
Υπεύθυνη:****Χ. Μαρβάκη,**
καθηγήτρια

τμήμα Νοσηλευτική Α'

«Θερινό Σχολείο - Νέες τεχνολογίες στην πρόληψη και αντιμετώπιση χρόνιων ελκών και τραυμάτων»

1.980,00 €

ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων με θέμα «Νέες Τεχνολογίες στην Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Χρόνιων Τραυμάτων και Ελκών». Σκοπός του Προγράμματος είναι η επικαιροποίηση σε θέματα πρόληψης και επούλωσης τραυμάτων και ελκών και η στην πράξη χρήση των νέων τεχνολογιών που συμβάλλουν σε αυτή.

Τίτλος Έργου**Φορέας Χρηματοδότησης****Προϋπολογισμός Έργου****Διάρκεια έργου****Σύντομη περιγραφή****Επιστημονικός
Υπεύθυνος:****Ν. Καρανικόλας,**
αν. καθηγητής

τμήμα Πληροφορικής

«Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης εγκρίσεων και πληρωμών»

Αρεταίειο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο

1.700,00 €

25-6-2012 έως 24-10-2012

ΘΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ για τη διαχείριση των εγκρίσεων και των πληρωμών. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει τη χορήγηση αριθμού έγκρισης και πληρωμών (αριθμός ανάληψης υποχρέωσης), την καταχώρηση και την αναζήτηση στοιχείων για την κάθε ανάληψη υποχρέωσης (ημερομηνία έγκρισης, ημερομηνία ανάληψης, αιτιολογία, αιτούμενο ποσό, υπογράφων και υπόλοιπο), την παρακολούθηση των καταβολών και των εκκρεμών οφειλών για 30, 60, 90 ημέρες και τις ληξιπρόθεσμες (περισσότερες από 90 ημέρες).

Διαγωνισμός

«Καινοτόμος ιδέα - προϊόν /υπηρεσία»

1. Γενικό Πλαίσιο

Είναι πλέον ευρύτατα αποδεκτό ότι η μετουσίωση των αποτελεσμάτων της Εφαρμοσμένης Επιστήμης σε Καινοτομία, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, αποδεικνύεται ως ο βασικότερος πυλώνας - το θεμέλιο της σύγχρονης Οικονομίας - η οποία αναφέρεται πλέον ως Οικονομία της Γνώσης (Knowledge Economy). Στον νέο αυτό τύπο οικονομίας, η ικανότητα δημιουργίας, διάδοσης και αξιοποίησης της Καινοτομίας αναγνωρίζεται ως βασική προϋπόθεση απόκτησης διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και προβάλλει σήμερα ως προϋπόθεση επιβίωσης των μικρών και των μεγάλων μονάδων της παραγωγικής Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας και κατ' επέκταση των κοινωνιών, στο άγριο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον.

Με βάση τα παραπάνω, βασική παράμετρος γι' αυτό που στις σύγχρονες κοινωνίες αποκαλείται ανάπτυξη είτε οικονομική, είτε κοινωνική, αποδεικνύεται ότι είναι η επιτυχημένη σύνδεση ανάμεσα στην παραγωγή υψηλού επιπέδου επιστημονικού δυναμικού και τεχνολογίας από την μία πλευρά και στη λήψη αποφάσεων σωστής βιομηχανικής αξιοποίησης και εμπορικής εκμετάλλευσης του τελικού καινοτομικού προϊόντος από την άλλη. Αυτή η σύνδεση αποτελεί για πολλούς ίσως την θεμελιωδέστερη, λειτουργία της αναπτυξιακής διαδικασίας. Άρα είναι κινητήρια δύναμη των κοινωνιών. Η εφαρμογή προγραμμάτων που ευνοούν τη διεπαφή της Εκπαίδευσης, της Έρευνας και των Τεχνολογικών Καινοτομιών με την Κοινωνική Πραγματικότητα και την Παραγωγή, αποτελεί βασικό ζητούμενο και στόχο διεθνώς. Οι επιλογές δεν είναι απλές, ούτε δεδομένες, ούτε

μονοσήμαντες. Είναι συνάρτηση πολλών κοινωνικών, ιστορικών και οικονομικών παραμέτρων. Ως βιώσιμο προϊόν χαρακτηρίζεται το καινοτομικό προϊόν με το μικρό χρόνο παραγωγής, το μικρό κόστος και την υψηλή αξιοπιστία. Είναι αυτό που ενσωματώνει και αφομοιώνει τις τεχνολογίες αιχμής, που προσφέρει τις περισσότερες υπηρεσίες και ικανοποιεί στο έπακρο τις απαιτήσεις του χρήστη - καταναλωτή.

Χώρες οι οποίες επενδύουν στην παιδεία και την καινοτομία και αφομοιώνουν τάχιστα τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις αναπτύσσονται και αναδεικνύονται ραγδαία.

Ο ρόλος της Καινοτομίας είναι πολλαπλός. Αφορά και το προϊόν αλλά και την ανανέωση των βιομηχανικών δομών. Επηρεάζει και τις στρατηγικές ικανότητες της παραγωγικής επιχείρησης - πρόβλεψη τάσεων στην αγορά και αφομοίωση γνώσεων και πληροφοριών τεχνολογικού χαρακτήρα - αλλά και τις οργανωτικές ικανότητες υιοθετώντας σύγχρονες δομές και καινοτομική μεθοδολογία εργασίας.

Η αφομοίωση λοιπόν της τεχνολογίας και η υιοθέτηση επιστημονικών και βέλτιστων πρακτικών στην παραγωγή, ο σταθερός προσανατολισμός στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών, θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα σημαντικό υπόβαθρο εξόδου και της χώρας μας από τη βαθιά οικονομική κρίση και ύφεση στην οποία έχει εισέλθει.

Σε κάθε περίπτωση σήμερα, ως αντίδοτο στην κρίση που βιώνει η χώρα, πρέπει η επένδυση στην καινοτομία και δράσεις, όπως η δια βίου μάθηση, η

υποστήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας, να αποκτήσουν χαρακτηριστικά κοινωνικής προσφοράς. Οι δραστηριότητες των Μονάδων Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ), που χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Εστιάζουν στο να προσφέρουν γνώση και τα απαραίτητα εφόδια για να ενθαρρύνουν την ανάληψη Καινοτομικών Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών από τους νέους αποφοίτους Ανωτάτων Σχολών. Μπορούν να βοηθήσουν ώστε να καλυφθούν τα κενά, τα οποία αφήνουν οι εγκύκλιες σπουδές, σε θέματα όπως αυτά που σχετίζονται με την έννοια του τελικού προϊόντος, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την παραγωγή, την ολική ποιότητα, τον έλεγχο, αλλά και να βοηθήσουν να δημιουργηθεί η δομή υποστήριξης στις Καινοτόμες Πρωτοβουλίες. Η Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ) του ΤΕΙ Αθήνας, η οποία υλοποιείται στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ (2007-2013), προγραμματίζει και υποστηρίζει διάφορες δράσεις με στόχευση, να αυξήσει την αυτοπεποίθηση ότι «μπορούμε να δημιουργήσουμε και να παράγουμε» και να διευκολύνει το πέρασμα από την παραγωγή νέων γνώσεων και ιδεών στην υλοποίηση του Καινοτομικού Τελικού Προϊόντος. Φιλοδοξεί να δράσει ως Φυτώριο Ιδεών και ως Δύναμη ώθησης για εκκίνηση Νέων Καινοτομικών Δραστηριοτήτων.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος της ΜΟΚΕ
Αθανάσιος Νασιόπουλος, καθηγητής

2. Περιγραφή Διαγωνισμού

Στο πλαίσιο των δράσεων της προώθησης της Επιχειρηματικής Κουλτούρας η Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) και η Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ) του ΤΕΙ Αθήνας διοργανώνουν για πρώτη φορά Φοιτητικό Διαγωνισμό «Καινοτόμου Ιδέας - Προϊόντος / Υπηρεσίας» σε θεματικές ενότητες που ανταποκρίνονται στα γνωστικά αντικείμενα όλων των Σχολών και Τμημάτων του Ιδρύματος.

Δομή Απασχόλησης
και Σταδιοδρομίας
ΤΕΙ Αθήνας
www.dasta.teiath.gr

Μονάδα Καινοτομίας
και Επιχειρηματικότητας
ΤΕΙ Αθήνας
www.moke.teiath.gr

Διαγωνισμός

«Καινοτόμος Ιδέα - προϊόν / υπηρεσία»

Στο Διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι φοιτητές του ΤΕΙ Αθήνας, Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί, από όλες τις Σχολές και όλα τα Τμήματα, καθώς και απόφοιτοι των ακαδημαϊκών ετών 2010-11 και 2011-12.

Γιατί οι ιδέες σου
μπορούν να αλλάξουν
όχι μόνο τη δική σου ζωή,
αλλά και τη ζωή όλων μας !!!

Προθεσμία υποβολής προτάσεων
έως 15-10-2012

καινοτόμος
ιδέα

<http://www.moke.teiath.gr>

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Γραφείο της ΜΟΚΕ: Τ: 210 5385 713, Ε: moke@teiath.gr

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΑΘΗΝΑΣ

Σκοπός του διαγωνισμού είναι η ανάδειξη, η προβολή και η Βράβευση των πέντε (5) καλύτερων Καινοτόμων Ιδεών, μία ανά θεματική ενότητα.

Στόχοι του διαγωνισμού είναι:

- Η διάχυση της έννοιας της Καινοτομίας και της Επιχειρηματικότητας στους νέους επιστήμονες.
- Η καλλιέργεια και η ενθάρρυνση του Καινοτομικού Επιχειρηματικού Πνεύματος με βάση τη λογική ότι η δημιουργία είναι κοινωνική προσφορά.
- Η αύξηση της αυτοπεποίθησης ότι «μπορούμε να συλλάβουμε, να σχεδιάσουμε και να παράξουμε καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες και δεν είμαστε μόνο καταναλωτές».
- Η καλλιέργεια του πνεύματος της υγιούς άμιλλας γύρω από το «καινοτομείν» και το «ευφυές και υγιές επιχειρείν»

Δικαίωμα συμμετοχής στο Διαγωνισμό Καινοτόμου Ιδέας - Προϊόντος έχουν όλοι οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες όλων των Τμημάτων του ΤΕΙ Αθήνας, καθώς και οι απόφοιτοι του Ιδρύματος των ακαδημαϊκών ετών 2010-11 και 2011-12, είτε ατομικά, είτε σε ομάδες το πολύ έως τριών ατόμων.

Είναι προφανές ότι οι ιδέες που θα υποβληθούν θα μπορούσαν να σχετίζονται με τη θεματολογία των πτυχιακών εργασιών και της πρακτικής άσκησης ή να είναι ανεξάρτητες.

Επίσης οι ομάδες που θα συμμετέχουν στον διαγωνισμό είναι δυνατόν να αποτελούνται από φοιτητές και φοιτήτριες, οι οποίοι δεν θεραπεύουν το ίδιο γνωστικό αντικείμενο (διαθεματικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις).

Η καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των προτάσεων στο διαγωνισμό είναι η 15 Οκτωβρίου του 2012.

Οι προτάσεις θα αξιολογηθούν από Επιστημονική Επιτροπή, η οποία στελεχώνεται από Καθηγητές και μέλη Συλλογικών Φορέων που σχετίζονται με την Καινοτομία και την Επιχειρηματικότητα.

Στα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνονται

- η πρωτοτυπία της ιδέας ώστε να μπορεί να ορισθεί ως καινοτομία,
- η πληρότητα περιγραφής της ιδέας με βάση τις απαιτήσεις του διαγωνισμού,
- η κοινωνική προσφορά της ιδέας,
- η δυνατότητα μετεξέλιξης της σε βιώσιμο, εκμεταλλεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία.

Όλες οι προτάσεις, αφού αξιολογηθούν, θα λάβουν ειδική και τεκμηριωμένη έκθεση των αξιολογητών, όπου θα σχολιάζονται όλες οι επιμέρους επισημάνσεις τους.

Οι πέντε (5) καλύτερες Καινοτόμες Ιδέες - προτάσεις θα Βραβευτούν.

Το είδος των βραβείων θα ανακοινωθεί σύντομα.

Οργανωτική Επιτροπή του Διαγωνισμού:

Πρόεδρος:

Αθανάσιος Νασσιόπουλος, καθηγητής,
Επιστημονικός υπεύθυνος της ΜΟΚΕ

Μέλη:

Δημήτριος Νίνος, καθηγητής, Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας
Μιχάλης Μπρατάκος, Αντιπρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας,
Πρόεδρος της ΕΕΕ

Ζαμπία Βαρδάκη, καθηγήτρια ΣΕΥΠ

Γεώργιος Δήμας, αναπληρωτής καθηγητής ΣΔΟ

Παναγιώτης Καλδής, καθηγητής ΣΤΕΤΡΟΔ

Γεώργιος Μιαούλης, καθηγητής ΣΤΕΦ

Γεώργιος Παναγιάρης, καθηγητής ΣΓΤΚΣ

Ιφιγένεια Αναστασάκου, υπεύθυνη Ειδικού Λογαριασμού

Η Οργανωτική Επιτροπή του Διαγωνισμού έχει την ευθύνη χειρισμού όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την οργάνωση και υλοποίησή του.

Η Επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων θα κοινοποιηθεί αργότερα.

3. Προϋποθέσεις Συμμετοχής

- 1.** Δικαίωμα Συμμετοχής έχουν όλοι οι φοιτητές του ΤΕΙ Αθήνας, Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί, από όλες τις Σχολές και όλα τα Τμήματα, καθώς και οι απόφοιτοι του Ιδρύματος των ακαδημαϊκών ετών 2010-11 και 2011-12.
- 2.** Οι φοιτητές μπορούν να συμμετάσχουν είτε ατομικά, είτε σε ομάδες το πολύ έως τριών ατόμων.
- 3.** Οι συμμετέχοντες οφείλουν να διαβάσουν προσεκτικά και να κατανοήσουν τους όρους συμμετοχής στο διαγωνισμό.
- 4.** Οι αιτήσεις Συμμετοχής γίνονται δεκτές υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα στο E-mail του γραφείου της ΜΟΚΕ: moke@teiath.gr
- 5.** Οι ενδιαφερόμενοι θα βρουν τα τυποποιημένα έντυπα υποβολής των προτάσεών τους, που πρέπει να συμπληρώσουν στον ιστότοπο της ΜΟΚΕ. Οι προτάσεις θα υποβληθούν στην Ελληνική γλώσσα. Πρέπει απαραίτητα οι συμμετέχοντες να συμπληρώσουν όλες τις παραγράφους του εντύπου υποβολής με σαφήνεια και πληρότητα. Οι συμμετέχουσες ομάδες, θα κληθούν να περιγράψουν το μέγιστο σε χίλιες πεντακόσιες λέξεις, μια Καινοτόμο Ιδέα για το σχεδιασμό και τη δημιουργία ενός προϊόντος ή υπηρεσίας, η οποία προσφέρεται να εξελιχθεί και να διατεθεί προς εμπορική εκμετάλλευση.
- 6.** Σε περίπτωση συμμετοχής ομάδας πρέπει να κατατίθενται τα στοιχεία όλων των συμμετεχόντων στην ομάδα και ένας ορίζεται ως υπεύθυνος της συμμετέχουσας ομάδας. Ο υπεύθυνος αποτελεί το πρόσωπο επικοινωνίας.
- 7.** Οι συμμετέχοντες δηλώνουν, ότι με την κατάθεση της πρότασής δεν παραβιάζουν τυχόν δικαιώματα

ευρεσιτεχνίας, πνευματικά δικαιώματα ή άλλα δικαιώματα χρήσης, διάθεσης και εκμετάλλευσης της Καινοτόμου Ιδέας, δικά τους ή άλλων.

- 8.** Επίσης οι προτάσεις «Καινοτόμος Ιδέα - Προϊόν / Υπηρεσία» οι οποίες υποβάλλονται θα πρέπει να είναι πρωτότυπες και να μην έχουν ήδη υπάρξει ή έχουν εφαρμοστεί ως προϊόντα / υπηρεσίες στην αγορά.

Επίσης αποκλείεται η κατάθεση προτάσεων που ήδη έχουν κατατεθεί προηγουμένως ή παράλληλα σε άλλο αντίστοιχο διαγωνισμό.

- 9.** Οι προτάσεις που με βάση τα παραπάνω κριθούν μη δεοντολογικές αποκλείονται άμεσα από την Επιτροπή Αξιολόγησης χωρίς αξιολογηθούν περαιτέρω.

- 10.** Καταθέτοντας πρόταση στον παρόντα διαγωνισμό, προφανώς εκλαμβάνεται ως συμφωνία με όλους τους κανονισμούς συμμετοχής.

4. Περιεχόμενο Πρότασης

Οι συμμετέχουσες ομάδες, όπως προαναφέρθηκε θα κληθούν να περιγράψουν σε ενότητες στο τυποποιημένο έντυπο του Διαγωνισμού, το μέγιστο σε χίλιες πεντακόσιες λέξεις συνολικά, μια Καινοτόμο Ιδέα για το σχεδιασμό και τη δημιουργία ενός προϊόντος ή υπηρεσίας, η οποία προσφέρεται να εξελιχθεί και να διατεθεί προς εμπορική εκμετάλλευση.

Το κείμενο πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα και να απαντώνται με σαφήνεια και πληρότητα ερωτήματα όπως:

- Περιγραφή του προϊόντος / υπηρεσίας
- Την καινοτομία που το χαρακτηρίζει
- Χαρακτηριστικά της αγοράς που το μελλοντικό προϊόν απευθύνεται
- Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει
- Η κοινωνική απήχηση και αποδοχή της ιδέας.

Δεν απαιτείται κατάθεση πλήρους επιχειρηματικού σχεδίου.

Δείγμα του τυποποιημένου εντύπου συμμετοχής θα βρείτε στον ιστότοπο της ΜΟΚΕ.

5. Χρονοδιάγραμμα

Προθεσμία Υποβολής Προτάσεων	15-10-2012
Αξιολόγηση Προτάσεων	15-11-2012
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων	30-11-2012
Βράβευση	15-12-2012

6. Διαδικασία Υποβολής Πρότασης

Οι ενδιαφερόμενοι που θέλουν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό πρέπει να αποστείλουν την εργασία τους σύμφωνα με το έντυπο υποβολής, ηλεκτρονικώς στο e-mail της ΜΟΚΕ moke@teiath.gr και σε έντυπη μορφή υπογεγραμμένη στο γραφείο της ΜΟΚΕ, πριν την καταληκτική ημερομηνία της υποβολής της πρότασης, όπως έχει αυτή οριστεί από το χρονοδιάγραμμα.

7. Επικοινωνία

Για τυχόν απορίες σχετικά με το διαγωνισμό, παρακαλώ επικοινωνήστε με το γραφείο της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του ΤΕΙ Αθήνας. Τα γραφεία της ΜΟΚΕ βρίσκονται στην οδό Αγίου Σπυρίδωνος και Μήλου 1 στον 2^ο όροφο.

Τηλέφωνα: 210 5385 383, 210 5385 713

E-mail: nassiop@teiath.gr, moke@teiath.gr

Ο ΕΥ και η Επιστημονική Επιτροπή της ΜΟΚΕ είναι:

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Αθανάσιος Νασιόπουλος, καθηγητής

Επιστημονική επιτροπή:

Ζαμπία Βαρδάκη, καθηγήτρια ΣΕΥΠ

Γεώργιος Δήμας, αν. καθηγητής ΣΔΟ

Παναγιώτης Καλδής, καθηγητής ΣΤΕΤΡΟΔ

Γεώργιος Μιαούλης, καθηγητής ΣΤΕΦ

Γεώργιος Παναγιάρης, καθηγητής ΣΓΤΚΣ

Εκδόσεις στα πλαίσια της ΔΑΣΤΑ και των Δομών της

Στα πλαίσια της Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του ΤΕΙ Αθήνας και των δομών της (Πρακτική Άσκηση, Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας και Γραφείο Διασύνδεσης) πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εκδόσεις:

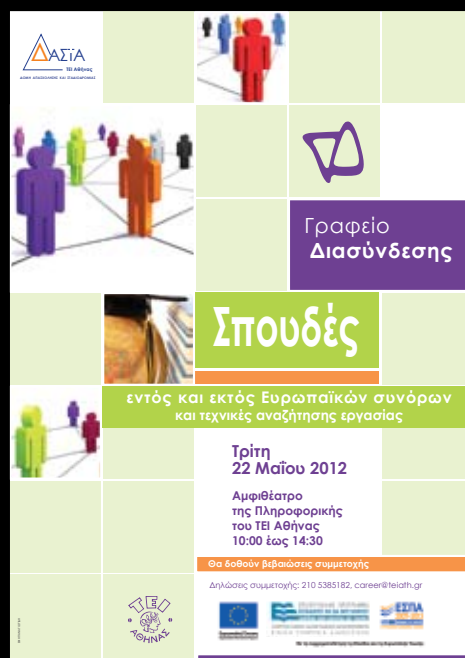

▲ Newsletter (Ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο της ΔΑΣΤΑ ΤΕΙ-Α) τεύχος 8, Απρίλιος 2012

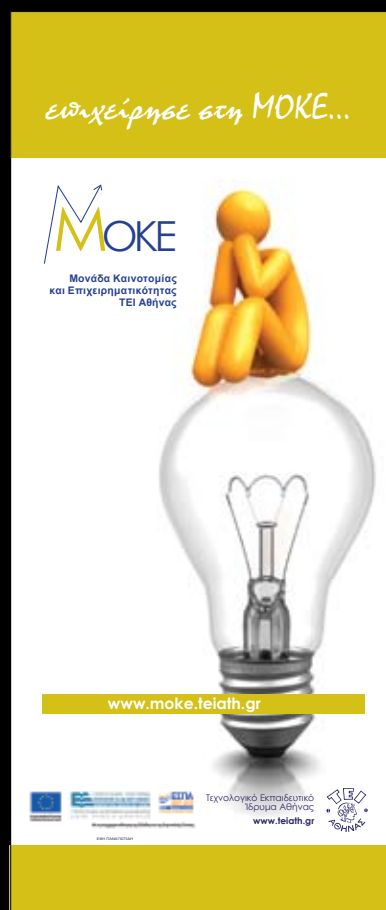

▲ Newsletter (Ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο της ΔΑΣΤΑ ΤΕΙ-Α) τεύχος 9, Μάιος 2012

Το Newsletter μπορείτε να το διαβάσετε ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα της ΔΑΣΤΑ <http://www.teiath.gr/dastatea/>

▲ Αφίσες για ημερίδες του Γραφείου Διασύνδεσης, 17 Μαΐου 2012 και 22 Μαΐου 2012

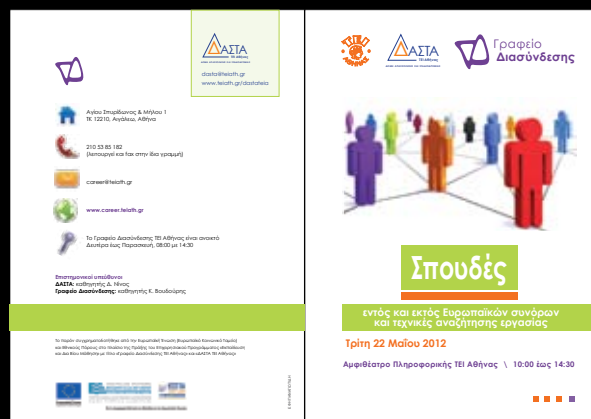
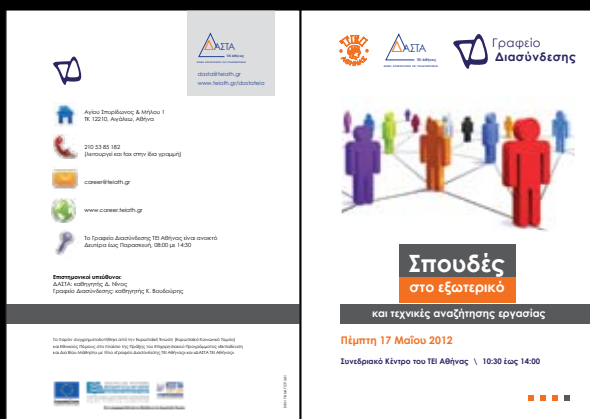

▲ 3 μεγάλες αφίβες (Banner) για τη ΔΑΣΤΑ, το ΓΔ και τη ΜΟΚΕ, 85cm X 2m

▲ Αφίβα για διαγωνισμό ΜΟΚΕ

▲ Αφίβα για εκδήλωση ΜΟΚΕ στις 10 Ιουλίου 2012

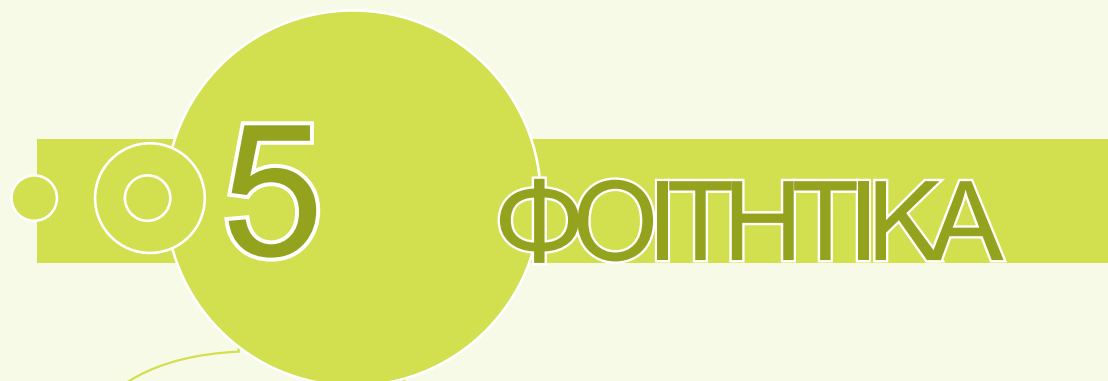

▲ Προσκλήσεις - Προγράμματα για ημερίδες Γραφείου Διασύνδεσης

▲ Πρόσκληση - Πρόγραμμα για ημερίδα τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, ΣΔΟ

▲ Αφίσα για ημερίδα τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων
21 Ιουνίου 2012

Τελετή βράβευσης των καλύτερων πτυχιακών εργασιών των αποφοίτων της ΣΤΕΦ

Η Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Αθήνας, συνεχίζοντας τον θεσμό της βράβευσης των καλύτερων πτυχιακών εργασιών, που ξεκίνησε το 2011 πραγματοποίησε την επίσημη τελετή της απονομής των βραβείων και των επαίνων «αριστείας πτυχιακών εργασιών» για το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012, στο συνεδριακό κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας, στις 15 Ιουνίου 2012.

Ο θεσμός αυτός έχει αρχίσει να ελκύει το ενδιαφέρον των σπουδαστών, όπως δείχνει και η μεγάλη αύξηση του πλήθους των εργασιών που συμμετείχαν στον διαγωνισμό. Συγκεκριμένα, έναντι 13 εργασιών που κατατέθηκαν την προηγούμενη (1^η) περίοδο βράβευσης, στην παρούσα περίοδο, που κάλυπτε ένα εξάμηνο, κατατέθηκαν 22 εργασίες. Αυτό οδήγησε και στην απόφαση τα βραβεία και οι έπαινοι αριστείας να απονέμονται ανά εξάμηνο και όχι ανά έτος, όπως ήταν ο αρχικός σχεδιασμός.

Η επιτροπή βράβευσης αποτελείται από τους **Ερρίκο Βεντούρα**, καθηγητή του τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων, **Θεόδωρο Γεροστάθη**, επίκουρο καθηγητή του τμήματος Ναυπηγικής και **Αντώνη Μπόγρη**, επίκουρο καθηγητή του τμήματος Πληροφορικής.

Η αρτιότητα και το εξαιρετικό επιστημονικό ενδιαφέρον όσων πτυχιακών εργασιών κατατέθηκαν προς αξιολόγηση, αντιστοιχεί στην σημαντική προσπάθεια που κατέβαλαν οι φοιτητές της Σχολής μας, για την εκπόνηση των αξιόλογων πτυχιακών τους εργασιών και επιβεβαιώνει για μια ακόμη φορά το υψηλό επίπεδο σπουδών της Σχολής.

Για την αξιολόγηση των πτυχιακών εργασιών ελήφθησαν υπόψη, ανάλογα και με την φύση της κάθε εργασίας, το βάθος στο οποίο έγινε η μελέτη του εξεταζόμενου ζητήματος, αν η εργασία οδήγησε σε εφαρμογή ή κατασκευή, καθώς επίσης και ο βαθμός πρωτοτυπίας - καινοτομίας του αντικειμένου και των αποτελεσμάτων, η διεπιστημονικότητα του πεδίου, το εάν η εργασία οδήγησε σε δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια και αν υπήρξαν βραβεύσεις. Επίσης λήφθηκε υπόψη η επιμέλεια και ποιότητα της συγγραφής.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια απονεμήθηκαν **3 ισότιμα βραβεία και 3 ισότιμοι επαίνοι**, ως εξής:

Ο Διευθυντής της Σχολής στην εναρκτήρια ομιλία συγχαίρει τους τελειόφοιτους που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό

Βραβεία (κατ'αλφαβητική σειρά)

Νικήτας Βαφειάδης, Βασίλειος Δανιγγέλης και Νικόλαος Μαφρέδας, με τίτλο πτυχιακής «**Σχεδιασμός και ανάπτυξη web & mobile εφαρμογής για on-line κρατήσεις**» και με επιβλέποντα τον καθηγητή εφαρμογών του τμήματος Πληροφορικής κ. **Ι. Βογιατζή**.

Πρόκειται για εξαιρετική εργασία, η οποία οδήγησε στην ανάπτυξη εφαρμογής, που διακρίνεται για τον επαγγελματισμό της και τη χρηστικότητά της και που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από εμπορικά διαθέσιμες.

Χαράλαμπος Γιαννακάκης και Ιωάννης Κομπογιάννης, με τίτλο πτυχιακής «**Μοντελοποίηση και αυτόματος έλεγχος μη γραμμικού κινητήρα με χρήση νευρωνικών δικτύων**» και με επιβλέποντα τον επίκουρο καθηγητή του τμήματος Ηλεκτρονικής κ. **Α. Αλεξανδρίδη**.

Η εργασία αυτή διακρίνεται για την ερευνητική της διάσταση, η οποία οδήγησε σε δημοσίευση σε έγκριτο συνέδριο της International Electrical and Electronics Engineering Society (IEEE).

Οι βραβευθέντες τελειόφοιτοι μαζί με τους επιβλέποντες την πτυχιακή τους εργασία μέλη του Ε.Π. της Σχολής.

✓ **Βασίλειος Τζελέπης**, με τίτλο πτυχιακής «**Δυναμική μοντελοποίηση των ελιγμών μονόγαστρου πλοίου εκτοπίσματος σε βαθιά νερά με την επίδραση ανέμου, κύματος & θαλάσσιων ρευμάτων**» και με επιβλέποντα τον επίκουρο καθηγητή του τμήματος Ναυπηγικής κ. **Γ. Θεοτοκάτο**.

Η εργασία αυτή διακρίνεται για την πληρότητά της καθώς περιλαμβάνει αναλυτική επισκόπηση του πεδίου, παρουσίαση των επιμέρους μοντέλων, επιλογή μεθόδων, σύνθεση και υπολογιστική υλοποίηση, εφαρμογή με χρήση σε πραγματικές διαδικασίες σχεδιασμού και σύγκριση με δεδομένα δοκιμών, ξεφεύγοντας από τις συνήθεις απαιτήσεις για τελειόφοιτους.

Επταίνοι (κατ'αλφαβητική σειρά)

✓ **Ιωάννης Αντωνίου**, με τίτλο πτυχιακής «**Ανάπτυξη κωδικών υδροστατικών υπολογισμών εντός του λογισμικού πακέτου τρισδιάστατης μοντελοποίησης rhinoceros**» και με επιβλέποντα τον καθηγητή εφαρμογών του τμήματος Ναυπηγικής κ. **Κ. Κώστα**.

Η εργασία αυτή διακρίνεται για τον επαγγελματισμό της και τη χρηστικότητά της καθώς προσφέρεται τελικό αποτέλεσμα προς εγκατάσταση. Θα μπορούσε να αποτελέσει τον πυρήνα για την ανάπτυξη ενός πλήρους εμπορικού plug-in για τη μελέτη πλοίου.

✓ **Ευθύμιος Μανέας** με τίτλο πτυχιακής «**Σύστημα αναγνώρισης προτύπων για την ταξινόμηση καρκίνων εγκεφάλου σε βαθμούς κακοήθειας με βάση χαρακτηριστικά δένδρων ελάχιστου κόστους και εικόνες ιστοπαθολογίας**» και με επιβλέποντα τον καθηγητή του τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων κ. **Γκλώτσο**.

Η πτυχιακή διακρίνεται για την ερευνητική της διάσταση, ασχολείται με ένα κρίσιμο κλινικό πρόβλημα στην ογκολογία, στο οποίο προσφέρει μια πρωτότυπη λύση, η οποία άμεσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κλινικές εφαρμογές.

✓ **Κωνσταντίνος Τζούμας** και **Βασίλειος Δρουβιώτης**, με τίτλο πτυχιακής «**Φωνογραφικός προενισχυτής κεφαλών κινητού μαγνήτη με χρήση λυχνίων κενού**» και με επιβλέποντα τον καθηγητή εφαρμογών του τμήματος Ηλεκτρονικής κ. **Ο. Τσακίριδη**.

Η εργασία αυτή διακρίνεται γιατί συνεισφέρει στο σχηματισμό μιας σφαιρικής αντίληψης για την διαδικασία της κατασκευής μιας ηλεκτρονικής διάταξης, όσον αφορά τους τομείς των εργασιών με τους οποίους οποιοσδήποτε κατασκευαστής πρέπει να ασχοληθεί. Οι τομείς αυτοί, κατά σειρά, είναι η εύρεση υλικού προς μελέτη, η μελέτη αυτή καθαυτή, ο προσχεδιασμός της διάταξης, η έρευνα αγοράς υλικών, οι βέλτιστες επιλογές όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας και χρήματος, ο τελικός σχεδιασμός, η κατασκευή και τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την πραγματοποίηση της.

* Συμμετοχή των αντιπροσωπευτικών ομάδων του ΤΕΙ Αθήνας σε φοιτητικά πρωταθλήματα

Για το ακαδημαϊκό έτος 2011 - 2012 οι αντιπροσωπευτικές ομάδες του ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχαν σε φοιτητικά πρωταθλήματα που πραγματοποιήθηκαν εντός και εκτός Αθηνών. Συγκεκριμένα:

Στο πανελλήνιο φοιτητικό πρωτάθλημα κολύμβησης που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα, με διοργανωτή το Πανεπιστήμιο Πατρών, στις 15 - 17 Μαΐου 2012, ο σπουδαστής **Παπαδάς Βασίλειος** του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων κατέκτησε **τέσσερα χρυσά μετάλλια** στα 50μ., 100μ., 200μ. και 400μ. ελεύθερο.

Στο πανελλήνιο φοιτητικό πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου που πραγματοποιήθηκε στην Πάτρα στις 16 Μαΐου 2012 ο σπουδαστής **Βουτσινάς Γρηγόριος** του τμήματος Πολιτικών Έργων Υποδομής κατέκτησε το **ασημένιο μετάλλιο** στα 8.000μ.

Στο πανελλήνιο φοιτητικό πρωτάθλημα Τζούντο που πραγματοποιήθηκε στον Βόλο στις 23 Μαΐου 2012, με διοργανωτή το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ο σπουδαστής **Δημητρόπουλος Ερμής** του τμήματος Φυσικοθεραπείας κατέκτησε το **χάλκινο μετάλλιο** στα 81kg.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο διοργάνωσε στις 8 - 9 - 10 Μαΐου 2012 τα **πανελλήνια φοιτητικά πρωταθλήματα επιτραπέζιας αντισφαίρισης και μικτής πετοσφαίρισης** όπου συμμετείχε το ΤΕΙ Αθήνας.

Στην επιτραπέζια αντισφαίριση η αντιπροσωπευτική ομάδα του Ιδρύματός μας πραγματοποίησε αξιόλογη εμφάνιση. Συμμετείχαν οι εξής σπουδαστές:

Ζελομωσίδης Γεώργιος, Μπάρμπας Ευάγγελος, Χαλιώτης Ευάγγελος, Σάρδης Ευθύμιος και Δερματής Χαράλαμπος. Συνοδός η καθηγήτρια Φ.Α. **Σφύρη Ελένη.**

Στη μικτή πετοσφαίριση οι ομάδες του ιδρύματος μας έφτασαν μέχρι τα προημιτελικά. Οι σπουδαστές / στριες που συμμετείχαν ήταν οι: **Χατζηπέτρου Πέτρος, Βουτουρίτσας Αντώνης, Ρόκας Νικόλαος, Λάσκαρης - Τρίγκας Σπύρος, Ντόκος Νέστορας, Καρούμπα Μαρία, Αγλαμίσση Ασημίνα, Ακουρή Βασιλική, Σαμψωνίδου Κυριακή και Αποστολάκη Κατερίνα.** Συνοδός η καθηγήτρια Φ.Α. **Τερτίπη Νίκη.**

* Θερμά συγχαρητήρια στη Θεατρική Ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας

Τους τελευταίους μήνες η ζωή μας θυμίζει αγώνα δρόμου χωρίς τέρμα, με αποτέλεσμα να αισθανόμαστε εντονότερη από ποτέ την ανάγκη να χαλαρώσουμε και να αποδράσουμε έστω για λίγο από όλα τα προβλήματα που ορθώνονται απειλητικά γύρω μας. Το θεατρικό έργο «Η Τελετή» του Παύλου Μάτεσι, που ανέβασε η Θεατρική Ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας στο Συνεδριακό Κέντρο στις 29 Ιουνίου 2012, ήταν μια ευχάριστη ανάπαυλα, μια ευκαιρία να γεμίσουμε τις μπαταρίες μας.

Τα μέλη της Θεατρικής Ομάδας «Το Τρίτο Κουδούνι»,

παρά τα πενιχρά μέσα αλλά χάρη στο αστείρευτο μεράκι και την έμπειρη σκηνοθετική καθοδήγηση του συναδέλφου **Παναγιώτη Σπηλιόπουλου**, παρουσίασαν μια ιδιαίτερα αξιόλογη παράσταση, αποδεικνύοντας πως η κρίση δεν αποτελεί εμπόδιο γι' αυτούς που πραγματικά επιθυμούν να προσφέρουν ποιοτικό έργο.

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους συντελεστές της παράστασης που μας εξέπληξαν με τον επαγγελματισμό και το ταλέντο τους δίνοντας χρώμα στη μουντή καθημερινότητά μας.

**Θεατρική
Ομάδα
ΤΕΙ Αθηνas**
Το Τρίτο Κουδούνι

Στις 27 και 28 Μαΐου 2012

η Θεατρική Ομάδα του Ιδρύματος
«το τρίτο κουδούνι» με μεγάλη επιτυχία
παρουσίασε **στα πλαίσια της 8^{ης} Διεθνούς
Πανεπιστημιάδας Θεάτρου**, που πραγματοποιήθηκε
από το ΔΗΠΕΘΕ Σερρών **στις Σέρρες, τα έργα «Αντιγόνη»
του Σοφοκλή και «Η Τελετή» του Παύλου Μάτεσι.**

Μεγάλη ήταν η έκπληξη και ο θαυμασμός του σκηνοθέτη
Παντελή Βούλγαρη που παρακολούθησε την παράσταση της
«Τελετής» καλεσμένος του Φεστιβάλ, για το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα της ομάδας, καθώς
και το χειροκρότημα του κοινού στο γεμάτο από κόσμο θέατρο «Αστέρια». Ο γνωστός
σκηνοθέτης απένειμε τις τιμητικές πλακέτες συμμετοχής στο Φεστιβάλ στους ηθοποιούς μέλη
της ομάδας, ευχαριστώντας τους για την όμορφη παράσταση που χάρισαν στο κοινό.

Στις 29 Ιουνίου 2012 στις 21.30 το βράδυ στο κατάμεστο από κόσμο **Συνεδριακό Κέντρο του Ιδρύματος**,
δόθηκε η παράσταση του έργου **«Η Τελετή» του Παύλου Μάτεσι** από τη Θεατρική Ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας
«το τρίτο κουδούνι» σε σκηνοθεσία **Παναγιώτη Σπηλιόπουλου**.

Από τα πρώτα λεπτά της παράστασης οι ηθοποιοί (φοιτητές) απέσπασαν τα χειροκροτήματα
του κοινού, ενώ στο τέλος υποκλίθηκαν πολλές φορές μπροστά
στο κατενθουσιασμένο κοινό που τους χειροκροτούσε θερμά.

Την παράσταση παρακολούθησαν ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος, η Διευθύντρια
της ΣΕΥΠ, πολλοί εκπαιδευτικοί και πολλοί διοικητικοί υπάλληλοι του Ιδρύματος.

**Μετά την παράσταση δόθηκε μια μικρή αποχαιρετιστήρια δεξίωση με την ευκαιρία
των διακοπών του καλοκαιριού, στον Πευκώνα του ΤΕΙ με κρασιά,
προσφορά του Τμήματος Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών και φρούτα,
προσφορά της εταιρείας Κομπτασιάρη, ενώ οι ηθοποιοί
της παράστασης δέχονταν θερμά συγχαρητήρια.**

* Παρουσίαση των Διπλωματικών Εργασιών υπό μορφή Poster, στα πλαίσια του ΠΜΣ MSc in Energy για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012

Την Τρίτη 19 Ιουνίου 2012 στο αίθριο του κτιρίου της Σχολής ΣΤΕΦ στο ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με θέμα «Παρουσίαση των Διπλωματικών Εργασιών υπό μορφή Poster, στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος MSc in Energy για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012»

Το ΠΜΣ «MSc in Energy» λειτουργεί για πέμπτη χρονιά στο Τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας σε σύμπραξη με το Πανεπιστήμιο Heriot Watt της Μ. Βρετανίας.

Στα πλαίσια αυτής της εκδήλωσης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρουσίασαν τις διπλωματικές εργασίες που έχουν αναλάβει σε μορφή αφίσας προβάλλοντας το σκοπό και τους στόχους της κάθε εργασίας, τη βιβλιογραφική επισκόπηση, την μεθοδολογία και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Στόχοι της εκδήλωσης ήταν να αποκτήσουν οι φοιτητές δεξιότητες στην οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών θεμάτων και να τους δοθεί η ευκαιρία για ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων επί του θέματος που έχουν αναλάβει με ειδικούς στο χώρο της Ενέργειας. Επιπλέον, ήταν μια αφορμή να γίνει το ΠΜΣ γνωστό σε ευρύτερο κύκλο εκτός του ΤΕΙ Αθήνας.

Καλεσμένοι στην εκδήλωση ήταν το εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, ο Dr Wolf-Gerrit Früh, Course Director - MSc in Energy του Heriot-Watt, εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Ενέργειας και καλεσμένοι των φοιτητών.

Στον απολογισμό αυτής της εκδήλωσης αξίζει να σημειωθεί ο ενθουσιασμός των φοιτητών για τη διαφορετική γνώση και εμπειρία που απέκτησαν.

Τα θέματα των διπλωματικών εργασιών που παρουσιάστηκαν ήταν:

Σπουδαστής	Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής	Επιβλέπων Καθηγητής
Ιωάννης Αθανασίου	Environmental impacts of a large scale introduction of electric cars in an urban environment	Θεόδωρος Παππάς
Αναστάσιος Απανωμεριτάκης	Solar Chimney Power Plants: Technology, Operation, Modeling and Feasibility studies for Greece	Δημήτριος Κουμπογιάννης
Κωνσταντίνος Βίντος	Analysis and Modeling of Variable Speed Wind Turbines equipped with Doubly Fed Induction Generators	Φώτιος Κανέλλος
Αντώνιος Γλαμπεδάκης	Energy - related forecasting: Principles, Challenges and Case	Ανδρέας Παπαδάκης
Ξανθίππη Δημητρακάκου	Performance Improvement of Gas Turbine Generation Sets by means of Steam Injection, Inlet Fogging and Inlet Air Cooling	Δημήτριος Κουμπογιάννης
Θεοδόσιος Διακοδημητρίου	Electricity generation by using high enthalpy geothermal fluids: Technology - Environmental impacts - Side benefits. The case of Nisyros geothermal field	Ιωάννης Γελεγένης
Γεώργιος Δρουβαλάκης	Planning and Control of Central Hellenic Gas Transmission System Networks under High Pressure. Study the Greek Case	Χαρίλαος Λιάκος
Κωνσταντίνος Ζαφείρης	Analysis and study of a microgrid system consisting of renewable, energy storage and CHP sources	Μαρία Σαμαράκου-Αντώνιος Χατζηαποστόλου
Στέφανος Θεοδωρόπουλος	Control of yaw mechanism	Σαμαράκου Μαρία
Χαράλαμπος Κουκουβάς	Computer - Aided Modeling and Analysis of Energy Systems	Διονύσιος Κανδρής
Παναγιώτης Μαρκόπουλος	Investigation into a self-sustained and zero CO2 emission building operated with renewable energy sources and Hydrogen storage system	Θεόδωρος Παππάς
Βαρβάρα Μπαστιά	Solar Thermal Power Plants: Technology, Current Research and Feasibility studies for Greece	Δημήτριος Κουμπογιάννης
Ιωάννης Νασούφης	Energy Audit and Energy Efficiency in Building Sector. A general assessment and a Case - Study	Χαρίλαος Λιάκος
Χρήστος Περγάμαλης	Grounding system analysis in electrical installations, using multi-layer soil modeling	Αντώνιος Μορώνης
Φώτιος Ρίζος	Analysis and Modeling of Offshore Wind Parks	Φώτιος Κανέλλος
Απόστολος Σενδουκάς	Estimation of Wind Energy Potential (WEP) based on the large-eddy simulation method	Ιωάννης Σαρρής
Ανδρέας Τσερπές	Energy Audit and Efficiency Focused on Office Buildings. A Case - Study	Χαρίλαος Λιάκος
Εμμανουήλ Φυλλαδιτάκης	Study and design of a prototype electro-hydrodynamic air pump	Αντώνιος Μορώνης
Παναγιώτα Φωκιανού	Analysis of the behaviour of a grid-connected wind turbine with Star-Delta connection	Μαρία Σαμαράκου
Αλέξανδρος Χατζόπουλος	3D Video Production	Ανδρέας Παπαδάκης
Νικολέτα Χολεβά	CFD study on the optimisation of a forced-circulation water heating solar collector	Αντώνιος Χατζηαποστόλου

Μαρία Σαμαράκου
Επιστ. Υπεύθυνη του ΠΙΜΣ

Απόφοιτες του τμήματος Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθήνας κέρδισαν το πρώτο βραβείο

Αρχαία κληρονομιά, νέα εικόνα!

Η Καλλιόπη Ζαφείρη και η Μαρία Κατσίκια άντλησαν έμπνευση από τους δωρικού ρυθμού κίονες, τα χρώματα της ελληνικής γης και το λαμπερό ελληνικό φως και δημιούργησαν έναν πρωτότυπο και διαχρονικό **λογότυπο** με το οποίο κέρδισαν το **πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό ιδεών για την ενιαία ταυτότητα των Μνημείων και Μουσείων της Ελλάδας του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού**.

Πώς τα μνημεία και τα μουσεία της χώρας μας θα μπορούσαν να αποκτήσουν μια ενιαία ταυτότητα, ώστε να είναι αναγνωρίσιμα με την πρώτη ματιά; Πώς θα μπορούσε να εξαιρεθεί η αισθητική αναρχία που χαρακτηρίζει τα σημεία εξυπηρέτησης των επισκεπτών τους; Εστω και με καθυστέρηση δεκαετιών, το αρμόδιο υπουργείο αποφάσισε να βάλει μπροστά ένα σχέδιο ομογενοποίησης της εικόνας τους, ενταγμένο στο γενικότερο πλαίσιο αναβάθμισης της πολιτιστικής κληρονομιάς μας. Και, μέσω του Ταμείου Αρχαιο-λογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, προκήρυξε πρόσφατα διαγωνισμό, καλώντας γραφίστες, διακοσμητές, αρχιτέκτονες, σχεδιαστές και ζωγράφους να καταθέσουν ιδέες για έναν καινούργιο λογότυπο, κατάλληλο να εφαρμοστεί παντού: Από τις πινακίδες σήμανσης που οδηγούν στα μουσεία και τους αρχαιο-λογικούς χώρους μέχρι τα εισιτήρια ή το αμπαλάζ των αντικειμένων που διατίθενται στα πωλητήρια.

Ομάδα

Η Καλλιόπη Ζαφείρη και η Μαρία Κατσίκια, φίλες και **συμφοιτήτριες στο τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθήνας** από όπου αποφοίτησαν το 2010, είδαν την προκήρυξη τυχαία, στο διαδίκτυο. Εξοικειωμένες με το θέμα χάρη σε ανάλογες εργασίες στη σχολή, αρκούντως δυσανεσθημένες και οι δύο από την αισθητική ρύπανση γύρω τους και με αρκετό ελεύθερο χρόνο στη διάθεσή τους λόγω αναδουλειάς, δεν το σκέφτηκαν πολύ. Με αστραπιαία ταχύτητα, πήραν την απόφαση να δοκιμάσουν την τύχη τους. Η πρότασή τους ήταν μία από τις 49 που κατατέθηκαν

Η Καλλιόπη Ζαφείρη (αριστερά) και η Μαρία Κατσίκια, μαζί στα θρανία, μαζί και στη δημιουργία.

στον διαγωνισμό, υπό την κρίση μιας επιτροπής που απαρτιζόταν, μεταξύ άλλων, από τον καθηγητή Αρχαιολογίας Βασίλη Λαμπρινουδάκη, τον γλύπτη Κώστα Βαρώτσο, την ενδυματολόγο Ιωάννα Παπαντωνίου και τον αρχιτέκτονα Ανδρέα Κούρκουλα. Οση αυτοπεποίθηση κι αν είχαν, δεν περίμεναν ότι θα κέρδιζαν το πρώτο βραβείο. Γεγονός όμως είναι ότι κατάφεραν να συγκεντρώσουν τις περισσότερες ψήφους και να μοιραστούν το χρηματικό έπαθλο των 12.000 ευρώ.

Το τέλος των κλισέ

«Αναλογιζόμενες τι είδους λογότυπος θα ταίριαζε σε όλα τα μνημεία, αυθόρμητα σχεδόν η προσοχή μας στράφηκε στους κίονες. Κι αποφασίσαμε να σταθούμε στα δωρικού ρυθμού στοιχεία τους, καθώς στόχος μας ήταν να σχεδιάσουμε κάτι λιτό, διακριτικό, σύγχρονο και, ταυτόχρονα, διαχρονικό», λέει η Μαρία Κατσίκια. Στη χρωματική παλέτα που χρησιμοποίησαν πρωταγωνιστούν το θερμό γκρι και το χρυσό. Ούτε αυτή η επιλογή ήταν τυχαία. Οπως εξηγεί η Καλλιόπη Ζαφείρη, «το φαινομενικά ουδέτερο θερμό γκρι ταυτίζεται με το τοπίο της ελληνικής γης, παραπέμποντας και σε βασικά υλικά της, όπως η πέτρα και το μάρμαρο. Ενώ το χρυσό είναι εμπνευσμένο από το ελληνικό φως αλλά και από το πολύτιμο μέταλλο, που αποτελεί συστατικό πάρα πολλών αρχαιοελληνικών έργων Τέχνης».

Εφαρμογές

Είτε πρόκειται για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο είτε για την Κνωσσό, τα εισιτήρια των επισκεπτών και τα banners θα φέρουν πανομοιότυπη «σφραγίδα».

Εκ των υστέρων διαπίστωσαν ότι στις περισσότερες από τις άλλες προτάσεις του διαγωνισμού, κυριαρχούσε το μπλε. Πώς και οι ίδιες το απέφυγαν; «Επειδή μας θυμίζει διακοπές!» απαντούν με μια φωνή. «Συνειδητά το αφήσαμε στην άκρη. Εχει χρησιμοποιηθεί πάρα πολύ στον χώρο του τουρισμού κι εμείς θέλαμε να ξεφύγουμε από αυτήν τη λογική. Το μπλέ θα ήταν ιδανικό για τον λογότυπο ενός κυκλαδίτικου μουσείου, αλλά το ζητούμενο εδώ ήταν να σχεδιαστεί κάτι εφαρμόσιμο σε κάθε μουσείο της χώρας».

Με καταγωγή από την περιοχή της Ολυμπίας, η Μαρία είχε βάλει αρχικά πλώρη για την αρχιτεκτονική. Για την Αθηναία Καλλιόπη, όμως, οι σπουδές γραφιστικής αποτελούσαν εξαρχής μοναδική επιλογή της. Κι ενώ η πρώτη μεγάλωσε μέσα στα ίχνη του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, η δεύτερη εξοικειώθηκε μαζί του μέσα από εκπαιδευτικές εξορμήσεις -«ως φοιτήτρια, είδα τα αρχαία με άλλο μάτι», παραδέχεται. Και οι δύο, παράλληλα με τις σπουδές τους, παρακολούθησαν διάφορα σεμινάρια (φωτογραφίας, αγιογραφίας, καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας) μύησε η μία την άλλη στο θέατρο, τη λογοτεχνία και το σινεμά και όπως παλιότερα, έτσι και τώρα επισκέπτονται τακτικά αίθουσες Τέχνης και μουσεία για να αντλούν ερεθίσματα.

01 Λογότυπος

Στον βραβευμένο λογότυπο κυριαρχούν το θερμό γκρι χρώμα και το χρυσό.

02 Συσχευασία

Χάρτινες σακούλες από τα πωλητήρια των μουσείων.

03 Συσχευασίες

Πλαστικά σακουλάκια.

04 Εισιτήρια

Ακόμα και τα εισιτήρια των μνημείων αποκτούν ενιαία ταυτότητα.

05 Σημειώσεις

Εφαρμογές του λογοτύπου σε σημειωματάρια και μπλοκ.

06 Κορδέλες

Διακοσμητικές κορδέλες για συσκευασίες δώρων από τα εκθετήρια.

07 Γραφική ύλη

Γραφική ύλη στο ίδιο ύφος του λογοτύπου.

08 Καρτελάκι

Συνοδευτικό αναμνηστικών και δώρων.

Αποκαλυπτική για τις δύο φίλες ήταν η εμπειρία τους από το πρόγραμμα «Εράσμους», που τους έδωσε τη δυνατότητα να ζήσουν έξι μήνες στην Ισπανία, να γυρίσουν από άκρη σε άκρη τη Βαρκελώνη, να εξερευνήσουν κάθε γωνιά του μουσείου Γκουγκενχάιμ στο Μπιλμπάο και να διαπιστώσουν την τάξη, την οργάνωση και την «καθαρή εικόνα», όπως τονίζουν,

των ισπανικών δημόσιων χώρων και των κέντρων πολιτισμού. «Μακάρι να ακολουθήσουμε κι εμείς το παράδειγμά τους», λέει η Καλλιόπη. «Όσο περισσότερο νοιαζόμαστε τα μνημεία μας, τόσο θα βελτιώνεται και η εικόνα της χώρας στο εξωτερικό», προσθέτει.

Η Μαρία και η Καλλιόπη έμελλε να κάνουν τα πρώτα τους επαγγελματικά βήματα μόλις ξέσπασε η κρίση, όταν μια σειρά έντυπα και διαφημιστικές εταιρείες άρχισαν να καταρρέουν ή να συρρικνώνονται. Θα ανοίξουν τελικά γραφείο ή θα επιδιώξουν κάποια υποτροφία για μεταπτυχιακό στο εξωτερικό; Θα συνεχίζουν να συνεργάζονται; Όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά. Το σίγουρο είναι πως η διάκρισή τους στον διαγωνισμό αναπτέρωσε το ηθικό τους, μολονότι δεν χτύπησαν ακόμη πόρτες για να διαπιστώσουν το πραγματικό της αντίκρουσμα στην αγορά. Κι εκείνο βεβαίως που αναρωτιώνται, είναι αν όντως θα υιοθετηθεί η βραβευμένη πρότασή τους, ή θα μείνει κι αυτή στα χαρτιά. Ιδωμεν.

Η απονομή των βραβείων του Διαγωνισμού Ιδεών «Ενιαία Εικόνα και Ταυτότητα για τα Μνημεία και Μουσεία της Ελλάδας» πραγματοποιήθηκε στις 19-3-2012 στο Επιγραφικό Μουσείο, από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, κ. Παύλο Γερούλιανό.

Το άρθρο είναι αναδημοσίευση από το <http://www.ethnos.gr>

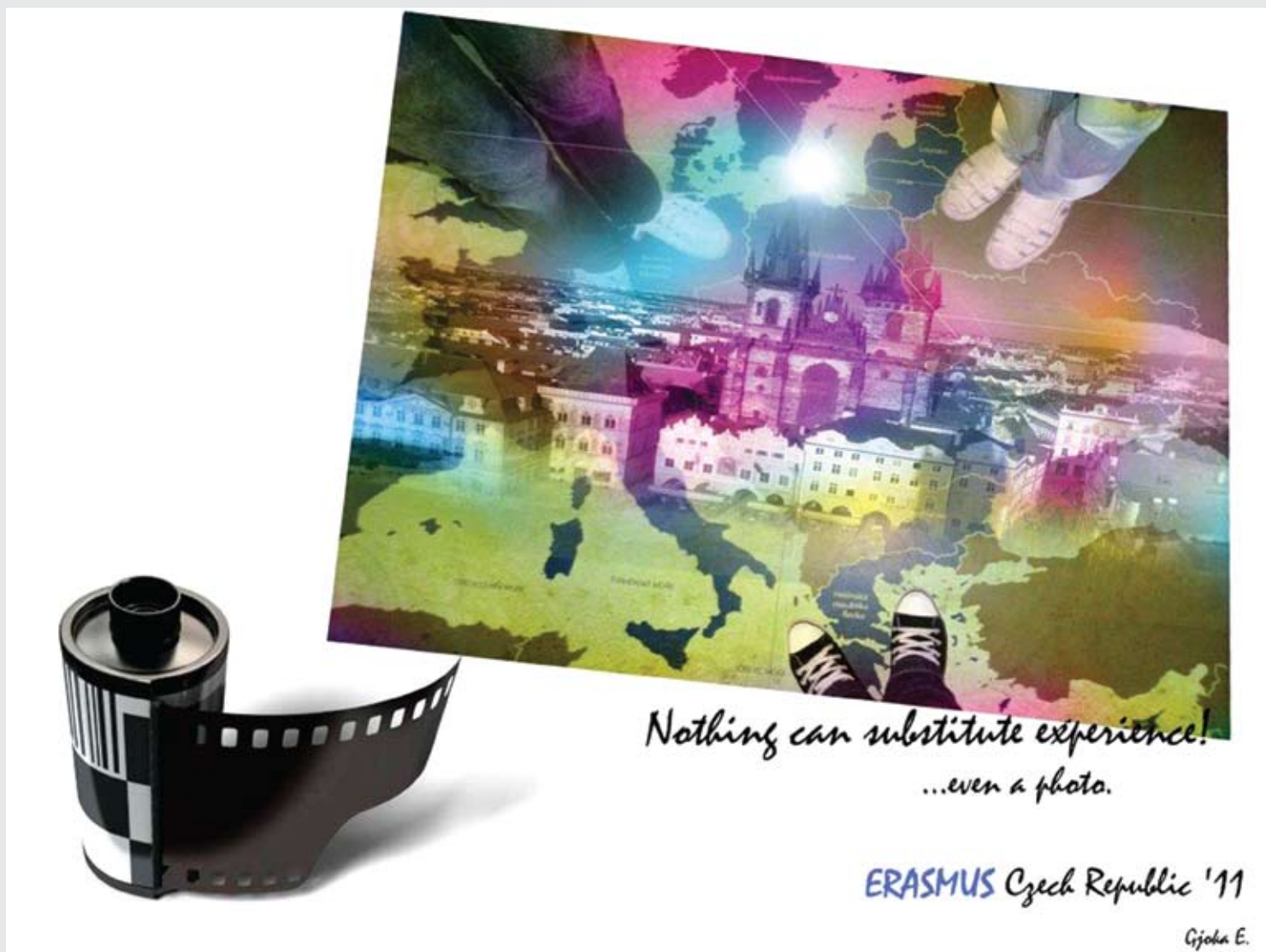
Κείμενα: Ειρήνη Παρούση, Φωτογραφίες: Λένα Κωνσταντάκου

Διάκριση δύο σπουδαστών του ΤΕΙ Αθήνας σε διαγωνισμό φωτογραφίας, πόστερ και βίντεο που διοργάνωσε το ΙΚΥ

Σε διαγωνισμό φωτογραφίας, πόστερ και βίντεο που διοργάνωσε το ΙΚΥ για τον εορτασμό των 25 χρόνων λειτουργίας του προγράμματος LLP/Erasmus διακρίθηκαν δύο σπουδαστές του Τμήματος Εμπορίας & Διαφήμισης της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας του ΤΕΙ Αθήνας. Συγκεκριμένα η ΓΚΙΟΚΑ ΕΝΤΡΙΝΑ ΕΙΡΗΝΗ έλαβε το τρίτο βραβείο στο διαγωνισμό πόστερ και ο ΤΑΛΑΙΠΩΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ το τρίτο βραβείο στο διαγωνισμό βίντεο.

Ευχόμαστε θερμά συγχαρητήρια στους σπουδαστές που εκπροσώπησαν το Ίδρυμά μας και πάντα επιτυχίες!

Λίγα λόγια από τους βραβευθέντες για την εμπειρία τους από τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό...

«Αισθάνομαι ιδιαίτερα χαρούμενη και περήφανη για τη συμμετοχή μου στον διαγωνισμό. Χαρούμενη όχι τόσο για το βραβείο και το χρηματικό έπαθλο, αλλά πιο πολύ γιατί το έργο μου αναδείχτηκε ένα από το καλύτερα στον διαγωνισμό. Και περήφανη που εκπροσώπησα το ΤΕΙ Αθήνας και συγκεκριμένα το τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης (Μάρκετινγκ). Το ότι κέρδισα σημαίνει ότι η αφίσα έδωσε πραγματικό νόημα στο τι σημαίνει Erasmus, γεγονός που με κάνει ακόμα πιο ευτυχισμένη, καθώς για εμένα ήταν μια μοναδική εμπειρία.

Αφορμή για να λάβω μέρος στον διαγωνισμό στάθηκε η παρότρυνση ενός συμφοιτητή μου, ο οποίος είδε την ανακοίνωση για τον διαγωνισμό και μου πρότεινε να λάβω μέρος. Ποτέ μου δεν πίστευα ότι θα κέρδιζα, αλλά και μόνο το γεγονός ότι η αφίσα θα ήταν στην έκθεση της εκδήλωσης στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, μου αρκούσε.

Η αφίσα, δείχνει έναν χάρτη της Ευρώπης από μια φωτογραφία που είχα τραβήξει όταν συμμετείχα η ίδια στο Πρόγραμμα Erasmus στη Τσεχία και έχει ως μότο «Nothing can substitute experience,

even a photo». Η ιδέα την οποία προσπάθησα να αποδώσω με την αφίσα σημαίνει ότι την εμπειρία Erasmus δεν μπορεί κανένας να την περιγράψει, κι αν κάποιος το κάνει σίγουρα δεν θα το πετύχει 100%.

Συμβουλή μου για όλους τους φοιτητές είναι να μην χάνουν καμμία ευκαιρία στην ζωή τους, είτε πρόκειται για την φοιτητική τους ζωή είτε μη.

Τέλος, θα ήθελα μέσα από την ευκαιρία που μου δίνεται να πω συγχαρητήρια στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών για την πανέμορφη εκδήλωση που οργάνωσε για τα 25 Χρόνια Erasmus»

Γκίόκα Ειρήνη-Εντρίνα

* Είμαι πολύ χαρούμενος που κατάφερα και κέρδισα την τρίτη Θέση στον διαγωνισμό που διοργάνωσε το ΙΚΥ για τα 25 χρόνια Erasmus. Είμαι πολύ περήφανος για το βραβείο που πήρα αλλά και που εκπροσώπησα το ΤΕΙ Αθήνας.

Ακριβώς πριν από ένα χρόνο γύρισα από την Γερμανία που ήμουν Erasmus. Ήταν μια εμπειρία που με επηρέασε πάρα πολύ και ήθελα πολύ να δείξω αυτό που έζησα καλλιτεχνικά, μέσω μιας ταινίας, αλλά δεν μου είχε δοθεί η ευκαιρία, μέχρι που είδα την ανακοίνωση για τον διαγωνισμό στον διάδρομο της σχολής.

Αμέσως επικοινωνήσα με τον Στέφανο Αντύπα, του είπα την ιδέα μου, την έκανε σενάριο, και δέχτηκε να πρωταγωνιστήσει. Από εκεί και πέρα χρειάστηκαν μερικές εβδομάδες δουλειά ώστε να οργανωθούμε, να βρούμε βοηθητικούς ηθοποιούς αλλά και τεχνικό εξοπλισμό, για τον οποίο θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κινηματογραφικό τομέα του ΠΟΦΠΑ.

Η ταινία που δημιούργησα “La Vida Erasmus”, αποτελεί την πρώτη μου απόπειρα και είναι αφιερωμένη στο FH Worms και στους Erasmus συμφοιτητές μου. Η ταινία μιλάει για έναν Ισπανό φοιτητή που αποχαιρετά τους φίλους του και ετοιμάζεται κατάλληλα για να ζήσει την δική του Erasmus εμπειρία. Ο φοιτητής έρχεται για Erasmus στην Αθήνα στην οποία θα συναντήσει

αρκετές εκπλήξεις αλλά και μερικά προβλήματα όπως κάθε φοιτητής. Η επιλογή της εθνικότητας του φοιτητή δεν είναι τυχαία, καθώς σύμφωνα με την στερεοτυπική σκέψη, δεν θα μπορούσα να βάλω έναν Γερμανό να φοράει την σημαία α λα Superman. Επίσης διάλεξα Ισπανό και σαν τιμή ένεκεν στους Ισπανούς φίλους μου με τους οποίους έζησα μαζί ένα ολόκληρο χρόνο στο Erasmus μου. Επίσης μέσω της ταινίας αυτής ήθελα να δείξω την στερεοτυπική γνώμη που έχει ο καθένας ανάλογα την ηλικία και την ιδιότητα του (γονέας, καθηγήτρια, φίλος) για το Erasmus, και το πως μπορεί να ανατραπεί.

Στο τέλος της ταινίας βλέπουμε φοιτητές από το ΤΕΙ Αθήνας οι οποίοι σκορπίστηκαν σε όλο την Ευρώπη στα πλαίσια αυτού του προγράμματος από το 2008 μέχρι και σήμερα.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους με βοήθησαν με τον οποιοδήποτε τρόπο για να πραγματοποιηθεί αυτή η ταινία. Επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Στέφανο Αντύπα για την όμορφη συνεργασία μας, και ακόμη ένα ευχαριστώ στο ΙΚΥ για την όμορφη εκδήλωση που πραγματοποίησε στην Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση.

Νίκος Ταλαίπωρος

link της ταινίας απο το youtube: <http://youtu.be/3pYWN7-NZa4>

* ΝΕΟΙ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ

Από τις 1 έως τις 18 Ιουνίου 2012 πραγματοποιήθηκαν στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας οι **τελετές ορκωμοσίας νέων πτυχιούχων**. Ορκίστηκαν 166 απόφοιτοι από τα πέντε τμήματα της ΣΓΤΚΣ, 355 από τα πέντε τμήματα της ΣΔΟ, 718 από τα δεκατέσσερα τμήματα της ΣΕΥΠ, 50 από τα δύο τμήματα της ΣΤΕΤΡΟΔ και 297 από τα επτά τμήματα της ΣΤΕΦ. Συνολικά ορκίστηκαν 1.586 απόφοιτοι του Ιδρύματός μας. Στους πτυχιούχους μας ευχόμαστε υγεία και καλή σταδιοδρομία, πιστεύοντας ότι τα εφόδια που πήραν από το Ίδρυμά μας θα τους ανοίξουν το δρόμο για μια καλύτερη ζωή.

1^ο Πανελλήνιο Λεμφολογικό Συνέδριο

Ημερίδα «Καινοτομικές
Τεχνολογίες στον Τουρισμό»

Ημερίδα «Ανοιχτά Εργαστήρια»

Ημερίδα «Η Νοσηλευτική
στις πραγματικές της διαστάσεις»

Ημερίδα «Βιο-Ιατρική Οργανολογία
και τις συναφείς Επιστήμες των Μηχανικών
και Φυσικές Επιστήμες

Ημερίδα «Ακαδημαϊκές Σπουδές
στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και
η Αγορά Εργασίας»

1^ο Πανελλήνιο
Λεμφολογικό
Συνέδριο
Ημερίδα
«Ανοιχτά
Εργαστήρια»
Ημερίδα
«Καινοτομικές
Τεχνολογίες
στον Τουρισμό»
Ημερίδα
«Ακαδημαϊκές
Σπουδές
στη Διοίκηση
Επιχειρήσεων και
η Αγορά Εργασίας»
Ημερίδα
«Βιο-Ιατρική
Οργανολογία
και τις συναφείς
Επιστήμες των
Μηχανικών
και Φυσικές
Επιστήμες

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: ΤΕΙ Αθηνών

με συμμετοχή
του ΤΕΙ Αθήνας

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 22 Μαΐου 2012

ΤΜΗΜΑ: Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ

Ημερίδα με θέμα «Καινοτομικές Τεχνολογίες στον Τουρισμό»

στο ΤΕΙ Αθήνας

Το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας διοργάνωσε ημερίδα με θέμα τις **Καινοτομικές Τεχνολογίες στον Τουρισμό** στο συνεδριακό κέντρο του ιδρύματος, την οποίαν παρακολούθησαν 300 φοιτητές, καθηγητές, επαγγελματίες του κλάδου και εκπρόσωποι του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού. Πρόεδρος στο πάνελ ήταν ο καθηγητής και Πρόεδρος του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Νεότητας Αγ. Κοσμά, κ. **Περικλής Λύτρας**.

Πρώτος εισηγητής ήταν ο κ. **Σερίφης**, πρόεδρος του οργανισμού IFIT, παρουσιάζοντας την πολυεπίπεδη δραστηριότητα του οργανισμού στον τουρισμό. Στην συνέχεια, ο κ. **Νασιόπουλος**, Επιστημονικός Υπεύθυνος Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ) του ΤΕΙ Αθήνας, παρουσίασε τις δραστηριότητες της ΜΟΚΕ και επικεντρώθηκε στις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, ώστε να υπάρξει αναβάθμιση της εκπαίδευσης και επίτευξη καινοτομικών δράσεων.

Στη συνέχεια, η κ. **Σουρτζή Παναγιώτα**, Δημοσιογράφος και Ιδρυτής της ηλεκτρονικής εφημερίδας «Tourism Press», παρουσίασε την ομιλία της με θέμα «Τουριστικά Μέσα Ενημέρωσης στο Διαδίκτυο: το παράδειγμα του «Tourism Press», δίνοντας έμφαση στον ρόλο, οργάνωση και λειτουργία των Τουριστικών Μέσων Ενημέρωσης στο Διαδίκτυο.

Ακολούθως, η κ. **Βαρελά Αγγελική**, Διευθύντρια Διεύθυνσης Έρευνας Αγοράς και Διαφήμισης του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ), παρουσίασε την Στρατηγική Επικοινωνίας του ΕΟΤ στο διαδίκτυο και τα μέσα δικτύωσης με rprt» και στην συνέχεια, η κ. **Στυλιδιάδη**, αναφέρθηκε σε στρατηγικές e-marketing και στους βασικούς άξονες που το συνθέτουν καθώς και στις αγορές - στόχους του Ελληνικού Τουρισμού.

Ο κ. **Κουβελιώτης Κυριάκος**, Καθηγητής Διεθνούς Τηλεματικού Πανεπιστημίου NETTUNO, στην ομιλία του «Πολύ-πολιτισμικότητα και Νέες Τεχνολογίες: δύο περιπτώσιολογικές μελέτες Μαρόκο και Ιράκ», επικεντρώθηκε σε

εφαρμογές της εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης και στην υιοθέτηση μιας νέας μεθοδολογίας μάθησης.

Στη συνέχεια, ο κ. **Δημήτρης Λαλούμης** Αναπληρωτής Καθηγητής του ΤΕΙ Αθήνας, και Πρόεδρος του ΔΡΑΤΤΕ, στην ομιλία του «Η καινοτομία ως στρατηγική ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος», επικεντρώθηκε σε καινοτομικά προϊόντα σε επίπεδο ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, αναφερόμενος σε θέματα αρχιτεκτονικής, τοποθεσίας, τύπους ξενοδοχείων, θεματικά πάρκα, τονίζοντας την δυναμική του πλεονεκτήματος της καινοτομίας.

Κλείνοντας τις εισηγήσεις, η κ. **Κατσώνη Βίκυ**, Επίκουρος Καθηγήτρια Τμήματος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων ΣΔΟ του ΤΕΙ Αθήνας, στην ομιλία της «Οι Επιπτώσεις του Web 2.00 και του M-Commerce στον Τουρισμό», επικεντρώθηκε στον ρόλο των κοινωνικών δικτύων στην προβολή και προώθηση του διεθνούς τουρισμού, καθώς και στις επιπτώσεις των νέων τεχνολογικών εξελίξεων στον M-Tourism και την δημιουργία νέων προτύπων και καναλιών επικοινωνίας στον τουριστικό κλάδο.

Ακολούθησε διάλογος και οι εισηγητές απάντησαν σε ερωτήσεις του ακροατηρίου για τις επιπτώσεις των καινοτομιών στον εργασιακό χώρο και τον μέλλον και τις προοπτικές της Ελλάδας, όπως προδιαγράφονται σε ένα διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την ομιλία του Προϊσταμένου του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων κ. **Βαρβαρέσο**, ο οποίος παρέθεσε τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις ομιλίες όλων των εισηγητών, επισημαίνοντας την χρησιμότητα της εξωστρέφειας του Τμήματος προς όφελος των σπουδαστών και σπουδαστριών.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 30 Μαΐου 2012**ΤΜΗΜΑ:** Προσχολικής Αγωγής**ΣΧΟΛΗ:** ΣΕΥΠ

Ημερίδα με θέμα «Ανοιχτά Εργαστήρια»

στο ΤΕΙ Αθήνας

Στις 30 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής η ετήσια σειρά εκδηλώσεων με την επωνυμία ΑΝΟΙΧΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ.

Τα τελευταία 12 χρόνια και για μια ημέρα ετήσιας ακαδημαϊκής εργασίας, αναστέλλεται προαιρετικά η λειτουργία του Τμήματος και με σήμα μια βεντάλια και μότο τη φράση «...άλλος αέρας φυσάει στο Τμήμα», πραγματοποιούνται καινοτόμες παρεμβάσεις στις οποίες συμμετέχουν καθηγητές, φοιτητές, πτυχιούχοι, κοινωνικοί συνεργάτες και προσκεκλημένοι επιστήμονες και καλλιτέχνες.

Πρόκειται για πρωτοβουλία μελών ΕΠ του τμήματος που στη συνέχεια απετέλεσαν και την επιστημονική επιτροπή. Η γέννηση της ημερίδας προέκυψε ως προϊόν αναζήτησης δημιουργικών τρόπων ανταλλαγής και εμπλουτισμού της εμπειρίας των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Στηρίζεται στη σκέψη ότι τα παραπάνω είναι στοιχεία ευαισθητοποίησης και συστηματικής επικαιροποίησης του προσανατολισμού και του περιεχομένου των σπουδών αλλά και προστασία απέναντι στην απομόνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας από την (επαγγελματική) πράξη. Στην εξέλιξη αυτού του εγχειρήματος έγινε σαφές ότι τα ΑΝΟΙΧΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ αποτελούν σημαντική δράση λογοδοσίας προς το κοινωνικό περιβάλλον που επηρεάζει και επηρεάζεται από τις σπουδές και τους πτυχιούχους του Τμήματος. Έτσι, στο πέρασμα των χρόνων, η δική μας ακαδημαϊκή κοινότητα είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για παιδαγωγικούς πειραματισμούς σε άλλες χώρες καθώς και για ζητήματα τέχνης, ειδικής αγωγής, οικολογίας και τεχνολογίας.

Κάνοντας μια αναδρομή στο παρελθόν, με χαρά διαπιστώνουμε ότι ενώ στις πρώτες εκδηλώσεις συμμετείχε ένας μικρός αριθμός εκπαιδευτικών, στη φετινή εκδήλωση συμμετείχαν 37 εκπαιδευτικοί και πάρα πολλοί προσκεκλημένοι.

Ζώντας και κατανοώντας την οικονομική κατάσταση της χώρας, θέσαμε ως αρχή λειτουργίας των φετινών εκδηλώσεων το ελάχιστο οικονομικό κόστος. Στραφήκαμε σε ανέξοδα υλικά και υλικά δεύτερης χρήσης δίνοντας συγχρόνως και προοπτικές στους φοιτητές για παραπέρα επαγγελματική χρήση τους ενώ διακοσμήσαμε χώρους συνάθροισης των φοιτητών όπως την είσοδο, το εστιατόριο κ.α. με τελικά προϊόντα εικαστικών παρεμβάσεων.

Απέναντι στο απαισιόδοξο κλίμα της συρρίκνωσης των προσδοκιών για επαγγελματική αποκατάσταση που βιώνουν οι φοιτητές, αντιπροτείνουμε διεξόδους και προοπτικές. Αναζητήσαμε αποφοίτους που δραστηριοποιούνται ή πειραματίζονται σε άλλους, εκτός των βρεφονηπιακών σταθμών, χώρους που με τη σειρά τους παρουσίασαν την εμπειρία τους σε τομείς δημιουργικής αφήγησης, εικονογράφησης και συγγραφής παραμυθιών καθώς και δημιουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης. Στην κεντρική εκδήλωση, η **Ξένια Καλογεροπούλου** και η **Μάρθα Κλουκίνα** παρουσίασαν την καινοτόμο αντίληψη και πράξη με το ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ που υλοποιούν τα τελευταία χρόνια συγκεντρώνοντας το ενδιαφέρον καθηγητών και φοιτητών.

Θέλοντας να κλείσουμε τον δημιουργικό αυτό κύκλο των 12 χρόνων με έναν ηχηρό και ζωντανό τρόπο, φοιτητές και καθηγητές συμμετείχαμε στη μουσική εκδήλωση του συγκροτήματος **«Penny and the swinging cats»** που προκάλεσε εκδηλώσεις ενθουσιασμού με ρυθμό και... κίνηση.

Επιστημονική επιτροπή

Νάντια Τσαούλα, καθηγήτρια εφαρμογών και **Φαίνη Σιδηροπούλου**, επίκουρη καθηγήτρια

Οργανωτική επιτροπή

Νάντια Τσαούλα, **Φαίνη Σιδηροπούλου**, **Μαρία Ζέρβα** και φοιτητές

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 31 Μαΐου 2012

ΤΜΗΜΑ: Νοσηλευτικής Α΄

ΣΧΟΛΗ: ΣΕΥΠ

Ημερίδα με τίτλο «Η Νοσηλευτική στις πραγματικές της διαστάσεις»

στο ΤΕΙ Αθήνας

Το τμήμα Νοσηλευτικής Α΄ σε συνεργασία με το τμήμα Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Κρήτης πραγματοποίησαν ημερίδα στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας με τίτλο «Η Νοσηλευτική στις πραγματικές της διαστάσεις».

Η επιλογή του θέματος κρίθηκε αναγκαία για να θιγούν και να αναλυθούν παράμετροι της Νοσηλευτικής οι οποίες αγγίζουν, εκτός της επιστημονικής και άλλες διαστάσεις που στην εποχή μας δεν αποτελούν προτεραιότητα.

ΦΩΤΟΣ: Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ

Ημερίδα «Βιο-Ιατρική Οργανολογία

και συναφείς Επιστήμες
των Μηχανικών
και Φυσικές Επιστήμες»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Παρασκευή 6 Ιουλίου 2012
ΤΜΗΜΑ: Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων
ΣΧΟΛΗ: ΣΤΕΦ

Το τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων του ΤΕΙ Αθήνας, διοργάνωσε ημερίδα στη Βιο-Ιατρική Οργανολογία και τις συναφείς Επιστήμες των Μηχανικών και Φυσικές Επιστήμες, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ, την Παρασκευή 6 Ιουλίου 2012.

Σκοπός της Ημερίδας ήταν να διοργανώσει ένα φόρουμ για τις τελευταίες εξελίξεις στη Βιοϊατρική Οργανολογία και τις αντίστοιχες Επιστήμες των Μηχανικών και τις Φυσικές Επιστήμες.

Επιστήμονες και μηχανικοί από ακαδημαϊκούς και βιομηχανικούς κλάδους, καθώς και από τον κλάδο της Υγείας, συμμετείχαν στην ημερίδα συμβάλλοντας έτσι στην προώθηση και διάδοση των επιστημονικών γνώσεων.

Η ημερίδα περιελάμβανε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: «**Ελληνική Βιο-ιατρική Τεχνολογία, Παρόν και Μέλλον**».

Οι εργασίες που παρουσιάστηκαν στην ημερίδα θα δημοσιευθούν στα Πρακτικά της Ημερίδας και μετά από κρίση στο περιοδικό e-Journal of Science and Technology (e-JST) του ΤΕΙ Αθήνας.

<http://biomep.teiath.gr>

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Πέμπτη 21 Ιουνίου 2012
ΤΜΗΜΑ: Διοίκησης Επιχειρήσεων
ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ

Ημερίδα με τίτλο «Ακαδημαϊκές Σπουδές στη Διοίκηση

Επιχειρήσεων και
η Αγορά Εργασίας»

Την Πέμπτη 21 Ιουνίου 2012, το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας, με τη συμμετοχή του Γραφείου Διασύνδεσης του ΤΕΙ Αθήνας, διοργάνωσε Ημερίδα με θέμα «Ακαδημαϊκές Σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και η Αγορά Εργασίας».

Την επιστημονική οργάνωση της Ημερίδας ανέλαβε ο καθηγητής κ. **Ι. Μπουρής** και την οργανωτική ευθύνη είχε η καθηγήτρια εφαρμογών κ. **Σ. Ασωνίτου**. Η Ημερίδα διοργανώθηκε και ολοκληρώθηκε με την ουσιαστική υποστήριξη της ΔΑΣΤΑ του ΤΕΙ Αθήνας. Την Ημερίδα χαιρέτησε ο προϊστάμενος του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων καθηγητής κ. **Πολυχρονόπουλος**.

Ομιλητές της Ημερίδας ήταν οι καθηγητές του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, κ. **Ι. Μπουρής**, η κ. **Ε. Γερμανού**, η κ. **Σ. Ασωνίτου**, ο κ. **Χ. Φράγκος**, ο κ. **Α. Σαχινίδης** και ο κ. **Α. Γιοβάνης**. Ο κ. **Κ. Βουδούρης**, Επιστημονικός Υπεύθυνος του Γραφείου Διασύνδεσης του ΤΕΙ Αθήνας όπως και ο κ. **Νασιόπουλος**,

Επιστημονικός Υπεύθυνος της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας, έκαναν παρεμβάσεις και ενημέρωσαν για τις δραστηριότητες του Γραφείου Διασύνδεσης όπως και για τη Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας.

Ο κ. **Ι. Μπουρής** αναφέρθηκε στα κριτήρια επιλογής ακαδημαϊκών σπουδών στην αλλοδαπή και στο ρόλο του ΔΟΑΤΑΠ και ενημέρωσε το ακροατήριο για τη δραστηριότητα του οργανισμού ΔΟΑΤΑΠ (Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης), τις αναγνωρίσεις των πτυχίων του εξωτερικού και τις ισοτιμίες με τα αντίστοιχα ελληνικά πτυχία.

Η κ. **Ε. Γερμανού** ανέλυσε τις τέσσερις λογιστικές

ειδικότητες (λογιστής-φοροτεχνικός, κοστολόγος-διοικητικός λογιστής, ορκωτός ελεγκτής λογιστής και εσωτερικός ελεγκτής) και παρουσίασε τα επαγγελματικά δικαιώματα της κάθε ειδικότητας.

Ακολούθησε η ομιλία της κ. **Σ. Ασωνίτου** η οποία αναφέρθηκε στις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες που αναζητά και προσδοκά η αγορά εργασίας από τα μελλοντικά στελέχη της, τους αποφοίτους της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Παρουσίασε δύο έρευνες με το αντίστοιχο θέμα, μία από την ελληνική αγορά και μία από την Ευρωπαϊκή αγορά με συγκριτικά στοιχεία τεσσάρων ευρωπαϊκών κρατών, την Αγγλία, την Αυστρία, τη Σλοβενία και τη Ρουμανία.

Στη συνέχεια ο κ. **Χ. Φράγκος** παρουσίασε συγκριμένες δοκιμασίες που πρέπει να υποστούν όσοι επιθυμούν να ακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Αμερική και την Αγγλία, ενώ ο κ. **Α. Σαχινίδης** αναφέρθηκε στις μεταπτυχιακές σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων των ΗΠΑ και εξήγησε τους συγκριτικούς πίνακες των σχολών σύμφωνα με το κριτήριο κατάταξης των Financial Times σε κατηγορία 1, 2, 3, 4 (Tier 1, Tier 2, Tier 3, Tier 4).

Τέλος ο κ. **Α. Γιοβάνης** παρουσίασε την αξιολογική κατάταξη των ελληνικών και ευρωπαϊκών ιδρυμάτων κατά διοικητικο-οικονομική ειδικότητα.

Παραμβάσεις έκαναν ο κ. **Βουδούρης** ο οποίος έδωσε χρήσιμες και ουσιαστικές πληροφορίες για τους τρόπους με τους οποίους το Γραφείο Διασύν-

δεσης μπορεί να υποστηρίξει τους φοιτητές του ιδρύματός μας τόσο για τη εύρεση εργασίας όσο και για τις μεταπτυχιακές τους σπουδές και ο κ. **Νασιόπουλος** ο οποίος παρουσίασε την πολύ ενδιαφέρουσα ιστοσελίδα της ΜΟΚΕ - Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας.

Η Ημερίδα ολοκληρώθηκε με συζήτηση και ερωτήσεις των σπουδαστών.

Οι ομιλίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων.

<http://www.teiath.gr/sdo/de/>

Ημερίδα

«Ακαδημαϊκές Σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και η Αγορά Εργασίας»

Πέμπτη 21 Ιουνίου 2012
 Συνεδριακό Κέντρο ΤΕΙ-Α
 9:00 πμ έως 13:00 μμ.

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

Τα “Τεχνολογικά Χρονικά”
εύχονται
στους αναγνώστες τους

Καλό καλοκαίρι!

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (.tiff ή .jpg) σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr